

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ
ΖΑΧΑΡΩΦ

**ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ
ΖΑΧΑΡΩΦ
2015**

Κατά το 2015 δοκιμάστηκε σκληρά η ελευθερία της σκέψης. Η χρονιά αυτή άρχισε με αποτρόπαιο τρόπο, με την αιματηρή επίθεση κατά της εφημερίδας «Charlie Hebdo». Στην καρδιά της Ευρώπης οι σφαίρες θέλησαν να φιμώσουν την οργή των μολυβιών, την αναίδεια των γελοιογραφιών, τη δύναμη της ελευθερίας της σκέψης και της ελευθερίας της έκφρασης.

Αποτελεί λοιπόν μεγάλη τιμή για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το γεγονός ότι ο Ali Ferzat, τιμηθείς με το Βραβείο Ζαχάρωφ 2011, δέχθηκε να εικονογραφήσει τις σελίδες του βιβλίου αυτού. Κατά το τρέχον έτος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προάσπιση και την προώθηση του έργου των σκιτσογράφων, το οποίο είναι απαραίτητο για την καταγγελία των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως στη Συρία. Εκφράζουμε την ιδιαίτερη ικανοποίησή μας για την παρουσία των γελοιογράφων της πρωτοβουλίας «Cartooning for Peace» γύρο από τον γάλλο σκιτσογράφο Plantu στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για το Βραβείο Ζαχάρωφ 2015.

Φιλοξενώντας τον Ali Ferzat στις σελίδες αυτές, είναι δύσκολο να μη θυμηθούμε την συμπατριώτισσά του Razan Zaitouneh, Βραβείο Ζαχάρωφ 2011, της οποίας εξακολουθούμε να είμαστε χωρίς νέα. Ο πόλεμος στη Συρία, ο οποίος εισήλθε στο πέμπτο κατά σειρά έτος, εξακολουθεί να μαίνεται. Οι ομάδες του πληθυσμού που είναι αναγκασμένες να παραμείνουν στη χώρα ζουν με τον τρόμο και αποκλεισμένες από τον κόσμο, ενώ οι πρόσφυγες ξεκινούν για ένα επικίνδυνο ταξίδι. Υπενθυμίζουμε εδώ την πλήρη υποστήριξή μας προς τους ακαταπόνητους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα ρημαγμένη από το μίσος και τον σκοταδισμό.

Το 2014 το Βραβείο Ζαχάρωφ απονεμήθηκε στον δρα Denis Mukwege. Η ομιλία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του αξιοθαύμαστου αυτού ανθρώπου, ο οποίος έχει αναλάβει μια άνευ όρων δέσμευση για την αξιοπρέπεια των γυναικών, συγκίνησε μέχρι δακρύων τη συνέλευσή μας, προκαλώντας συγχρόνως τεράστια υπερηφάνεια στους συμπατριώτες του. Πέραν της ανταμοιβής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσέφερε στον δρα Mukwege μια μακροπρόθεσμη υποστήριξη μέσω του Δικτύου Ζαχάρωφ, το οποίο δεσμεύεται υπέρ των τιμηθέντων με το βραβείο του και μαζί τους, ώστε να μπορέσει να φέρει σε πέρας τον αγώνα του.

Στο πλαίσιο των δράσεών του και της συγκεκριμένης δέσμευσης του Δικτύου Ζαχάρωφ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προασπίζεται με σθένος την ελευθερία του πνεύματος ανά τον κόσμο. Για το 2015, οι εκπρόσωποί του επέλεξαν να τιμήσουν τον σασουδάραβα μπλόγκερ και συγγραφέα Raif Badawi, καταδικασθέντα σε δεκαετή φυλάκιση και 1 000 μαστιγώματα από τη δικαιοσύνη της χώρας του. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Κοινοβούλιο επαναλαμβάνει με σθένος ότι η ελευθερία της έκφρασης δεν είναι διαπραγματεύσιμη και θα πρέπει να γίνεται σεβαστή παγκοσμίως.

Όλα τα σχέδια είναι του Ali Ferzat, βραβευμένου με το Βραβείο Ζαχάρωφ 2011

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2015

ISBN 978-92-823-7261-6

doi:10.2861/158104

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2015

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΖΑΧΑΡΩΦ

Το Βραβείο Ζαχάρωφ για την Ελευθερία της Σκέψης, που απονεμήθηκε για πρώτη φορά το 1988 στον Nelson Mandela και τον Anatoli Marchenko, αποτελεί την υπέρτατη αναγνώριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δράσεις προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τιμά άτομα, ομάδες και οργανώσεις που έχουν συμβάλει κατά ξεχωριστό τρόπο στην ελευθερία της σκέψης. Μέσω του Βραβείου και του συναφούς δικτύου, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στηρίζει τους βραβευθέντες προκειμένου να τους ενισχύσει και να τους ενδυναμώσει, ώστε να συνεχίσουν τους αγώνες τους.

Το Βραβείο έχει μέχρι στιγμής απονεμηθεί σε αντιφρονούντες, πολιτικούς ηγέτες, δημοσιογράφους, δικηγόρους, ακτιβιστές από την κοινωνία των πολιτών, συγγραφείς, μητέρες και συζύγους, ηγέτες μειονοτήτων, μια αντιτρομοκρατική ομάδα, ακτιβιστές για την ειρήνη, έναν ακτιβιστή για την καταπολέμηση των βασανιστηρίων, έναν γελοιογράφο, έναν επί μακρόν φυλακισμένο αντιρρησία συνείδησης, έναν κινηματογραφιστή, ένα παιδί που αγωνίστηκε για το δικαίωμα στην εκπαίδευση, ακόμα και στον ΟΗΕ ως φορέα. Ειδικότερα, ανταμείβει την ελευθερία της έκφρασης, την προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου, την ανάπτυξη της δημοκρατίας και την εφαρμογή του κράτους δικαίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απονέμει το Βραβείο Ζαχάρωφ με χρηματικό έπαθλο 50 000 ευρώ σε πανηγυρική συνεδρίαση στο Στρασβούργο προς τα τέλη κάθε έτους. Οι πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου μπορούν να προτείνουν υποψηφίους, καθώς και οι επιμέρους βουλευτές εφόσον κάθε υποψήφιος έχει τη στήριξη τουλάχιστον 40 βουλευτών. Οι υποψήφιοι παρουσιάζονται σε κοινή συνεδρίαση των επιτροπών Εξωτερικών Υποθέσεων και Ανάπτυξης και της υποεπιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και τα μέλη τους σε πλήρη σύνθεση ψηφίζουν τους τρεις επικρατέστερους υποψηφίους. Ο τελικός νικητής (ή νικητές) του Βραβείου Ζαχάρωφ επιλέγεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων, ένα σώμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επικεφαλής του οποίου είναι ο πρόεδρος και περιλαμβάνει τους προέδρους όλων των πολιτικών ομάδων που αντιπροσωπεύονται σε αυτό, έτσι ώστε η επιλογή του βραβευόμενου να είναι πραγματικά ευρωπαϊκή.

ο **ΑΝΤΡΕΪ ΖΑΧΑΡΩΦ** (1921-1989), ο διάσημος σοβιετικός φυσικός, ακτιβιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αντιφρονών και υπέρμαχος των μεταρρυθμίσεων, αποδέχτηκε την ιδέα της θέσπισης ενός βραβείου για την ελευθερία της σκέψης που θα έφερε το όνομά του, «ως σημαντική πράξη εκτίμησης του έργου μου για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», όπως ανέφερε σε επιστολή του προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ('). Θεωρούσε την απονομή τέτοιων βραβείων «χρήσιμη», δεδομένου ότι «θα προσέλκυε την προσοχή στο πρόβλημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα ενθάρρυνε ανθρώπους που έχουν συνεισφέρει στην υπόθεση αυτή». Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε την πρόθεσή του να δημιουργήσει το βραβείο αυτό με ψήφισμα που ενέκρινε τον Δεκέμβριο του 1985.

Πρωτοπόρος στην πυρηνική φυσική και πατέρας της σοβιετικής βόμβας υδρογόνου, ο Ζαχάρωφ σε ηλικία μόλις 32 ετών έγινε πλήρες μέλος της Σοβιετικής Ακαδημίας Επιστημών και του παραχωρήθηκαν τα προνόμια της νομενκλατούρας, δηλαδή της ελίτ της Σοβιετικής Ένωσης.

Ωστόσο, στα τέλη της δεκαετίας του 1950 άρχισε να ανησυχεί όλο και περισσότερο για τις επιπτώσεις των πυρηνικών δοκιμών στην ατμόσφαιρα και για τις πολιτικές και ηθικές συνέπειες του έργου του, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μαζική απώλεια ανθρώπινων ζωών.

Το σημείο καμπής στην πολιτική του εξέλιξη ήρθε το 1967, όταν απηύθυνε έκκληση στις σοβιετικές αρχές να δεχτούν μια αμερικανική πρόταση για διμερή απόρριψη της ανάπτυξης μιας αντιβαλλιστικής πυραυλικής ασπίδας, την οποία χαρακτήρισε μείζονα κίνδυνο για παγκόσμιο πυρηνικό πόλεμο, στο δοκίμιο που έγραψε το 1968 με τίτλο *Σκέψεις για την πρόοδο, την ειρηνική συνύπαρξη και την ελευθερία του πνεύματος*. Οι σοβιετικές αρχές απέρριψαν την έκκλησή του και, μετά τη δημοσίευση του δοκιμίου του, απέκλεισαν τον Αντρέι Ζαχάρωφ από κάθε απόρρητη στρατιωτική εργασία και του στέρησαν όλα του τα προνόμια. Το 1970 ήταν ιδρυτικό μέλος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην ΕΣΣΔ και από τότε ύψιστο μέλημά του έγινε η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θυμάτων πολιτικών δικών. Το 1972 παντρεύτηκε την Elena Bonner, συναγωνίστριά του για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Παρά τις ολοένα και μεγαλύτερες πιέσεις από την κυβέρνηση, ο Ζαχάρωφ όχι μόνο αγωνιζόταν για την απελευθέρωση των αντιφρονούντων στη χώρα του, αλλά κατέστη και ένας από τους πιο θαρραλέους επικριτές του σοβιετικού καθεστώτος, ενσαρκώνοντας τη σταυροφορία κατά της στέρησης θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σύμφωνα με την περιγραφή της Επιτροπής που του απένειμε το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης το 1975, ήταν «ένας εκπρόσωπος της συνείδησης της ανθρωπότητας». Δεν του επιτράπηκε να μεταβεί στην τελετή απονομής του βραβείου, αλλά ούτε η καταπίεση ούτε η εξορία μπόρεσαν να λυγίσουν την αντίστασή του.

Ο Αντρέι Ζαχάρωφ εξορίστηκε στην κλειστή πόλη Γκόρκι το 1980, αφού διαμαρτυρήθηκε δημόσια για τη σοβιετική στρατιωτική επέμβαση στο Αφγανιστάν το 1979. Στην εξορία, βρισκόταν υπό αυστηρή επιτήρηση από τη σοβιετική αστυνομία, και δύο φορές κατέβηκε σε απεργία πείνας ζητώντας να επιτραπεί στη σύζυγό του να μεταβεί στις Ηνωμένες Πολιτείες για εγχείριση καρδιάς. Η Elena Bonner, που επίσης καταδικάστηκε σε εξορία στο Γκόρκι το 1984, έλαβε τελικά την άδεια να μεταβεί στις ΗΠΑ για θεραπεία τον Οκτώβριο του 1985. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) υποστήριξε τους Ζαχάρωφ και μάλιστα συζήτησε την πρόταση να αφεθεί κενό ένα έδρανο στο

ημικύκλιο για τον Αντρέι Ζαχάρωφ. Τελικά έγινε δεκτή η εναλλακτική πρόταση να θεσπιστεί ένα Βραβείο που θα έφερε το όνομα του Αντρέι Ζαχάρωφ. Ο Ζαχάρωφ επελέγη επειδή ήταν «ένας ευρωπαϊός πολίτης που αποτελούσε την προσωποποίηση της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης και ο οποίος αποφάσισε, εξαιτίας των πεποιθήσεων και της συνείδησής του, να αποποιηθεί όλα τα υλικά πλεονεκτήματα και όλες τις τιμές που του προσφέρονταν», σύμφωνα με τα λόγια του Jean-Francois Deniau, εισηγητή της πρωτοβουλίας, ενώπιον της ολομέλειας του ΕΚ.

Το Βραβείο δημιουργήθηκε με ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 1985. Ένα χρόνο αργότερα, ο Mikhail Gorbachev, που εφάρμοσε την πολιτική της περεστρόικα και της γκλάσνοστ στη Σοβιετική Ένωση, επέτρεψε στον Αντρέι Ζαχάρωφ και στην Elena Bonner να επιστρέψουν στη Μόσχα. Ο Ζαχάρωφ πέθανε στη Μόσχα τον Δεκέμβριο του 1989.

Το 2013 το βραβείο που φέρει το όνομά του συμπλήρωσε ένα τέταρτο του αιώνα κατά τον οποίο στηρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, περνώντας πάνω από σύνορα, ακόμα και απολυταρχικών καθεστώτων, και ανταμείβει τους ακτιβιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους αντιφρονούντες σε όλο τον κόσμο. Οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που τιμήθηκαν με το βραβείο έχουν πληρώσει ακριβά τον αγώνα τους για την υπεράσπιση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας. Πολλοί έχουν αντιμετωπίσει διώξεις, απώλεια της ελευθερίας τους, ξυλοδαρμούς ή εξορία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι βραβευθέντες δεν είχαν καν την ελευθερία να παραλάβουν αυτοπροσώπως το βραβείο τους.

Σε αυτή την κατηγορία ανήκει η Nasrin Sotoudeh που έλαβε το βραβείο για το 2012, η οποία από τη φυλακή Ενίν στο Ιράν όπου κρατείτο είχε γράψει επιστολές που απευθύνονταν στον εκλιπόντα Αντρέι Ζαχάρωφ διερευνώντας από φιλοσοφικής πλευράς το νόημα της ανυπακοής και συγκρίνοντας τον αγώνα της με τον δικό του.

«Ο τρόπος που καθημερινά ανανεώνατε τη ζωή και την αντίστασή σας ήταν εκπληκτικός. Αυτό που κατορθώσατε να πετύχετε ήταν μεγάλη νίκη για όλους τους μαχητές της ελευθερίας ανά τον κόσμο. Είθε όσοι έρθουν στο μέλλον να εκπληρώσουν τα ανεκπλήρωτα όνειρά σας.»

(') Οι επιστολές του Αντρέι Ζαχάρωφ από τις οποίες παρατίθενται αποσπάσματα στην έκδοση αυτή φυλάσσονται στα Ιστορικά Αρχεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το ΔΙΚΤΥΟ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΖΑΧΑΡΩΦ (SPN) απαρτίζεται από βραβευθέντες με το Βραβείο Ζαχάρωφ και από βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δημιουργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2008, κατά την 20ή επέτειο από τη θέσπιση του Βραβείου Ζαχάρωφ. Η δημιουργία του αναγνώρισε «τον ειδικό ρόλο των βραβευθέντων με το Βραβείο Ζαχάρωφ ως πρεσβευτών της ελευθερίας της σκέψης» και τα μέλη του «συμφώνησαν να ενισχύσουν τις κοινές προσπάθειες υπέρ των προασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω κοινών δράσεων των βραβευθέντων με το Βραβείο Ζαχάρωφ σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και υπό την αιγίδα του». Το SPN συνδέει τους βουλευτές του ΕΚ, τους βραβευθέντες με το Βραβείο Ζαχάρωφ και την κοινωνία των πολιτών με σκοπό να βελτιώσει τη συνεργασία για τις δράσεις που πραγματοποιούνται για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις Βρυξέλλες και τον υπόλοιπο κόσμο. Λειτουργεί ως δίαυλος επικοινωνίας που επιτρέπει στους βραβευθέντες και στο Κοινοβούλιο να αντιμετωπίζουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλα ζητήματα που σχετίζονται με αυτά.

Κατά την 25η επέτειο του Βραβείου, το Δίκτυο ενέκρινε δήλωση με την οποία τα μέλη του εξέφρασαν από κοινού και ατομικά την υποστήριξή τους για την παγκόσμια προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω ορισμένων δράσεων. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν μια συνεχιζόμενη διεθνή εκστρατεία με στόχο τον τερματισμό της βίας κατά των παιδιών και την προώθηση της εκπαίδευσης στην παιδική ηλικία, καθώς και μια εκστρατεία για την ελευθερία της έκφρασης, η οποία πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Μάιο του 2015.

Τα μέλη του SPN δίνουν συχνά διαλέξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα (διαλέξεις Ζαχάρωφ) σε ολόκληρη την ΕΕ με σκοπό να ενημερώσουν τους πολίτες για τα ζητήματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να πυροδοτήσουν τον δημόσιο διάλογο στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Από το 2013 και έπειτα, τα μέλη του Δικτύου έχουν δώσει διαλέξεις στην Αυστρία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Λιθουανία και το Βέλγιο. Οι διαλέξεις δόθηκαν από την Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορωσίας, την οργάνωση Damas de Blanco (Κυρίες με τα Λευκά), τη Salima Ghezali, την Hauwa Ibrahim, την οργάνωση Memorial, τον Aliaksandr Milinkevich, τον Denis Mukwege και τον Ahmed El Senussi.

Το Δίκτυο πραγματοποίησε διασκέψεις το 2008, το 2011 και το 2013, στις οποίες συμμετείχαν σχεδόν όλοι οι εν ζωή βραβευθέντες που είχαν τη δυνατότητα να ταξιδέψουν. Οι διασκέψεις του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ αποτελούν φόρουμ διαλόγου μεταξύ των βουλευτών του ΕΚ, των βραβευθέντων, των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών. Λειτουργούν ως βάση για την ενίσχυση των δράσεων που πραγματοποιεί το Δίκτυο για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πρόσφατες δραστηριότητες του Δικτύου στον ιστότοπο του SPN στη διεύθυνση europarl.europa.eu/intcoop/sakharov/home_en.html.

2015	Raif Badawi
2014	Denis Mukwege
2013	Malala Yousafzai
2012	Nasrin Sotoudeh και Jafar Panahi
2011	Αραβική Άνοιξη (Mohamed Bouazizi, Ali Ferzat, Asmaa Mahfouz, Ahmed El Senussi και Razan Zaitouneh)
2010	Guillermo Fariñas
2009	Memorial (Oleg Orlov, Sergei Kovalev και Lyudmila Alexeyeva εξ ονόματος της Memorial και όλων των υπόλοιπων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία)
2008	Hu Jia
2007	Salih Mahmoud Mohamed Osman
2006	Aliaksandr Milinkevich
2005	Damas de Blanco, Hauwa Ibrahim, και Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα
2004	Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορωσίας
2003	Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Kofi Annan και ολόκληρο το προσωπικό των Ηνωμένων Εθνών
2002	Oswaldo José Payá Sardiñas
2001	Izzat Ghazzawi, Nurit Peled-Elhanan, Dom Zacarias Kamwenho
2000	¡Basta Ya!
1999	Xanana Gusmão
1998	Ibrahim Rugova
1997	Salima Ghezali
1996	Wei Jingsheng
1995	Leyla Zana
1994	Taslina Nasreen
1993	Oslobodjenje
1992	Οι Μητέρες της Πλατείας του Μαΐου (Las Madres de Plaza de Mayo)
1991	Adem Demaçi
1990	Aung San Suu Kyi
1989	Alexander Dubček
1988	Nelson Rolihlahla Mandela· Anatoli Marchenko (μετά θάνατον)

ο RAIF BADAWI είναι ένας φυλακισμένος και μαστιγωμένος νεαρός Σαουδάραβας, υπεύθυνος ιστολογίου και υπέρμαχος της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης.

Ίδρυσε και διηύθυνε τον ιστότοπο *Saudi Liberals* και αργότερα τον *Free Saudi Liberal Network*, διαδικτυακά φόρουμ για τη συζήτηση σχετικά με τη θρησκεία και την πολιτική στη συντηρητική αυτή χώρα, και είχε χίλιους εγγεγραμμένους χρήστες όταν φυλακίστηκε για μία ημέρα το 2008 και ανακρίθηκε ως ύποπτος αποστασίας, αδίκημα που επισύρει θανατική ποινή στη Σαουδική Αραβία. Στη συνέχεια, του επιβλήθηκε επ' αόριστον απαγόρευση εξόδου από τη Σαουδική Αραβία, δεσμεύθηκαν οι τραπεζικοί του λογαριασμοί, ενώ η οικογένεια της συζύγου του αποπειράθηκε να τον εξαναγκάσει σε διαζύγιο. Ένας σκληροπυρηνικός ιμάμης εξέδωσε φετβά που ζητάει τη θανάτωσή του.

Ο Badawi συνέχισε θαρραλέα να εκφράζει τις μετριοπαθώς φιλελεύθερες απόψεις του. Έγραψε, μεταξύ άλλων, για την προσπάσια της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης και απηύθυνε έκκληση για μια κοινωνία ανοιχτή στις απόψεις των άλλων. Σε μια αραβική κοινωνία που στενάζει κάτω από τον θεοκρατικό ζυγό, έγραψε ο Badawi «αρκεί ένας ελεύθερος στοχαστής να εκφράσει τη γνώμη του για να γίνει στόχος ενός φετβά που ζητάει τη θανάτωσή του». Εξέφρασε τον φόβο ότι αυτό θα ανάγκαζε τα πιο λαμπρά μυαλά να φύγουν από τη χώρα. Εκπρόσωπος του φιλελευθερισμού στη Σαουδική Αραβία, ο Badawi με τα γραπτά του, σε ηλεκτρονικά και σε παραδοσιακά μέσα, αποδύθηκε στον αγώνα να διαφωτίσει τους συμπατριώτες του και να καταπολεμήσει την άγνοια, να διαβρώσει την αντίληψη που θέλει τους κληρικούς να βρίσκονται στο απυρόβλητο και να προωθήσει τον σεβασμό για την ελευθερία της έκφρασης, τα δικαιώματα των γυναικών, των μειονοτήτων και των φτωχών στη Σαουδική Αραβία, όπως έγραψε στη φυλακή το 2015, στον πρόλογο σε ένα βιβλίο με κείμενά του που διασώθηκαν παρά το οριστικό κλείσιμο των ιστοτόπων του.

Ο Badawi συνελήφθη το 2012 και εναντίον του απαγγέλλθηκαν αρκετές κατηγορίες, μεταξύ των οποίων η θρησκευτική αποστασία, αν και κανένα δικαστήριο δεν έχει αποφανθεί για την τελευταία. Κρίθηκε ένοχος για τη δημιουργία φόρουμ που φιλοξενούσε βλάσφημα σχόλια και βλάσφημες διαδικτυακές αναρτήσεις και καταδικάστηκε σε επταετή φυλάκιση και 600 χτυπήματα με μαστίγιο το 2013. Στη συνέχεια, καταδικάστηκε εκ νέου σε 1 000 χτυπήματα με μαστίγιο και δέκα έτη φυλάκιση, καθώς και πρόστιμο ενός εκατομμυρίου riyal (226 000 ευρώ) το 2014. Δέχθηκε 50 μαστιγώματα ενώπιον ενός κραυγάζοντος πλήθους μπροστά στο τζαμί της Τζέντα τον Ιανουάριο του 2015, την πρώτη από μια σειρά μαστιγώσεων, ώστε να δεχθεί συνολικά 1 000 μαστιγώματα εντός είκοσι εβδομάδων. Οι ιατροί που τον εξέτασαν μετά τα πρώτα μαστιγώματα διαπίστωσαν τραύματα τόσο βαθιά, που έκριναν ότι δεν θα επιζούσε από άλλη μαστίγωση. Η διεθνής κατακραυγή και οι ανησυχίες σχετικά με την υγεία του έχουν μέχρι στιγμής αναστείλει περαιτέρω μαστιγώσεις, αλλά η ποινή του επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο τον Ιούνιο του 2015. Του έχει απαγορευθεί να χρησιμοποιεί μέσα ενημέρωσης και να ταξιδέψει στο εξωτερικό για δέκα έτη μετά την αποφυλάκισή του.

Η σύζυγος του Badawi, η Ensaf Haidar, και τα τρία παιδιά τους ζουν στον Καναδά, έχοντας εγκαταλείψει τη Σαουδική Αραβία το 2013, εξαιτίας ανώνυμων απειλών κατά της ζωής τους.

Στη φυλακή ο Raif Badawi βρήκε κατανόηση της ανθρωπιάς των συγκρατουμένων του.

ο **DENIS MUKWEGE** είναι ιατρός από το Κονγκό ο οποίος έχει αφιερώσει τη ζωή του στην αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας δεκάδων χιλιάδων γυναικών και κοριτσιών από το Κονγκό που έχουν πέσει θύματα ομαδικού βιασμού και ωμής σεξουαλικής βίας κατά τη διάρκεια του πολέμου που μαίνεται στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό.

Ο Denis Mukwege γεννήθηκε στο Bukavu το 1955. Σπούδασε ιατρική και ίδρυσε τη γυναικολογική υπηρεσία στο νοσοκομείο του Lema, στο ανατολικό τμήμα της ΛΔ του Κονγκό, το οποίο καταστράφηκε όταν ξέσπασε ο πόλεμος το 1996. Ο Mukwege διέφυγε στο Bukavu, όπου ίδρυσε νοσοκομείο ξεκινώντας από σκηνές, ενώ στη συνέχεια έχτισε μια νέα πτέρυγα μαιευτικής και ένα χειρουργείο. Ωστόσο, όλα αυτά καταστράφηκαν το 1998, κατά τη διάρκεια του δεύτερου πολέμου στο Κονγκό.

Από τότε, ο Mukwege έχτισε ξανά το νοσοκομείο του στο Panzi, εργαζόμενος πολλές ώρες και εκπαιδεύοντας το προσωπικό του να περιθάλπει γυναίκες που είχαν πέσει θύματα κακοποίησης από τους μαχητές, οι οποίοι «ανακήρυξαν τις γυναίκες κοινό τους εχθρό». Έχει περιθάλψει περισσότερες από 40 000 γυναίκες από το 1999, όταν άνοιξε ξανά το νοσοκομείο και δέχθηκε το πρώτο θύμα βιασμού, το οποίο έφερε πληγές από σφαίρες στα γεννητικά όργανα και τους μηρούς. Μέσα σε διάστημα λίγων μόνο εβδομάδων δεκάδες γυναίκες παρουσιάστηκαν στο νοσοκομείο λέγοντας ότι έχουν πέσει θύματα βιασμού και βασανιστηρίων.

Ο Mukwege είναι διεθνώς αναγνωρισμένος ειδικός στον τομέα της αποκατάστασης παθολογικών και ψυχικών-κοινωνικών βλαβών που προκαλούνται από σεξουαλική βία. Το νοσοκομείο που διευθύνει στο Panzi προσφέρει ψυχολογική και σωματική περίθαλψη, ενώ βοηθά τις γυναίκες να αναπτύξουν νέες δεξιότητες προκειμένου να κερδίσουν τα προς το ζην, καθώς πολλές από αυτές είναι αντιμέτωπες με την απόρριψη της κοινότητάς τους. Παρέχει βοήθεια στα κορίτσια ώστε να μπορέσουν να επιστρέψουν στο σχολείο, καθώς και νομική αρωγή σε όσους επιθυμούν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Ο Mukwege έγινε επίσης ακούραστος υπερασπιστής των θυματοποιημένων γυναικών όταν αναγνώρισε στο χειρουργικό του τραπέζι μια νέα γυναίκα, στη γέννηση της οποίας είχε παρευρεθεί και ο ίδιος στο νοσοκομείο του Panzi. Ήταν για αυτόν μια σημαντική στιγμή που τον ώθησε να πάει ένα βήμα πέρα από την περίθαλψη και να ξεκινήσει να δίνει ομιλίες, τόσο στην πατρίδα του όσο και στο εξωτερικό, για τον τερματισμό της βίας που μαίνεται στο Κονγκό για την κυριαρχία επί των φυσικών πηγών ενέργειας της χώρας. Το 2012 βρέθηκε και ο ίδιος θύμα, όταν οπλισμένοι άντρες εισέβαλαν στο σπίτι του και έθεσαν τις κόρες του υπό την απειλή όπλων. Ο σωματοφύλακάς του σκοτώθηκε, αλλά ο ίδιος κατάφερε να δραπετεύσει και να διαφύγει με την οικογένειά του στη Σουηδία και το Βέλγιο. Επέστρεψε στη ΛΔ του Κονγκό το 2013, όταν μια ομάδα γυναικών, οι οποίες ζούσαν με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα, του αγόρασαν από κοινού το εισιτήριο της επιστροφής του.

Τώρα ο Mukwege ζει στο νοσοκομείο του Panzi παρά τις συνεχιζόμενες απειλές κατά της ζωής του. Συνεργάζεται ενεργά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δίκτυο Βραβείου Ζαχάρωφ και, με τις έντονες εκκλήσεις του για διαφύλαξη της ζωής των γυναικών και των παιδιών στις εμπόλεμες ζώνες, αφήνει το αποτύπωμά του κατά τη νομοθετική διαδικασία του Κοινοβουλίου για τα ορुकτά που αποτελούν αιτία συρράξεων.

Το ντοκιμαντέρ *The man who mends women — the wrath of Hippocrates*, το οποίο προβλήθηκε για πρώτη φορά το 2015, εξιστορεί τη ζωή και το έργο του. Με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η ταινία αυτή υποτιτλίστηκε στις επίσημες γλώσσες όλων των κρατών μελών της ΕΕ.

Η MALALA YOUSAFZAI ήταν μόλις 15 ετών όταν πυροβολήθηκε στο πρόσωπο από τους Ταλιμπάν στην κοιλάδα Swat του Πακιστάν το 2012. Σκοπός τους ήταν να εμποδίσουν την πρόσβαση της ίδιας και των άλλων κοριτσιών στην εκπαίδευση. Παρόλα αυτά, η Malala ξεπέρασε τα τραύματά της και συνέχισε να αγωνίζεται.

Το 2013 έγινε η νεότερη νικήτρια του Βραβείου Ζαχάρωφ και αφιέρωσε το βραβείο της στους «αφανείς ήρωες του Πακιστάν», υπερασπιζόμενη σθεναρά το δικαίωμα κάθε παιδιού στην εκπαίδευση.

«Πολλά παιδιά δεν έχουν φαί να φάνε, ούτε νερό να πουν και πεινούν για μόρφωση. Είναι συγκλονιστικό ότι 57 εκατομμύρια παιδιά στερούνται την εκπαίδευση... Αυτό πρέπει να ταρακουνήσει τη συνείδησή μας» είπε η Malala απευθυνόμενη στους αντιπροσώπους 28 χωρών σε ένα κατάνεστο Κοινοβούλιο, ενώ, κατά εξαιρετική συγκυρία, ήταν παρόντες όλοι σχεδόν οι βραβευθέντες με το Βραβείο Ζαχάρωφ που βρίσκονται στη ζωή. «Ένα παιδί, ένας δάσκαλος, ένα μολύβι κι ένα βιβλίο μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο.»

Η Malala ξεκίνησε τον αγώνα της για μόρφωση στα 11, όταν έγραψε ένα ανώνυμο διαδικτυακό ημερολόγιο για το πώς είναι η ζωή μιας μαθήτριας στην ελεγχόμενη από τους Ταλιμπάν κοιλάδα Swat στο Πακιστάν. Το 2009 οι Ταλιμπάν διέταξαν να κλείσουν όλα τα σχολεία θηλέων, ενώ ο στρατός του Πακιστάν είχε αρχίσει επιχειρήσεις εναντίον τους. Η Malala και η οικογένειά της αναγκάστηκαν να φύγουν από την πολιορκημένη πόλη τους, ενώ το σχολείο της μετατράπηκε σε ερείπια.

Όταν επέστρεψαν, αφού η κατάσταση είχε βελτιωθεί από πλευράς ασφαλείας, η Malala και ο πατέρας της Ziauddin, που διηύθυνε ένα σχολείο θηλέων, εξακολούθησαν να αγωνίζονται για την εκπαίδευση των κοριτσιών, παρά τις απειλές. Χάρη σε μια χορηγία, η Malala μπόρεσε να αγοράσει ένα σχολικό λεωφορείο, το ίδιο λεωφορείο στο οποίο πυροβολήθηκε, και άλλα δύο κορίτσια τραυματίστηκαν, όταν δέχτηκαν επίθεση από τους Ταλιμπάν.

Η Malala επέζησε και συνεχίζει με ζήλο την εκστρατεία της για την εκπαίδευση των κοριτσιών. Είναι συνιδρύτρια του Malala Fund και μέλος της έκτακτης επιτροπής για την εκπαίδευση των νέων (Youth Education Crisis Committee), η οποία συγκροτήθηκε από τον Ειδικό Απεσταλμένο του ΟΗΕ για την παγκόσμια εκπαίδευση, τον Gordon Brown, ο οποίος εκτιμά ότι με τους σημερινούς ρυθμούς το τελευταίο κορίτσι χωρίς εκπαίδευση θα αρχίσει σχολείο το 2086, και όχι το 2015 όπως ήταν η υπόσχεση των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

«Στο Ισλάμ επιτρέπεται η εκπαίδευση των κοριτσιών. Είναι καθήκον και ευθύνη του καθενός, αγοριού ή κοριτσιού, να αποκτήσει μόρφωση και γνώσεις» λέει η Malala.

Η 12η Ιουλίου, ημέρα των γενεθλίων της Malala, επελέγη από τον ΟΗΕ, στο πλαίσιο της παγκόσμιας πρωτοβουλίας «Education First», ως Ημέρα της Malala προς υποστήριξη των παιδιών που υπερασπίζονται το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση.

Το 2014 η Malala Yousafzai ήταν μία από τους νικητές του Βραβείου Νόμπελ Ειρήνης «για τον αγώνα της κατά της καταπίεσης των παιδιών και των νέων και το δικαίωμα όλων των παιδιών στην εκπαίδευση». Με αυτή την απονομή, έγινε η νεότερη νικήτρια στην ιστορία τόσο του Βραβείου Ζαχάρωφ όσο και του Βραβείου Νόμπελ.

Η **NASRIN SOTOUDEH** είναι ιρανή δικηγόρος ειδικευμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, από τους λίγους που υπερασπίζονταν τους αντιφρονούντες που είχαν συλληφθεί στις μαζικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας του 2009 για τις εκλογές που θεωρούσαν νόθες, πριν συλληφθεί και η ίδια το 2010.

Όταν της απονεμήθηκε το βραβείο το 2012, εξέτιε ποινή εξαετούς κάθειρξης με την κατηγορία της διακύβευσης της ασφάλειας του Ιράν και βρισκόταν στην έβδομη εβδομάδα απεργίας πείνας σε απομόνωση στη διαβόητη φυλακή Ενίν του Ιράν, διαμαρτυρόμενη για δικαστικές πιέσεις που ασκούσαν στον σύζυγο και τη νεαρή κόρη της.

Σε κατάσταση αδυναμίας, βρήκε το σθένος να συντάξει μια αξιομνημόνευτη επιστολή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την οποία διάβασε για λογαριασμό της στην τελετή απονομής η φίλη και συνάδελφός της Shirin Ebadi, κάτοχος Βραβείου Νόμπελ.

«Η ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των μηχανισμών διαφύλαξής τους έχει προοδεύσει πολύ, ωστόσο η εκπλήρωσή τους εξαρτάται ακόμα σε μεγάλο βαθμό από τις προθέσεις των κυβερνήσεων, που είναι οι μεγαλύτεροι παραβάτες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.» Στους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους πολιτικούς κρατούμενους δηλώνει ότι «όπως εσείς, έτσι και εγώ γνωρίζω ότι η δημοκρατία έχει μπροστά της μακρύ και δύσκολο δρόμο».

Οι ιρανικές αρχές την απελευθέρωσαν το 2013 για λόγους που δεν αποκάλυψαν, χωρίς ωστόσο να άρουν την ποινή που της είχαν επιβάλει, επομένως δεν μπορεί ακόμη να εξέλθει από το Ιράν και να παραλάβει το Βραβείο Ζαχάρωφ. Παρόλα αυτά, η Sotoudeh συναντήθηκε, τον Δεκέμβριο του 2013, με την πρώτη αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επισκέφτηκε το Ιράν μέσα σε έξι χρόνια. Στη συνάντηση αυτή, η Sotoudeh επικεντρώθηκε στην κατάσταση των πολιτικών κρατουμένων, καταγγέλλοντας ως αδιαφανείς τις δίκες που διεξήχθησαν σε επαναστατικά (αντί για ποινικά) δικαστήρια, και προκάλεσε την οργή των σκληροπυρηνικών του Ιράν, οι οποίοι κατηγορήσαν τη Sotoudeh και τον Jafar Panahi ως ανατρεπτικά στοιχεία.

2012
NASRIN
SOTOUDEH

Όταν αφέθηκε ελεύθερη, η Sotoudeh επέστρεψε στις ακτιβιστικές δραστηριότητές της και συνέχισε να υποστηρίζει τις γυναίκες που είχαν δεχτεί επιθέσεις με οξύ, τις θρησκευτικές μειονότητες, και τις εκστρατείες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως, για παράδειγμα, την εκστρατεία για την κατάργηση της θανατικής ποινής. Οι ιρανικές αρχές την έχουν θέσει πολλές φορές υπό προσωρινή κράτηση.

Η Sotoudeh είχε αγωνιστεί για χρόνια ώστε να μπορεί να ασκήσει τη δικηγορία και είχε ξεκινήσει την καριέρα της με υποθέσεις υποστήριξης ανηλίκων που είχαν καταδικαστεί σε θάνατο. Αργότερα, κατάφερε να επιστρέψει στη δικηγορία για μικρό χρονικό διάστημα. Εκτός από την εξαετή ποινή κάθειρξης, της επιβλήθηκε και δεκαετής απαγόρευση ταξιδιών και άσκησης της δικηγορίας. Η Sotoudeh πρόβαλε ένσταση κατά της απόφασης του επαναστατικού δικαστηρίου που της στερούσε το δικαίωμα άσκησης της δικηγορίας. Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2014, της απαγορεύτηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο του Ιράν να ασκήσει το επάγγελμά της για τρία χρόνια, κάτι που η ίδια θεωρεί ότι υποκινήθηκε από το Υπουργείο Πληροφοριών, το οποίο είναι γνωστό για την επιρροή του. Η Sotoudeh ξεκίνησε να διαμαρτύρεται για το «δικαίωμα στη διαφωνία» και το «δικαίωμα στην εργασία» κάθε εργάσιμη ημέρα μπροστά από την έδρα του Συλλόγου στην Τεχεράνη. Τα επίσημα ιρανικά μέσα ενημέρωσης δεν παρείχαν καμία κάλυψη στη διαμαρτυρία της, η οποία όμως υποστηρίχθηκε από άλλους ακτιβιστές και θύματα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τελικά, το 2015, ο Σύλλογος μείωσε την ποινή σε εννέα μήνες και η Sotoudeh διέκοψε τη διαμαρτυρία της επαναλαμβάνοντας από κοινού με τους υποστηρικτές της ότι επιθυμούσαν την πλήρη άρση της αναστολής. Απέδωσε τη μείωση της ποινής στην υποστήριξη που έλαβε (μεταξύ άλλων και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι βουλευτές του οποίου διαμαρτυρήθηκαν έντονα κατά της απαγόρευσης που της επιβλήθηκε) και αιτήθηκε αμέσως να της επιτραπεί ξανά να ασκήσει τη δικηγορία.

Η Sotoudeh προτίθεται να μείνει στο Ιράν και να παλέψει για μεταρρυθμίσεις όντας εκεί.

ο JAFAR PANAHI είναι βραβευμένος σκηνοθέτης, στον οποίο απαγορεύτηκε να γυρίζει ταινίες για 20 χρόνια.

Ένθερμος υποστηρικτής του αντιπολιτευόμενου ιρανικού Πράσινου κινήματος και επικριτής του πρώην προέδρου Ahmedinajad, έχει καταδικασθεί σε εξαετή ποινή φυλάκισης για «προπαγάνδα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας», αλλά η ποινή του δεν έχει ακόμη εκτελεσθεί: δεν βρίσκεται στη φυλακή, αλλά μπορεί να φυλακιστεί ανά πάσα στιγμή. Συνελήφθη το 2010 ενώ γύριζε λαθραία μια ταινία για την αποτυχημένη εξέγερση του Πράσινου κινήματος του 2009 στο Ιράν. Αν και αφέθηκε ελεύθερος μετά από τρεις μήνες, ύστερα από διεθνείς διαμαρτυρίες και απεργία πείνας, στη συνέχεια καταδικάστηκε σε φυλάκιση, και του απαγορεύτηκε να γυρίζει ταινίες και να μιλάει στα μέσα ενημέρωσης.

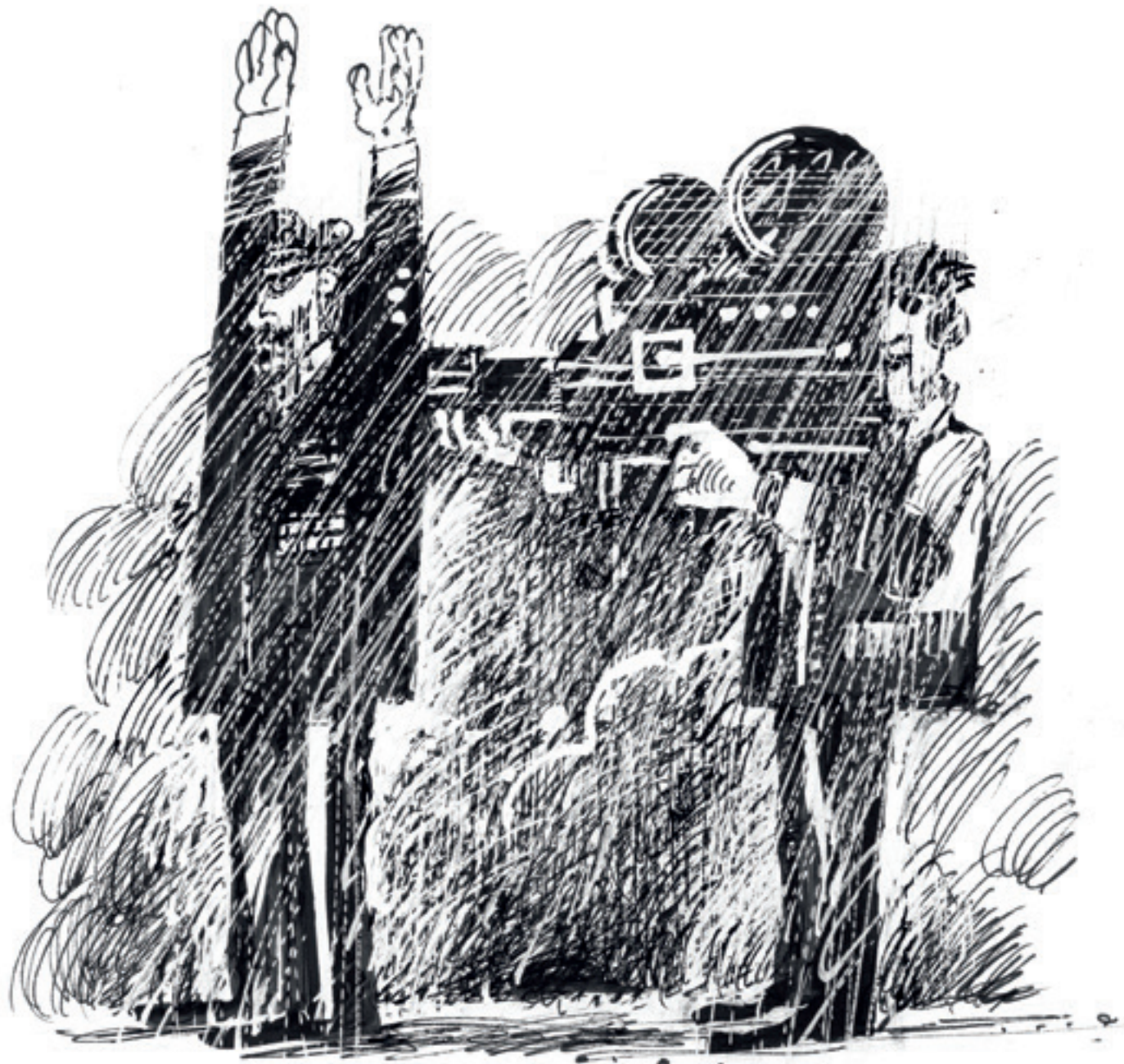
Όπως είπε στην αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επισκέφτηκε το Ιράν το 2013, η κατάθεσή του όπως και του συνηγόρου του αγνοήθηκαν κατά τη δίκη του, ενώ η ετυμηγορία είχε αποφασιστεί εκ των προτέρων. Προειδοποίησε την αντιπροσωπεία ότι τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων λησμονούνται καθώς η προσοχή όλων επικεντρώνεται στην πυρηνική συμφωνία με το Ιράν, και υποστήριξε ότι από τη στιγμή που αρθούν οι κυρώσεις θα ενταθεί η καταπίεση στο Ιράν. Η νέα ιρανική ηγεσία επιδεικνύει ευελιξία μόνο στις εξωτερικές υποθέσεις, είπε, και όχι στις εσωτερικές, όπου εξακολουθούν οι πιέσεις στον Τύπο, στους κρατούμενους και στην πολιτιστική ζωή.

Σε συνέντευξη που έδωσε στα μέσα ενημέρωσης τον Ιούλιο του 2014, αφηφώντας την απαγόρευση που του έχει επιβληθεί, είπε ότι αισθάνεται σαν να τον αποφυλάκισαν από μια μικρή φυλακή μόνο και μόνο για να τον ρίξουν σε μια μεγαλύτερη, εφόσον του απαγορεύουν να δουλεύει.

Ωστόσο, δυο φορές αφήφσε την απαγόρευση να γυρίζει ταινίες. Το 2011 κινηματογράφησε την ταινία *This is not a Film* (Αυτό δεν είναι ταινία) που τον έδειχνε να κάθεται στο τραπέζι της κουζίνας του και να συνομιλεί με τον δικηγόρο του περιμένοντας να φυλακιστεί. Το 2014 επέστρεψε με την ταινία *Closed Curtain* (Κλειστή κουρτίνα), στην οποία παρουσιάζει έναν σεναριογράφο που ζει μόνος του με τον σκύλο του, στο σπίτι του πλάι στη θάλασσα, με τις κουρτίνες κλειστές. Το 2015 ο Panahi πρωταγωνίστησε στη βραβευμένη ταινία *Taxi*, την οποία σκηνοθέτησε ο ίδιος, υποδυόμενος έναν οδηγό ταξί που συνομιλεί με τους επιβάτες του, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η Nasrin Sotoudeh, επίσης κάτοχος του Βραβείου, καθώς οδηγεί στους δρόμους της Τεχεράνης.

Ο Panahi δεν θεωρεί ότι είναι πολιτικό πρόσωπο, αλλά μάλλον κάποιος που είναι πρόθυμος να εκθέσει την αδικία. Έχει εκφραστεί εναντίον της λογοκρισίας στο Ιράν και επέκρινε τον πρόεδρο Rouhani επειδή δεν τήρησε τις προεκλογικές του υποσχέσεις σε αυτό το θέμα. Έχει επίσης δρομολογήσει την εκστρατεία *Step by Step* (Βήμα προς βήμα) η οποία αποβλέπει στην κατάργηση της θανατικής ποινής στο Ιράν.

Οι ταινίες του Panahi είναι γνωστές για την ανθρωπιστική και ρεαλιστική προσέγγισή τους προς τη ζωή.

ο **MOHAMED BOUAZIZI** (1984-2011) ήταν ο καταλύτης της «επανάστασης των γιασεμιών» στην Τυνησία και πηγή έμπνευσης για το κίνημα εκδημοκρατισμού που σάρωσε τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική το 2011 και έγινε γνωστό ως Αραβική Άνοιξη.

Σκληρά εργαζόμενος και από φτωχή οικογένεια, ο Bouazizi ήταν η βασική πηγή εισοδήματος για την οικογένειά του από την ηλικία των 10 ετών, πουλώντας φρούτα στην αγορά. Άφησε το σχολείο στα 19, για να στηρίξει την εκπαίδευση των νεότερων αδελφιών του.

Πέθανε στις 4 Ιανουαρίου 2011, σε ηλικία μόλις 26 ετών, αφού αυτοπυρπολήθηκε διαμαρτυρόμενος εναντίον ενός συστήματος που δεν του επέτρεπε να ζήσει με αξιοπρέπεια. Ο Bouazizi είχε πέσει συχνά θύμα των τυνήσιων αστυνομικών, που του επέβαλλαν πρόστιμα και έπαιρναν το εμπόρευσμά του και τις ζυγαριές του, ενώ την τελευταία φορά τον έριξαν και τον καθήλωσαν στο έδαφος. Η οικογένειά του πιστεύει ότι η ταπείνωση, και όχι η φτώχεια, τον οδήγησε στην αυτοπυρπόληση, αφού διεκδίκησε το δικίο του και δεν του αναγνωρίστηκε. Ο Bouazizi περιλούστηκε με βενζίνη και έβαλε φωτιά, έξω από την είσοδο του κυβερνείου της μικρής πόλης Sidi Bouzid. Ήταν αγαπητός στους γύρω του, έδινε τα φρούτα του δωρεάν σε φτωχότερες οικογένειες και τα βάσανά του άγγιζαν πολλούς. Η πράξη του έδωσε το έναυσμα για διαμαρτυρίες που γρήγορα εξαπλώθηκαν, καθώς Τυνησιοί από όλα τα κοινωνικά στρώματα βγήκαν στους δρόμους ενάντια σε μια διεφθαρμένη κυβέρνηση, την υψηλή ανεργία και τους περιορισμούς της ελευθερίας τους.

Ζούσε ακόμα, χαροπαλεύοντας τυλιγμένος σε επιδέσμους από την κορφή ως τα νύχια, όταν το αυταρχικό καθεστώς του προέδρου Zine al-Abidine Ben Ali, που βρισκόταν στην εξουσία από το 1987, άρχισε να καταρρέει.

Δέκα ημέρες μετά τον θάνατο του Bouazizi, ο Ben Ali αναγκάστηκε να παραιτηθεί και να εγκαταλείψει τη χώρα, καθώς διαδηλωτές πλημύριζαν τους δρόμους της Τύνιδας, πολλοί από αυτούς κρατώντας την εικόνα του Bouazizi.

Η οικογένειά του παρηγορείται με τη σκέψη ότι ο θάνατός του δεν στάθηκε μάταιος, αφού η πράξη του πυροδότησε τη λεγόμενη λαϊκή επανάσταση και κλόνισε δεσποτικές κυβερνήσεις στην Τυνησία και σε άλλες χώρες του αραβικού κόσμου. Έκανε τους νέους Άραβες να συνειδητοποιήσουν ότι μπορούσαν να εκφράσουν την απογοήτευσή τους και να παλέψουν για την αξιοπρέπειά τους απέναντι στην αδικία, τη διαφθορά και τον αυταρχισμό.

Η Αραβική Άνοιξη και η αρχική αισιοδοξία της ξεθύμαναν, ενώ μερικές από τις κατακτήσεις της αναστράφηκαν, αλλά ο τόπος που γεννήθηκε, η Τυνησία του Bouazizi, συνεχίζει αποφασιστικά την πορεία της προς τη δημοκρατία και την ελευθερία της σκέψης, παρά τις θανατηφόρες τρομοκρατικές επιθέσεις και τους φόβους για την ασφάλεια.

2011
MOHAMED
BOUAZIZI

ο ALI FERZAT είναι ο γνωστότερος πολιτικός γελοιογράφος της Συρίας και μια από τις διασημότερες πολιτιστικές φυσιογνωμίες του αραβικού κόσμου. Το 2012 ψηφίστηκε από το περιοδικό Time ως ένας από τους 100 ανθρώπους με τη μεγαλύτερη επιρροή στον κόσμο.

Γεννημένος στη Hama το 1941, έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 15 000 γελοιογραφίες στη Συρία και σε διεθνείς εφημερίδες και έχει βραβευτεί επειδή σατίρισε δικτάτορες όπως τον Saddam Hussein και τον Muammar Gaddafi όταν κυβερνούσαν το Ιράκ και τη Λιβύη αντίστοιχα. Το έργο του διέυρνε τα όρια της ελευθερίας της έκφρασης στη Συρία, έχοντας ως στόχο τις υπηρεσίες ασφαλείας της χώρας που σκορπούσαν τον τρόμο. Όταν η Αραβική Άνοιξη έφτασε στη Συρία το 2011, ο Ferzat έγινε πιο άμεσος στις επιθέσεις του εναντίον κρατικών προσωπικοτήτων, ιδιαίτερα του προέδρου Bashar al-Assad. Οι Σύριοι που διαδήλωναν κατά του καθεστώτος κρατούσαν γελοιογραφίες του στους δρόμους.

Όταν δημοσίευσε μια γελοιογραφία στην οποία παρουσίαζε τον λίκνο δικτάτορα Muammar Gaddafi να οδηγεί αυτοκίνητο και να φεύγει με μεγάλη ταχύτητα, και τον al-Assad να του κάνει οτοστόπ, δέχτηκε επίθεση με βίαια χτυπήματα στην πλατεία Umayyad της Δαμασκού από μασκοφόρους που του έσπασαν τα χέρια, φωνάζοντάς του να σέβεται τον πρόεδρο al-Assad και να δείχνει υπακοή. Από τα χτυπήματα έχασε τις αισθήσεις του. Τον έριξαν σε ένα αυτοκίνητο και τον έσυραν στον δρόμο, ύστερα τον πέταξαν έξω και τον άφησαν πιστεύοντάς τον νεκρό.

Ο Ali Ferzat όχι μόνο ανέκτησε τη χρήση των χεριών του, αλλά έσπασε και το φράγμα του φόβου και έγινε ένας από τους πιο τολμηρούς επικριτές του καθεστώτος με τον λόγο του και με το έργο του. Έχει λάβει διάφορα βραβεία και είναι επικεφαλής της Ένωσης Αράβων Γελοιογράφων.

Δεν μπόρεσε να παραστεί στην τελετή απονομής του Βραβείου Ζαχάρωφ το 2011, καθώς βρισκόταν στο Κουβέιτ για θεραπεία των τραυμάτων του, αλλά παρέλαβε το Βραβείο στη δημόσια εκδήλωση του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2012, όπου με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλους βραβευθέντες συζήτησε την επανάσταση στη Συρία και το μέλλον της δημοκρατίας μετά την Αραβική Άνοιξη. Ως βραβευθείς με το Βραβείο Ζαχάρωφ, απηύθυνε ομιλία στο πρώτο Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Δημοκρατία που διοργάνωσε το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2012.

Το 2015 ο Ferzat ήταν κεντρικός ομιλητής στη συζήτηση του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ που πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου τόνισε τον ρόλο των περιφερειακών «χορηγών» των αντιμαχόμενων ομάδων στη Συρία και την ανάγκη να ασκηθεί διεθνής πίεση για την παύση των μαχών.

Είναι ο δημιουργός των σκίτσων των βραβευθέντων με το Βραβείο Ζαχάρωφ που περιέχονται σε αυτό το βιβλίο. Περνά την ανθρωπιστική και καλλιτεχνική του ματιά μέσα από την πένα του, με την οποία αναδεικνύει την εξαιρετική συμβολή όλων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ASMAA MAHFOUZ είναι αιγύπτια ακτιβίστρια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνιδρύτρια του κινήματος νεολαίας «6η Απριλίου». Όταν η σπίθα της επανάστασης στην Τυνησία έφτασε στην Αίγυπτο στις αρχές του 2011, η Asmaa Mahfouz αφήγησε την καταστολή των ακτιβιστών από το καθεστώς του Hosni Mubarak και δημοσίευσε εκκλήσεις σε διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στο διαδίκτυο, καλώντας τους Αιγύπτιους να διεκδικήσουν την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματά τους με ειρηνική διαμαρτυρία στην πλατεία Ταχρίρ. Το βίντεο που ανάρτησε διαδόθηκε ταχύτατα και ενέπνευσε ένα κύμα παρόμοιων βίντεο, με αποτέλεσμα εκατοντάδες χιλιάδες άτομα να κατακλύσουν την πλατεία Ταχρίρ, καλώντας τον Hosni Mubarak να δώσει τέλος στην 30ετή κυριαρχία του στην Αίγυπτο, το οποίο και έπραξε στις 11 Φεβρουαρίου 2011.

Καθώς παραλάμβανε το Βραβείο Ζαχάρωφ, η Mahfouz χαρακτήρισε τη βράβευσή της «φόρο τιμής στους ήρωες της επανάστασης. Είναι ένα βραβείο που ανήκει σε όλους τους νέους Αιγυπτίους, ανθρώπους που έχουν θυσιάσει τη ζωή τους», προσθέτοντας ότι «δεν θα τους προδώσουμε, θα συνεχίσουμε στον δρόμο που άνοιξαν και θέλουμε να εξασφαλίσουμε ότι το όνειρο αυτό θα εκπληρωθεί».

Η Asmaa Mahfouz συνελήφθη τον Οκτώβριο του 2011 με την κατηγορία της δυσφήμισης των στρατιωτικών ηγετών που ανέλαβαν την εξουσία μετά την πτώση του προέδρου Mubarak. Καταδικάστηκε ερήμην τον Μάρτιο του 2012, απόφαση που ανέτρεψε το εφετείο τον Μάιο του 2012. Ωστόσο, η Mahfouz αναγκάστηκε να υπομείνει ολοένα και περισσότερες παρενοχλήσεις, απειλές και παρακολούθηση, καθώς το 2014 εξελέγη πρόεδρος στην Αίγυπτο ένας πρώην αρχηγός του στρατού, ο Abdel Fattah al-Sisi, μετά την ανατροπή του ισλαμιστή προέδρου Mohammed Mursi το 2013 και μια περίοδο με προσωρινή κυβέρνηση υποστηριζόμενη από τον στρατό. Η πολιτική έντονης καταστολής των αρχών, που αρχικά είχε στόχο τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, διευρύνθηκε με επίθεση σε επικριτικές φωνές και σε προβεβλημένα ινδάλματα της επανάστασης της 25ης Ιανουαρίου, ιδίως τους ακτιβιστές του κινήματος «6η Απριλίου», στους οποίους ανήκε η Mahfouz. Το κίνημα κρίθηκε παράνομο μέσω απόφασης αιγυπτιακού δικαστηρίου τον Απρίλιο του 2014

και τρεις ηγέτες του καταδικάστηκαν σε τριετή φυλάκιση με διάφορες κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης διαμαρτυρίας.

Το 2015 η Asmaa Mahfouz συμμετείχε στο νέο κίνημα Bidayya (Ξεκίνημα). Τον Μάιο του 2015 η Mahfouz και οι ιδρυτές του Bidayya παραπέμφθηκαν στη δικαιοσύνη με την κατηγορία της «υποκίνησης ανατροπής της δημόσιας τάξης» και τους επιβλήθηκε ταξιδιωτική απαγόρευση.

ο AHMED EL SENUSSI, γεννημένος το 1934, ήταν ο παλαιότερος κρατούμενος για λόγους συνειδήσεως στη Λιβύη και αποτελεί πλέον ένθερμο υποστηρικτή της εθνικής συμφιλίωσης της Λιβύης.

Το 1970 καταδικάστηκε σε θάνατο λόγω της απόπειρας πραξικοπήματος κατά του δικτάτορα Muammar Gaddafi, ο οποίος το 1969 είχε ανατρέψει τον Βασιλιά Idris, τον πρώτο και μοναδικό μονάρχη της Λιβύης. Ο El Senussi παρέμεινε φυλακισμένος για 31 έτη. Κατά τη διάρκεια της φυλάκισής του, υπέμεινε βασανιστήρια και εννεαετή απομόνωση σε ένα μικρό κελί όπου δεν μπορούσε καν να σταθεί όρθιος. Η θανατική ποινή που του είχε επιβληθεί μετριάστηκε το 1988 και αφέθηκε ελεύθερος από τη διαβόητη φυλακή Abu Salim το 2001 μαζί με δεκάδες ακόμα πολιτικούς κρατουμένους.

Ο El Senussi περιγράφει το καθεστώς Gaddafi ως 42 έτη βασάνων, καταπίεσης και διαφθοράς που αφάνισαν την ταυτότητα της Λιβύης. Ο ίδιος είχε ήδη βιώσει την καταστροφή της Συρίας και του Ιράκ από στρατιωτικά καθεστώτα, συνεπώς ο αγώνας του για την ανατροπή του Gaddafi είχε ως κίνητρο, όπως λέει ο ίδιος, να δώσει στους Λίβυους την επιλογή μεταξύ μοναρχίας και συνταγματικής δημοκρατίας. Πιστεύει ότι είναι στη φύση των στρατιωτικών δικτατοριών να παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να καταπιέζουν τον λαό.

Όταν μια λαϊκή εξέγερση, με την υποστήριξη του NATO, ανέτρεψε τον Gaddafi το 2011, ο El Senussi ανέλαβε υπεύθυνος για τους πολιτικούς κρατουμένους ως μέλος του Εθνικού Μεταβατικού Συμβουλίου (NTC), το οποίο ανέλαβε ως de facto κυβέρνηση να οδηγήσει τη Λιβύη στις εκλογές του 2012.

Ως καταξιωμένος αρχηγός φυλής, ο El Senussi έγινε η καρδιά του ομοσπονδιακού κινήματος της Λιβύης, στην οποία επικρατούσε κλίμα ανομίας και αστάθειας και διάφορες ένοπλες ομάδες μάχονταν για να αποκτήσουν τον έλεγχο. Το 2012 εκλέχθηκε αρχηγός του Μεταβατικού Συμβουλίου της Κυρηναϊκής (CTC) από 3 000 εκπροσώπους της περιοχής. Το Συμβούλιο, το οποίο δεν είχε ούτε νομική ισχύ ούτε στρατιωτική υποστήριξη, τάχθηκε υπέρ υψηλού βαθμού αυτονομίας για την περιοχή.

Καθώς οι έριδες έχουν πλέον εκτροχιάσει τη Λιβύη από την αρχική πορεία της προς τη δημοκρατία (η χώρα έχει δύο κυβερνήσεις, μία στην Τρίπολη και μία στο Τομπρούκ, ενώ το Ισλαμικό Κράτος κερδίζει έδαφος στα ανατολικά), ο El Senussi υποστηρίζει ότι μοναδικός δρόμος προς την ειρήνη είναι μια συμμετοχική διαδικασία συμφιλίωσης. Διαφωνεί με το ενδεχόμενο περαιτέρω στρατιωτικής παρέμβασης και υποστηρίζει τη διενέργεια δημοψηφίσματος για τη μορφή που θα έχει στο μέλλον το κράτος της Λιβύης.

Όραμά του είναι μια κεντρική ομοσπονδιακή κυβέρνηση και η ανεξάρτητη διακυβέρνηση των τριών επαρχιών της χώρας, δηλαδή της Τριπολιτάνια, της Μπάρκα (Κυρηναϊκή) και του Φεζάν. Είναι ένθερμος υποστηρικτής της επαναφοράς του Συντάγματος του 1951, σύμφωνα με το οποίο ο φεντεραλισμός αποτελούσε τον κανόνα για το μεγαλύτερο διάστημα της συνταγματικής μοναρχίας του Βασιλιά Idris. Παρόλο που είναι μικρανιψιός του Βασιλιά, δεν επιθυμεί την επιστροφή στη μοναρχία.

Ο El Senussi έχει συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δίκτυο Βραβείου Ζαχάρωφ και άλλους διεθνείς οργανισμούς για να ζητήσει από τη διεθνή κοινότητα να παράσχει βοήθεια στη Λιβύη ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει τους θεσμούς που χρειάζεται για να διασφαλίσει το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα για ολόκληρο τον λαό της.

Η RAZAN ZAITOUNEH είναι σύρια δημοσιογράφος και δικηγόρος ειδικευμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία απήχθη ενώ βρισκόταν σε περιοχή ελεγχόμενη από τους αντάρτες στα προάστια της Δαμασκού στις 9 Δεκεμβρίου 2013. Συνεχίζει να αγνοείται, κανείς δεν έχει αναλάβει την ευθύνη για την απαγωγή της και τα ίχνη της έχουν χαθεί. Η Zaitouneh καταδίκασε με θάρρος τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο από το καθεστώς της Δαμασκού όσο και από τους αντάρτες, παρά τις απειλές που δεχόταν. Απήχθη μαζί με τον σύζυγο και συναγωνιστή της Wael Hamada και δύο συναδέλφους τους, τον ποιητή και δικηγόρο Nazem Hamadi και την πρώην πολιτική κρατούμενη Samira Khalil, από τα γραφεία δύο ομάδων που είχε ιδρύσει, του Κέντρου Τεκμηρίωσης Παραβιάσεων (VDC) και του Γραφείου Στήριξης Τοπικής Ανάπτυξης και Μικρών Έργων (LDSPS), στη Ντούμα.

Η Zaitouneh συγκαταλέγεται στους πιο προβεβλημένους και αξιόπιστους πολίτες ακτιβιστές της συριακής επανάστασης. Η απαγωγή της, σύμφωνα με σύριους σχολιαστές, θεωρείται καθοριστικό επεισόδιο στον διχασμό που παρατηρείται στη Συρία ανάμεσα σε δυνάμεις της κοινωνίας των πολιτών και σε εξτρεμιστές και θανάσιμο πλήγμα για τη συριακή επανάσταση.

Η οικογένειά της απηύθυνε έκκληση για διεθνή βοήθεια ώστε να βρεθούν η ίδια και οι συνάδελφοί της. «Εμείς, η οικογένεια της Razan Zeitouneh, της ακτιβίστριας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δικηγόρου, της συγγραφέως και, πάνω απ' όλα, του ανθρώπου, απευθύνουμε αυτή την έκκληση ενώ έχουν περάσει περισσότεροι από τρεις μήνες μετά την προμελετημένη απαγωγή, για την οποία κανείς δεν ανέλαβε την ευθύνη ούτε εξέδωσε δήλωση ή διατύπωσε αίτημα, σε μια σαφή προσπάθεια να κερδίσουν χρόνο και να φιμώσουν την ελεύθερη φωνή της κόρης μας και των συναδέλφων της ώστε να τους αναγκάσουν να σταματήσουν να γράφουν και να τους εμποδίσουν να ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη έκφραση» ανέφερε η οικογένεια σε δήλωσή της τον Απρίλιο του 2014, η οποία δημοσιεύτηκε από το VDC.

Ακτιβιστές και πολιτικοί από όλο τον κόσμο έχουν απευθύνει έκκληση για την απελευθέρωσή της, ανάμεσά τους και ο πρόεδρος Schulz. «Εξ ονόματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ζητώ την άμεση απελευθέρωσή τους [...] Η ζωή της απειλήθηκε από το καθεστώς και από τις ανταρτικές ομάδες, επειδή είναι μια θαρραλέα νέα γυναίκα που αρνείται να συμβιβαστεί και εξακολουθεί να αγωνίζεται ειρηνικά για τη δημοκρατία και την ελεύθερη Συρία.»

Το 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένωσε τις δυνάμεις του με πλήθος ΜΚΟ, τους ευρωπαίους πολίτες και τους υπόλοιπους βραβευθέντες με το Βραβείο Ζαχάρωφ, και απηύθυναν έκκληση για την απελευθέρωσή της μέσω της εκστρατείας #FreeRazan. Η οικογένειά της έχει μιλήσει για τις πεποιθήσεις που πρεσβεύει η Zaitouneh με τη βοήθεια τόσο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και της δράσης του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Την περίοδο της βράβευσής της, το 2011, η Razan Zaitouneh ζούσε κρυμμένη, έχοντας ξεφύγει από επιδρομή των δυνάμεων ασφαλείας στο σπίτι της. Παρόλα αυτά, αρνήθηκε να φύγει από τη Συρία.

Η Zaitouneh χρησιμοποίησε το χρηματικό έπαθλο του Βραβείου Ζαχάρωφ για να σώσει τη ζωή ενός συναγωνιστή της που είχε τραυματιστεί από πυρά τεθωρακισμένων.

Ο κουβανός GUILLERMO FARIÑAS, διδάκτωρ Ψυχολογίας, ανεξάρτητος δημοσιογράφος και πολιτικός αντιφρονών, έχει πραγματοποιήσει μέσα στα χρόνια 23 απεργίες πείνας με στόχο να επιτύχει την ειρηνική πολιτική αλλαγή και ελευθερία του λόγου και της έκφρασης στην Κούβα.

Η επτάμηνη απεργία πείνας που πραγματοποίησε το 2006 του προκάλεσε σοβαρά προβλήματα υγείας, αλλά προσέλκυσε την προσοχή ολόκληρου του πλανήτη στο θέμα της λογοκρισίας του διαδικτύου στην Κούβα.

Απτόητος, τον Φεβρουάριο του 2010, μετά τον αμφιλεγόμενο θάνατο του κρατούμενου Orlando Zapata, ο Fariñas ξεκίνησε απεργία πείνας και δίψας που διήρκεσε 134 ημέρες, ζητώντας την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων που είχαν ασθενήσει ύστερα από πολυετή φυλάκιση. Δεν σταμάτησε την απεργία του παρά τον Ιούλιο του 2010, αφού η κυβέρνηση της Κούβας εξήγγειλε ότι επρόκειτο να απελευθερώσει 52 πολιτικούς κρατουμένους.

Ο Fariñas δεν μπόρεσε να παραστεί στην τελετή απονομής του Βραβείου Ζαχάρωφ το 2010 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διότι δεν του επιτράπη η έξοδος από την Κούβα. Αφού η κουβανική κυβέρνηση χαλάρωσε τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς που ίσχυαν για τους Κουβανούς, και με την επιστροφή των Damas de Blanco στην Κούβα κατόπιν της επίσκεψής τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο Guillermo Fariñas απευθύνθηκε τελικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2013 κατά τη διάρκεια τελετής απονομής του Βραβείου Ζαχάρωφ.

Στην ευχαριστήρια ομιλία του, ο Fariñas δήλωσε: «Σήμερα, βρίσκομαι εδώ όχι επειδή η κατάστασή μου έχει αλλάξει ουσιαστικά, αλλά εξαιτίας της πραγματικότητας του σύγχρονου κόσμου και πρωτίστως λόγω της αυξανόμενης πολιτικής ανυπακοής των Κουβανών που ανάγκασε το καθεστώς, σύμφωνα με τα λόγια του θρυλικού πρίγκιπα Ντον Φαμπρίσιο στο βιβλίο *Ο γατόπαρδος*, να αλλάξει κάτι ώστε τίποτα να μην αλλάξει.» Έκτοτε, ο Fariñas αποτελεί ενεργό μέλος του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ.

Το 2015 ο Fariñas ανέλαβε ξανά τον ρόλο του συντονιστή του Foro Antitotalitario Unido (Ενωμένο Αντιαπολυταρχικό Φόρουμ), ενώνοντας για κάποιο διάστημα το κίνημα αυτό με τον αντιπολιτευτικό συνασπισμό Unión Patriótica de Cuba (Πατριωτική Ένωση της Κούβας), του οποίου ήταν εκπρόσωπος. Ο Fariñas αποχώρησε από τον συνασπισμό σε φιλικό κλίμα λόγω διαφωνίας με τους υπόλοιπους ηγέτες του στο θέμα της επανέναρξης των διπλωματικών σχέσεων ΗΠΑ-Κούβας, η οποία ανακοινώθηκε το 2014 και πραγματοποιήθηκε το 2015. Έκρινε την εξέλιξη αυτή ως προδοσία των κουβανών δημοκρατών, η οποία συνιστούσε αθέτηση της υπόσχεσης που είχε δώσει το 2013 ο πρόεδρος των ΗΠΑ Obama στον ίδιο και τη Berta Soler, ηγέτη των Damas de Blanco, ότι θα συμβουλευόταν την κοινωνία των πολιτών και το μη βίαιο τμήμα της αντιπολίτευσης σχετικά με οποιαδήποτε ενέργεια πραγματοποιείτο σε σχέση με την Κούβα.

Το 2015 ο Fariñas ξεκίνησε να συλλέγει τις 10 000 υπογραφές που απαιτούνται από το Σύνταγμα της Κούβας για να συμπεριληφθεί στον νέο εκλογικό νόμο που ανακοίνωσε η κυβέρνηση του Raul Castro για τις εκλογές του 2018, η αναγνώριση και νομιμοποίηση των υφιστάμενων πολιτικών κινήματων, το δικαίωμα ψήφου και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι για όλους τους κουβανούς πολίτες, συμπεριλαμβανομένων όσων διαμένουν στο εξωτερικό, και η διεθνής παρατήρηση των εκλογών.

Τα τελευταία χρόνια, ο Fariñas έχει δεχτεί απειλές κατά της ζωής του αλλά και απειλές για εγκλεισμό σε ψυχιατρικό ίδρυμα, έχει υποστεί ξυλοδαρμό που έκανε αναγκαστική την εισαγωγή του σε νοσοκομείο, έχει επανειλημμένως συλληφθεί και τεθεί υπό κράτηση, όπως την ημέρα της κηδείας του Oswaldo Payá, κουβανού αντιφρονούντος επίσης βραβευμένου με το Βραβείο Ζαχάρωφ.

Το 2009 το Βραβείο Ζαχάρωφ παρέλαβαν οι OLEG ORLOV, SERGEI KOVALEV και LYUDMILA ALEXEYEV, εξ ονόματος της Memorial και όλων των άλλων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία.

Η Memorial ιδρύθηκε στη Σοβιετική Ένωση το 1988 και είχε αρχικό στόχο να φέρει στο φως τη μαζική καταστολή υπό την ηγεσία του Στάλιν και τη διατήρηση της μνήμης των θυμάτων της. Συνεχίζει να υπηρετεί αυτόν τον σκοπό μέχρι και σήμερα. Μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ, η οργάνωση απέκτησε διεθνή χαρακτήρα με παραρτήματα και συνεργαζόμενες ΜΚΟ σε πρώην σοβιετικές δημοκρατίες. Έκτοτε, οι στόχοι της Memorial έχουν διευρυνθεί και πλέον περιλαμβάνουν την παρακολούθηση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία και τις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες. Ένας από τους ιδρυτές της ήταν ο Αντρέι Ζαχάρωφ, που επίσης ήταν συνιδρυτής της Ομάδας Ελσίνκι της Μόσχας, μαζί με τη Lyudmila Alexeyeva.

Ο Oleg Orlov είναι ένας από τους ηγέτες της Memorial από το 1994 και μέλος του Προεδρείου της οργάνωσης. Συγκέντρωσε στοιχεία για απαγωγές στην ανατολική Ουκρανία, καθώς φιλορώσοι αυτονομιστές συγκρούονταν με τις ουκρανικές δυνάμεις και διαπίστωσε ότι η πρακτική εκεί ήταν συγκρίσιμη με τις απαγωγές για τις οποίες συνέλεγε στοιχεία η Memorial επί δεκαετίες κατά τη διάρκεια των δύο πολέμων στην Τσετσενία, όταν είχε απαχθεί και ο ίδιος.

Ο Sergei Kovalen, επί πολλά έτη πρόεδρος της ρωσικής Memorial, έγινε γνωστός επειδή διαπραγματεύτηκε το 1995 την απελευθέρωση περίπου 2 000 ανθρώπων που κρατούνταν όμηροι από τσετσένους αντάρτες στο νοσοκομείο του Budennovsk, τη μοναδική φορά που τρομοκρατική επίθεση στη Ρωσία δεν οδήγησε σε μαζικούς

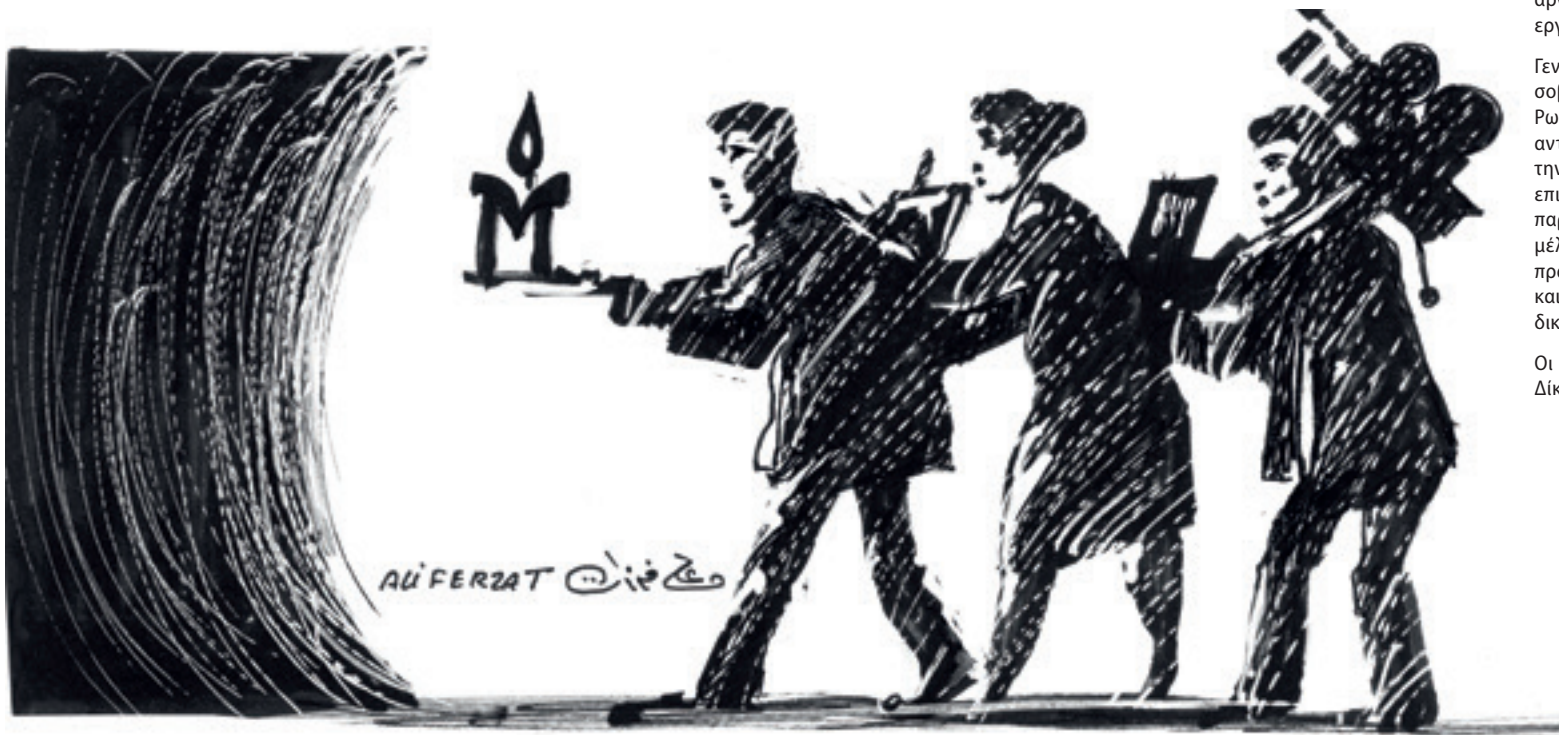
θανάτους ομήρων. Κατηγορεί τη Ρωσία ότι επεμβαίνει στις εσωτερικές υποθέσεις της Ουκρανίας και προκαλεί τη σύγκρουση στο ανατολικό μέρος της.

Μέλη της Memorial και στενοί συνεργάτες της έχουν δεχτεί απειλές, έχουν απαχθεί, ακόμα και δολοφονηθεί. Το 2014 η Memorial καταχωρίστηκε ως «ξένος πράκτορας» από τις ρωσικές αρχές, ύστερα από την ψήφιση τροπολογιών σε έναν νόμο του 2012 που επιτρέπει στις αρχές να καταχωρίζουν τις ΜΚΟ που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το εξωτερικό ως «ξένους πράκτορες» χωρίς τη συγκατάθεσή τους. Όπως είπε ο Kirill Koroteev, ανώτερος νομικός σύμβουλος της Memorial, στην υποεπιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «ξένος πράκτορας» στη Ρωσία σημαίνει «κατάσκοπος». Τον Σεπτέμβριο του 2014, το Υπουργείο Δικαιοσύνης υπέβαλε μήνυση κατά της Memorial, κατηγορώντας την ότι ο καταστατικός χάρτης και η δομή της ήταν αντίθετα προς τη νομοθεσία της χώρας. Η μήνυση αυτή θα μπορούσε να είχε προκαλέσει τη διάλυση της οργάνωσης. Ωστόσο, η απόφαση που εξέδωσε το δικαστήριο τον Ιανουάριο του 2015 ήταν ευνοϊκή, καθώς απέρριπτε τις καταγγελίες του Υπουργείου. Την Άνοιξη του 2014, το παράρτημα της Memorial στη Μόσχα (παράρτημα για τα ανθρώπινα δικαιώματα) προσέβαλε την κατάταξή του στους ξένους πράκτορες, χωρίς ωστόσο να δικαιωθεί. Η Natalia Sokolova, Εκτελεστική Διευθύντρια της Memorial, θεωρεί δυσοίωνα το μέλλον της οργάνωσης. «Δυστυχώς, η κατάσταση που επικρατεί μας αφήνει ελάχιστη ελπίδα για το αν και για πόσο ακόμα θα συνεχίσουμε να λειτουργούμε ως νομική οντότητα. Παρόλα αυτά, κάποιοι από εμάς δεν έχουν ακόμα εγκαταλείψει τον αγώνα και χρησιμοποιούν κάθε νόμιμο μέσο ώστε μια μέρα να γίνει πραγματικότητα το δικαίωμα στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.»

Η Lyudmila Alexeyeva είναι μια από τις γενναίες ψυχές που δεν θέλουν να χάσουν τον αγώνα για την ελευθερία στη Ρωσία. Ως επικεφαλής της Ομάδας Ελσίνκι της Μόσχας, αρνήθηκε να καταχωριστεί ως «ξένος πράκτορας» και προτίμησε να συνεχίσει να εργάζεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς επιχορηγήσεις από το εξωτερικό.

Γεννημένη το 1927, η Alexeyeva είναι μια από τους λίγους αντιφρονούντες της σοβιετικής εποχής που εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στη σύγχρονη Ρωσία και έχει γίνει γνωστή για την εκστρατεία της για δίκαιες δίκες για τους αντιφρονούντες. Απογοητευμένη από το γεγονός ότι το Προεδρικό Συμβούλιο για την Κοινωνία των Πολιτών και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δεν είχε καμία ουσιαστική επιρροή στην κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα, η Alexeyeva παραιτήθηκε από το Συμβούλιο το 2012. Ωστόσο, το 2015 αποφάσισε να γίνει ξανά μέλος του Συμβουλίου με σκοπό να διερευνήσει την εφαρμογή του νόμου περί ξένων πρακτόρων, μέσω της οποίας στοχοποιούνταν ολόένα και περισσότερες ΜΚΟ, καθώς και τη λειτουργία των δικαστηρίων και τις πολυάριθμες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις φυλακές.

Οι εκπρόσωποι της Memorial και η Lyudmila Alexeyeva συμμετέχουν ενεργά στο Δίκτυο και πραγματοποιούν συχνές διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ο HU JIA, από τους πιο ένθερμους και σεβαστούς ακτιβιστές για τη δημοκρατία στην Κίνα, ζει υπό συνεχή παρακολούθηση και υπομένει περιόδους αυθαίρετης κράτησης, συνεχείς απειλές, ξυλοδαρμούς και παρενοχλήσεις, σε σημείο που τον κάνουν να αισθάνεται ότι η ζωή του βρίσκεται σε κίνδυνο και να φοβάται για την οικογένειά του.

Σαν ακτιβιστής δραστηριοποιείται επίσης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος και ξεκίνησε να ασχολείται με το πρόβλημα του Aids, όταν ο ιός HIV/Aids ήταν ακόμα απαγορευμένο θέμα στην Κίνα και οι ανάλογες περιπτώσεις αντιμετωνίζονταν ως «κρατικό μυστικό».

Έχει επανειλημμένως ζητήσει να πραγματοποιηθεί επίσημη έρευνα για τη σφαγή στην Πλατεία Τιενανμέν και την καταβολή αποζημίωσης στις οικογένειες των θυμάτων. Το 2004 άφησε λουλούδια στην πλατεία και έκτοτε τίθεται σε κατ' οίκον περιορισμό κάθε χρόνο, περίπου στην επέτειο (4 Ιουνίου) των δολοφονιών που έλαβαν χώρα εκεί.

Το 2007, κατά τη διάρκεια τηλεδιάσκεψης με την υποεπιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Κοινοβουλίου, έστρεψε με γενναιότητα την προσοχή στο ένα εκατομμύριο ανθρώπους που διώκονται από το τμήμα εθνικής ασφάλειας της Κίνας, επειδή μάχονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα, πολλοί από τους οποίους κρατούνται σε φυλακές, στρατόπεδα εργασίας ή ψυχιατρεία. Το 2008 θα πραγματοποιηθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Πεκίνο, και ο Hu Jia ζήτησε να ανακηρυχθεί το έτος αυτό Έτος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την Κίνα. Μετά την ομιλία του αυτή, ο Hu Jia συνελήφθη στις 27 Δεκεμβρίου 2007, κατηγορήθηκε για «υποκίνηση ανατροπής της κρατικής εξουσίας» και καταδικάστηκε στις 3 Απριλίου 2008 σε τρεις μήνες φυλάκισης και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για έναν χρόνο.

Όταν, στην εικοστή επέτειο του Βραβείου Ζαχάρωφ, ανακοινώθηκε η απονομή του Βραβείου στον Hu Jia, η κρατική αστυνομία τον πίεσε να το αρνηθεί, ενώ άσκησε πίεση και στην οικογένειά του. Ο Hu Jia το αποδέχθηκε με γενναιότητα και το χαρακτήρισε «σημαντικό βραβείο για την Κίνα». Η τότε σύζυγός του και συνυποψήφια για το Βραβείο το 2007 Zeng Jinyan, σε βίντεο για την απονομή στην οποία δεν μπόρεσε να παρευρεθεί ο Hu Jia, το χαρακτήρισε ως μια δικαίωση για τους κινέζους προασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον μακρύ και δύσκολο αγώνα τους για τον οποίο οι ίδιοι και οι οικογένειές τους πληρώνουν υπέρμετρα υψηλό τίμημα.

Σε επιστολή προς τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Ιούλιο του 2012, ο Hu Jia δήλωσε ότι θεωρεί το Βραβείο «πραγματικά εξαιρετική τιμή» που «με ενθάρρυνε και βελτίωσε σημαντικά τη μεταχείρισή μου στη φυλακή».

Αφέθηκε ελεύθερος τον Ιούνιο του 2011 και παρέμεινε στην Κίνα για να συνεχίσει εκεί τον toλμηρό αγώνα του κατά της καταστολής. Κατήγγειλε τη συνεχιζόμενη καταστολή των ακτιβιστών υπό την ηγεσία του προέδρου Xi Jinping, την οποία θεωρεί σημάδι νευρικότητας από ένα καθεστώς που προσπαθεί να κρατήσει την εξουσία, αντιμέτωπο με ένα ολοένα και πιο δυνατό ρεύμα που ζητά τη δημοκρατία.

Ως ένας από τους συντονιστές των «ξυπόλυτων δικηγόρων», μιας άτυπης ομάδας νομικών συμβούλων που υπερασπίζονται ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα, ο Hu Jia έχει επίσης προειδοποιήσει ότι το νέο σχέδιο νόμου της Κίνας κατά της τρομοκρατίας θα περιορίσει το δικαίωμα των κατηγορουμένων για τρομοκρατία για πρόσβαση σε δικηγόρο, σε μια χώρα στην οποία «είσαι τρομοκράτης, αν αυτό πει η κυβέρνηση, εφόσον αυτή ελέγχει την προπαγάνδα».

Όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε ομόφωνα το 2007 να απονείμει το Βραβείο Ζαχάρωφ στον **SALIH MAHMOUD MOHAMED OSMAN**, δικηγόρο από το Σουδάν, εκείνος είχε ήδη συμπληρώσει 20ετία κατά την οποία πρόσφερε μη αμειβόμενη νομική εκπροσώπηση σε πρόσωπα που είχαν φυλακιστεί αυθαίρετα, είχαν βασανιστεί και υποστεί σοβαρή καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους στο Σουδάν.

«Κατάγομαι από το Νταρφούρ, γεννήθηκα στη Jebel Marra. Έχω εργαστεί ως δικηγόρος στο Νταρφούρ του Σουδάν για πολλά χρόνια. Έχω υπάρξει θύμα κράτησης και βασανιστηρίων εξαιτίας της δουλειάς μου. Μέλη της οικογένειάς μου έχουν βασανιστεί και εκτοπιστεί από πολιτοφύλακες στο Νταρφούρ. Για πολλά χρόνια, έχω εκπροσωπήσει χιλιάδες ανθρώπους που χρειάστηκαν τη συνδρομή μου στα δικαστήρια. Έχω δει χιλιάδες ανθρώπους που βασανίστηκαν, έχω δει εκατοντάδες γυναίκες και κορίτσια θύματα σεξουαλικής βίας» είπε ο Salih Osman στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όταν παραλάμβανε το βραβείο.

Αρκετές φορές τέθηκε και ο ίδιος υπό κράτηση από τις αρχές, αλλά ποτέ δεν καταδικάστηκε για κάποιο έγκλημα. Έχει καταγράψει εγκλήματα που έλαβαν χώρα από τη στιγμή που ξέσπασε ο πόλεμος στη Jebel Marra το 2003, όταν αφρικανικές φυλές επαναστάτησαν κατά της αραβοκρατούμενης κυβέρνησης, κατηγορώντας την για διακρίσεις, και ήρθαν αντιμέτωπες με τα αντίποινα των αραβικών στρατιωτικών ομάδων.

Ο Osman συμμετέχει ενεργά στην προστασία εκατομμυρίων πολιτών του Νταρφούρ που έχουν εκτοπιστεί από τα σπίτια τους εξαιτίας των συνεχιζόμενων μαχών, οι οποίες εντάθηκαν το 2015, με αποτέλεσμα να χρειαστούν ανθρωπιστική βοήθεια 4 εκατομμύρια άτομα. Ο Osman υπογραμμίζει ότι οι αιτίες που πυροδότησαν τον πόλεμο, μεταξύ των οποίων η αρπαγή της γης και η πολιτική περιθωριοποίηση, όχι μόνο δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί αλλά έχουν περιπλακεί από περαιτέρω ανικανοποίητα αιτήματα για συμμόρφωση των εθνικών νόμων με τα διεθνή πρότυπα και εξασφάλιση της ανεξαρτησίας των δικαστικών αρχών.

Ο Osman, ο οποίος διετέλεσε βουλευτής του σουδανικού κοινοβουλίου με την αντιπολίτευση μεταξύ του 2005 και του 2010, είναι ένθερμος υποστηρικτής του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ) δεδομένου ότι «οι Αφρικανοί δεν έχουν πουθενά να στραφούν για δικαιοσύνη και επανόρθωση, εξαιτίας της έλλειψης επαρκών δικαστικών συστημάτων στην Αφρική». Υποστηρίζει την απαγγελία κατηγοριών για εγκλήματα πολέμου στον σουδανό πρόεδρο Omar al-Bashir, ο οποίος εν έτει 2015 δεν έχει ακόμα συλληφθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Ο Osman συνεχίζει να παρέχει δωρεάν νομική συνδρομή στα ολόένα και περισσότερα θύματα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Νταρφούρ. Συμμετέχει στη δράση του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μιλώντας κατά των βασανιστηρίων και της ατιμωρησίας.

ο ALIAKSANDR MILINKEVICH είναι ηγέτης του δημοκρατικού αντιπολιτευόμενου Κινήματος για την Ελευθερία στη Λευκορωσία και είχε «το θάρρος να αμφισβητήσει την τελευταία δικτατορία στην Ευρώπη», όπως το είχε διατυπώσει ο τότε πρόεδρος του Κοινοβουλίου Borrell Fontelles όταν του απένειμε το Βραβείο Ζαχάρωφ το 2006.

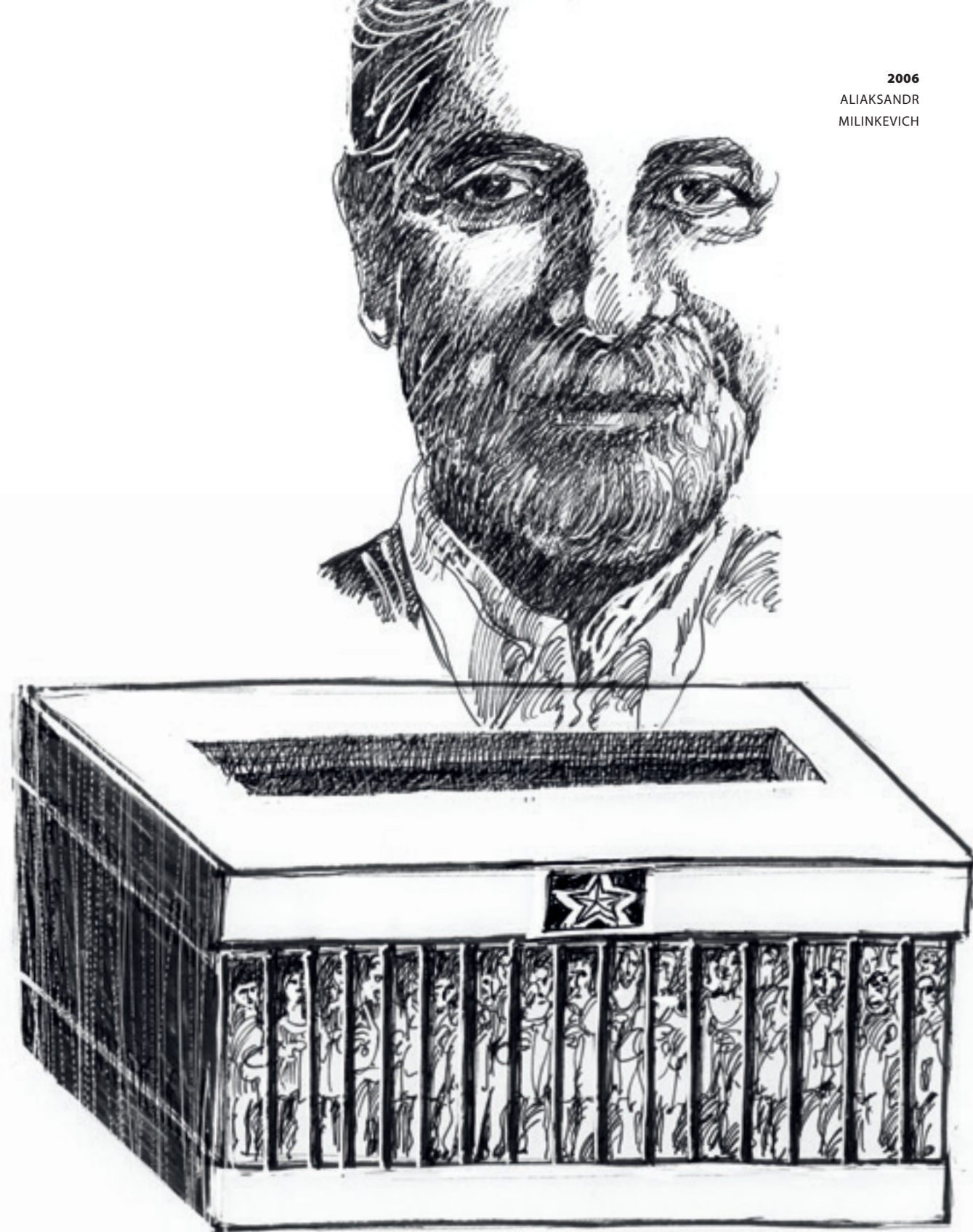
Ο Milinkevich, επιστήμονας, επιλέχτηκε ως κοινός προεδρικός υποψήφιος της Ενωμένης Δημοκρατικής Αντιπολίτευσης στις εκλογές του Οκτωβρίου 2005. Διεδικώντας ένα πραγματικά δημοκρατικό μέλλον, παρουσιάστηκε ως πραγματική εναλλακτική λύση στον αυταρχισμό του προέδρου Lukashenka, η νίκη του οποίου επικρίθηκε έντονα από την αντιπολίτευση στη Λευκορωσία και στο εξωτερικό ως αποτέλεσμα νοθείας. Μετά την αμφισβήτηση, ο Milinkevich συνελήφθη με διάφορα προσχήματα, χωρίς ωστόσο να απαγγελθούν κατηγορίες εναντίον του.

Ο Milinkevich δεν έθεσε υποψηφιότητα για τις προεδρικές εκλογές του 2010, καθώς θεωρούσε ότι δεν είχαν πραγματοποιηθεί αλλαγές στους εθνικούς εκλογικούς κανονισμούς προκειμένου να διασφαλιστούν δίκαιες, ελεύθερες και ανοικτές εκλογές. Κατήγγειλε την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία μετά τις εκλογές που εξασφάλισαν στον Lukashenka την παραμονή του στην εξουσία.

Ως βραβευθείς με το Βραβείο Ζαχάρωφ και ηγέτης της αντιπολίτευσης, ο Milinkevich καλείται τακτικά να εκφράσει τη γνώμη του σε κοινοβουλευτικά όργανα σχετικά με τη Λευκορωσία και έχει συμμετάσχει σε εκδηλώσεις, διασκέψεις και δημόσιες συζητήσεις του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ. Σε μια συζήτηση του Δικτύου στη Λιθουανία με τη Berta Soler της οργάνωσης Damas de Blanco, και με εθνικές αρχές και βουλευτές του Ευρωπαϊκού και του λιθουανικού κοινοβουλίου, ο Milinkevich κατήγγειλε την αδιάκοπη τακτική εκφοβισμού και ταπεινώσεων που ασκούν οι αρχές εναντίον των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία. Δήλωσε την υποστήριξή του στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της Λευκορωσίας και σε κριτικό και εποικοδομητικό διάλογο με τις λευκορωσικές αρχές.

Ο διάλογος ήταν βασικό στοιχείο στις παρεμβάσεις του Milinkevich κατά τη διάρκεια των δημόσιων συζητήσεων και ακροάσεων του Δικτύου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Υποστηρίζει ότι η ΕΕ πρέπει να συνεργαστεί σε μεγαλύτερο βαθμό με τη Λευκορωσία προκειμένου να επιτύχει περισσότερη ελευθερία για τους πολίτες της. Σύμφωνα με τον Milinkevich, η ανάγκη της Λευκορωσίας για οικονομική βοήθεια θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός για να εξαναγκαστεί η χώρα σε διάλογο με την ΕΕ, μεταξύ άλλων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Καθώς τον Οκτώβριο πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι πέμπτες προεδρικές εκλογές της Λευκορωσίας μετά τη σοβιετική εποχή, είναι πιθανό η 21ετής παραμονή του Lukashenka στην εξουσία να απειληθεί από διάφορους ανταγωνιστές. Την στιγμή που γραφόταν το παρόν κείμενο, ο Milinkevich δεν είχε ακόμη ανακοινώσει αν προτίθεται να είναι υποψήφιος στις εκλογές ή όχι.

Η οργάνωση DAMAS DE BLANCO, ή ΚΥΡΙΕΣ ΜΕ ΤΑ

ΛΕΥΚΑ, σχηματίστηκε αυθόρμητα στην Κούβα το 2003 από γυναίκες, ως αντίδραση στη φυλάκιση 75 συζύγων και συγγενών τους κατά τη Μαύρη Άνοιξη της Κούβας, τη σκληρή καταστολή των ακτιβιστών της δημοκρατίας από το κουβανικό καθεστώς. Οι Κυρίες έκαναν ειρηνικές πορείες στους δρόμους και έγραψαν πολυάριθμες επιστολές στις κουβανικές αρχές, ζητώντας την απελευθέρωση των φυλακισμένων, χωρίς ωστόσο να λάβουν την παραμικρή απάντηση. Ωστόσο, οι Κυρίες δεν εγκατέλειψαν τον αγώνα και οι επίμονες διαμαρτυρίες τους έφεραν αποτέλεσμα όταν απελευθερώθηκαν όλοι οι φυλακισμένοι της Μαύρης Άνοιξης το 2011.

Απτόητες, οι Damas de Blanco συνέχισαν τον αγώνα τους για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κούβα και είναι η μοναδική ομάδα σε αυτήν την κομμουνιστική χώρα στην οποία έχει επιτραπεί να πραγματοποιεί πορεία κάθε εβδομάδα σε συγκεκριμένη περιοχή. Κάθε Κυριακή, μετά τη λειτουργία στην εκκλησία της St Rita, λευκοντυμένες γυναίκες με φωτογραφίες των αγαπημένων τους που έχουν υπάρξει θύματα της καταστολής στην Κούβα, και με γλαδιόλες που συμβολίζουν την ειρήνη, παρελαύνουν στην Πέμπτη Λεωφόρο της Αβάνας στη Μιραμάρ, σιωπηλές και αγέρωχες απέναντι στις απειλές, τις προσβολές, τις επιθέσεις και τις συχνές συλλήψεις.

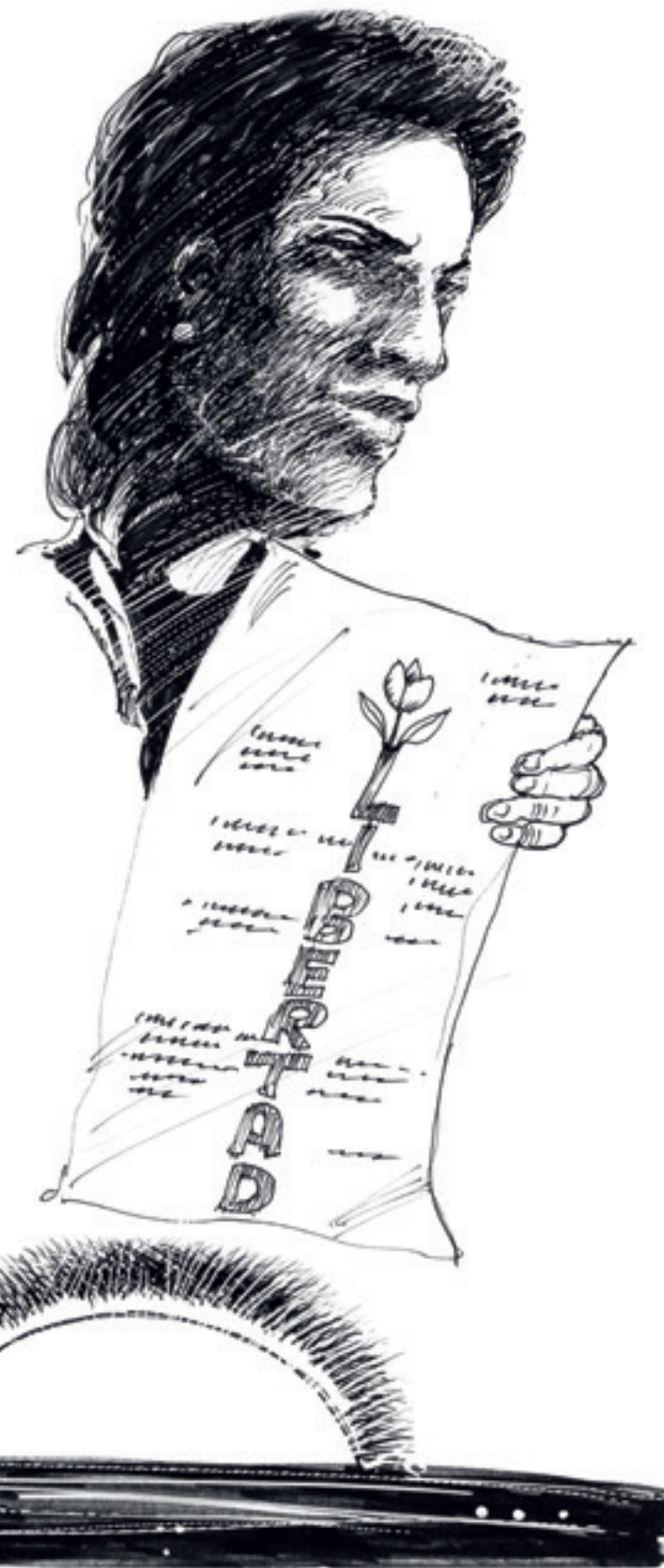
Το 2013 οι Damas de Blanco μπόρεσαν επιτέλους να παραλάβουν αυτοπροσώπως το Βραβείο Ζαχάρωφ που τους είχε απονεμηθεί το 2005. Οι κουβανικές αρχές επέτρεψαν στην πρόεδρο Berta Soler και τις εκπροσώπους Belkis Cantillo Ramirez και Laura Maria Labrada Pollán, κόρη της Laura Pollán, της αείμνηστης συνιδρύτριας των Κυριών που απεβίωσε το 2011, να εξέλθουν από τη χώρα μετά τη χαλάρωση των ταξιδιωτικών περιορισμών τον Ιανουάριο, και να μιλήσουν ενώπιον του Κοινοβουλίου που αναγνώρισε το θάρρος τους και την προσήλωσή τους στον αγώνα υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Berta Soler παρομοίασε το Βραβείο Ζαχάρωφ με μια «ασπίδα» που θα προστατεύσει τις Κυρίες όταν επιστρέψουν στην Κούβα.

Λίγο μετά την τελετή απονομής του Βραβείου Ζαχάρωφ, οι Κυρίες και άλλοι αντιφρονούντες, μεταξύ των οποίων ο Guillermo Fariñas που βραβεύθηκε το 2010, ίδρυσαν τη Διεθνή Πλατφόρμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Κούβα.

Εκπροσωπώντας τις Κυρίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις εκδηλώσεις του Δικτύου, η Berta Soler έχει ζητήσει επανειλημμένως από την ΕΕ (η οποία ξεκίνησε διαπραγματεύσεις για διμερή πολιτική συμφωνία με την Κούβα το 2014) να ορίσει τα ανθρώπινα δικαιώματα ως προϋπόθεση για οποιαδήποτε συμφωνία με την Κούβα. Το 2015 οι Κυρίες δήλωσαν πως ένιωθαν ότι οι πολιτικοί των ΗΠΑ που επισκέπτονταν το νησί μετά από τις πρωτοβουλίες για επανέναρχη των διπλωματικών σχέσεων ΗΠΑ-Κούβας τις τοποθετούσαν ολόενα και περισσότερο στο περιθώριο.

Το 2015 εξέλεξαν εκ νέου τη Berta Soler ως επικεφαλής τους με ψηφοφορία που πραγματοποιήθηκε λόγω της κριτικής που δέχτηκε η ηγεσία από ορισμένα μέλη.

Οι Damas de Blanco υπέστησαν νέο κύμα κρατήσεων, ξυλοδαρμών και βασανιστηρίων το 2015 και ήταν μια από τις ομάδες που δέχονται τις μεγαλύτερες ενέργειες καταστολής από τις κουβανικές αρχές.

Δικηγόρος στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η HAUWA

IBRAHIM γεννήθηκε από μουσουλμάνους γονείς στο χωριό Hinnah της βόρειας Νιγηρίας. Εκεί διδάχτηκε τις αρχές που ενδυνάμωσαν τις πεποιθήσεις της, μια από τις οποίες ήταν και η άποψη της μητέρας της ότι η μόρφωση ήταν ο μόνος δρόμος που οδηγούσε μακριά από τη φτώχεια. Η Ibrahim είχε ταχθεί για γάμο στην ηλικία των 10 ετών και για τον λόγο αυτό έφυγε από το σπίτι της οικογένειάς της και πήγε σε ένα οικότροφείο για κορίτσια για να συνεχίσει την εκπαίδευσή της. Τα πνευματικά ενδιαφέροντά της σε συνδυασμό με το πάθος της για δικαιοσύνη την οδήγησαν στις νομικές σπουδές. Έγινε η πρώτη γυναίκα δικηγόρος στην περιφέρεια Yamaltu/Deba της πολιτείας Gombe και είναι πλέον περιζήτητη για τη νομική συνδρομή της.

Όταν το ισλαμικό δίκαιο (Σαρία) εισήχθη σε δώδεκα βόρειες πολιτείες της Νιγηρίας το 1999, τέθηκε υπό αμφισβήτηση η προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ιδίως των δικαιωμάτων των γυναικών. Η Hauwa Ibrahim ξεκίνησε μια ασυνήθιστη επαγγελματική πορεία, υπερασπιζόμενη γυναίκες που είχαν καταδικαστεί από τα ισλαμικά δικαστήρια σε θάνατο με λιθοβολισμό για μοιχεία και παιδιά καταδικασμένα σε ακρωτηριασμό των άκρων για κλοπή. Διετέλεσε συνήγορος, δωρεάν, σε περισσότερες από 150 υποθέσεις, σώζοντας τη ζωή της Amina Lawal, της Safiya Hussaini, της Hafsatu Abubakar και πολλών άλλων.

Από το 2010 έως το 2013, η Ibrahim εργάστηκε στο Harvard Divinity School ως επιστημονικός συνεργάτης και επισκέπτρια λέκτορας. Τον Μάιο του 2014, ορίστηκε από τον πρόεδρο της Νιγηρίας ως μέλος της Προεδρικής Επιτροπής για την υπόθεση της απαγωγής περισσότερων των διακοσίων κοριτσιών από την τρομοκρατική οργάνωση Boko Haram στη βόρεια Νιγηρία. Γνωστή για την αξιοπιστία και το πάθος της για ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, η Ibrahim έχει απευθύνει έκκληση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Κογκρέσο των ΗΠΑ για διεθνή στήριξη για την ανεπύλυτη τραγωδία της απαγωγής των κοριτσιών. Συνεχίζει να μιλά για την ανάγκη να αναληφθεί ισχυρότερη δράση κατά της βίας εις βάρος των γυναικών, της ακραίας φτώχειας, της υψηλής ανεργίας και της έλλειψης ευκαιριών, ώστε να καταπολεμηθεί ο θρησκευτικός εξτρεμισμός.

Χάρη και στη δική της εμπειρία, η Ibrahim είναι πεπεισμένη ότι η εκπαίδευση είναι το κλειδί για το μέλλον και μάλιστα ότι η εκπαίδευση των κοριτσιών οδηγεί στην εκπαίδευση των οικογενειών και συνεπώς ολόκληρης της κοινότητας και της κοινωνίας. Η Ibrahim επένδυσε τα χρήματα του Βραβείου Ζαχάρωφ σε ένα κληροδότημα που παρέχει ευκαιρίες για την εκπαίδευση παιδιών στη βόρεια Νιγηρία, εξασφαλίζοντας ότι τα παιδιά έχουν τα μέσα να παραμείνουν στο σχολείο. Συμμετέχει ενεργά στην εκστρατεία του ΔΒΖ για τα δικαιώματα των παιδιών, δίνει διαλέξεις και συμμετέχει σε συζητήσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εμπνέοντας το κοινό με τη δική της διαδρομή. Αποδεχόμενη την πρόσκληση του Πρίγκιπα El-Hassan bin Talal, το 2015 η Ibrahim ασχολήθηκε με ζητήματα όπως η χειραφέτηση των γυναικών και η κοινωνική δικαιοσύνη στο Χασεμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας για το Ινστιτούτο WANA (West Asia North Africa). Ασχολείται επίσης με ζητήματα όπως ο διαθρησκευτικός διάλογος στο Βασιλικό Ινστιτούτο Διαθρησκευτικών Σπουδών στο Αμμάν της Ιορδανίας.

Οι ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ είναι μια διεθνής ΜΚΟ που εδρεύει στη Γαλλία και αγωνίζεται για την ελευθερία της πληροφόρησης σε όλο τον κόσμο.

Για τους Δημοσιογράφους Χωρίς Σύνορα (RWB) η ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης θα είναι πάντοτε η σημαντικότερη ελευθερία στον κόσμο και το θεμέλιο κάθε δημοκρατίας. Η οργάνωση υποστηρίζει ότι «αν οι δημοσιογράφοι δεν ήταν ελεύθεροι να μεταδίδουν τα γεγονότα, να καταγγέλλουν παραβιάσεις και να ευαισθητοποιούν το κοινό, πώς θα αντιμετωπίζαμε το πρόβλημα των παιδιών στρατιωτών, πώς θα υπερασπιζόμασταν τα δικαιώματα των παιδιών ή θα προστατεύαμε το περιβάλλον μας;»

Οι RWB είναι σε διαρκή επαγρύπνηση και καταδικάζουν κάθε επίθεση κατά της ελευθερίας της ενημέρωσης ανά τον κόσμο, μάχονται κατά της λογοκρισίας και των νόμων που έχουν στόχο να περιορίσουν την ελευθερία της ενημέρωσης, συνδράμουν ηθικά και οικονομικά διωκόμενους δημοσιογράφους και τις οικογένειές τους και προσφέρουν πρακτική βοήθεια σε πολεμικούς ανταποκριτές, ώστε να ενισχυθεί η ασφάλειά τους. Προκειμένου να παρακαμφθεί η λογοκρισία, δημοσιεύουν κατά περιόδους άρθρα που είναι απαγορευμένα στη χώρα προέλευσής τους, φιλοξενούν εφημερίδες που έχουν κλείσει στη χώρα τους και χρησιμεύουν ως φόρουμ για δημοσιογράφους που «φιμώθηκαν» από τις αρχές της χώρας τους. Προκειμένου να διασφαλίσει την προσαγωγή στη δικαιοσύνη των δολοφόνων και των βασανιστών δημοσιογράφων, το δίκτυο των RWB παρέχει στα θύματα νομικές υπηρεσίες και δικαστική εκπροσώπηση από το 2002. Απονέμει κάθε χρόνο δύο βραβεία, το Βραβείο των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα και το Βραβείο Netizen, με τα οποία αναγνωρίζει

και τιμά υπεύθυνους ιστολογίων, δημοσιογράφους και μέσα ενημέρωσης από ολόκληρο τον κόσμο.

Οι RWB δημοσιεύουν ετησίως έναν Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθεροτυπίας. Το 2015 ο δείκτης κάλυπτε 180 χώρες και εστίασε στην επιδείνωση της ελευθερίας της πληροφόρησης σε όλο τον κόσμο την προηγούμενη χρονιά. Οι RWB προειδοποιούν ότι «αντιμέτωπη με τον πόλεμο, την αυξανόμενη απειλή των μην κρατικών παραγόντων, τη βία κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων και την οικονομική κρίση, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης ολοένα και μειώνεται στις πέντε ηπείρους». Ως ακραία παραδείγματα της κατάστασης αυτής αναφέρουν τις συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή, την Ουκρανία, τη Συρία και το Ιράκ, όπου «όλες οι αντιμαχόμενες πλευρές ανεξαιρέτως εξαπέλυσαν έναν τρομακτικό πόλεμο πληροφοριών, στον οποίο τα μέσα ενημέρωσης στοχοποιήθηκαν, δέχτηκαν επιθέσεις ή ακόμα και φιμώθηκαν». Στον δείκτη που δημιούργησαν, οι RWB αναφέρουν σημαντικούς παράγοντες που προκαλούν την επιδείνωση της ελευθερίας του Τύπου, συμπεριλαμβανομένης της ανόδου μη κρατικών ομάδων, όπως η Boko Haram και το Ισλαμικό Κράτος, της πολιτικής χρήσης της θρησκευτικής λογοκρισίας, του αυξανόμενου χάσματος μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, και των απολυταρχικών καθεστώτων που επιδιώκουν ακόμα μεγαλύτερο έλεγχο των πληροφοριών.

Ως βραβευθέντες με το Βραβείο Ζαχάρωφ, οι RWB έχουν φέρει σε επικοινωνία μεταξύ τους άλλους βραβευθέντες και έχουν συντονίσει διάφορες δραστηριότητες του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ. Συμμετέχουν ενεργά στη δράση του SPN για τα ανθρώπινα δικαιώματα και, το 2015, έλαβαν μέρος στην εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ελευθερία της έκφρασης.

Η ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ

(BAJ) εκπροσωπεί περισσότερους από 1 000 επαγγελματίες και αγωνίζεται για την προστασία των δικαιωμάτων των δημοσιογράφων που εργάζονται υπό ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες και συχνά αποτελούν θύματα εκφοβισμού, παρενόχλησης, ποινικής δίωξης και εξορίας.

Η BAJ ιδρύθηκε το 1995, έναν χρόνο μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον λευκορώσο δικτάτορα Alexander Lukashenka. Από τη στιγμή της ίδρυσής της, η BAJ αποτελεί τη σημαντικότερη ένωση για την ανεξαρτησία του Τύπου στη Λευκορωσία. Από τη βάση της στο Μινσκ και τα πέντε περιφερειακά της γραφεία, η BAJ επιχειρεί να παρέχει στο κοινό της Λευκορωσίας την πλέον αντικειμενική, ακριβή, αναλυτική και έγκαιρη πληροφόρηση. Αγωνίζεται επίσης για δημοσιογραφία υψηλής ποιότητας και υψηλού ηθικού επιπέδου.

Η BAJ αγωνίζεται ανυποχώρητα για την ελευθερία του Τύπου σε μια χώρα όπου η νομοθεσία για τα μέσα ενημέρωσης δίνει την εξουσία στις αρχές να κλείνουν τα μέσα ενημέρωσης που θεωρούν ότι είναι υπερβολικά επικριτικά, ο ποινικός κώδικας συνεχίζει να περιέχει άρθρα που τιμωρούν τη δυσφήμιση ανώτερων αξιωματούχων, τα ξένα μέσα ενημέρωσης πρέπει να κατοχυρώνουν άδεια λειτουργίας ενώ η KGB παρενοχλεί τους τοπικούς συνεργάτες τους, και τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης αντιμετωπίζουν οικονομικές διακρίσεις. Το 2014 η BAJ κατήγγειλε τις αυξανόμενες νομικές διώξεις, καθώς και τα πρόστιμα και τις ποινικές κατηγορίες κατά μελών της (ένα από τα μέλη της κατηγορήθηκε ακόμα και για προδοσία).

Η BAJ έχει πια θέσει ως προτεραιότητά της τον αγώνα κατά της επιβολής περαιτέρω περιοριστικών τροπολογιών στο πλαίσιο της νομοθεσίας για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που τέθηκε σε ισχύ το 2015 και διευκολύνει την κυβέρνηση στο να κλείσει ιστότοπους στους οποίους παλαιότερα είχε παρεμποδίσει την πρόσβαση. Με την υποστήριξη των διεθνών οργανισμών Τύπου, η BAJ εργάζεται επίσης για την κατάργηση της διάταξης της νομοθεσίας για τα μέσα ενημέρωσης, η οποία απαγορεύει στους ανεξάρτητους δημοσιογράφους να εργάζονται στη χώρα, κάτι που συνιστά παραβίαση των ευρωπαϊκών προτύπων περί ελευθερίας του Τύπου.

Το 2015 παραιτήθηκε η ιδρύτρια και επί μακρόν πρόεδρος της BAJ Zhanna Litvina, η οποία όμως συνεχίζει να δραστηριοποιείται ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Ήταν περίφημη δημοσιογράφος στη χώρα της και η σταδιοδρομία της περιείχε σημαντικά επιτεύγματα, όπως ο διορισμός της ως διευθύντριας του Γραφείου του Μινσκ για την Ελευθερία της Ραδιοφωνίας και η δημιουργία του ραδιοφωνικού σταθμού 101.2 FM, ο οποίος δεν λειτούργησε για μεγάλο χρονικό διάστημα, αλλά ήταν ο μοναδικός ανεξάρτητος ραδιοφωνικός σταθμός στη λευκορωσική γλώσσα. Η Litvina ήταν επικεφαλής της BAJ για 20 χρόνια μετά την ίδρυσή της.

Η Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορωσίας εξέλεξε ως νέο πρόεδρο τον πρώην αναπληρωτή Andrei Bastunets. Ο Bastunets, δικηγόρος, έχει την υποστήριξη μιας ομάδας τεσσάρων αναπληρωτών προέδρων, της Sviatlana Kalinkina, του Mikhail Yanchuk, του Aliaksandr Starykevich και της Alina Suravets.

Η BAJ συμμετέχει ενεργά στις εργασίες του Δικτύου Βραβείου Ζαχάρωφ και το 2015 συμμετείχε στην εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ελευθερία της έκφρασης.

2004

Η ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ

Με την απονομή του Βραβείου Ζαχάρωφ στα Ηνωμένα Έθνη το 2003, το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο τίμησε τα **ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ** για τις προσπάθειες που καταβάλλουν υπέρ της ειρήνης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

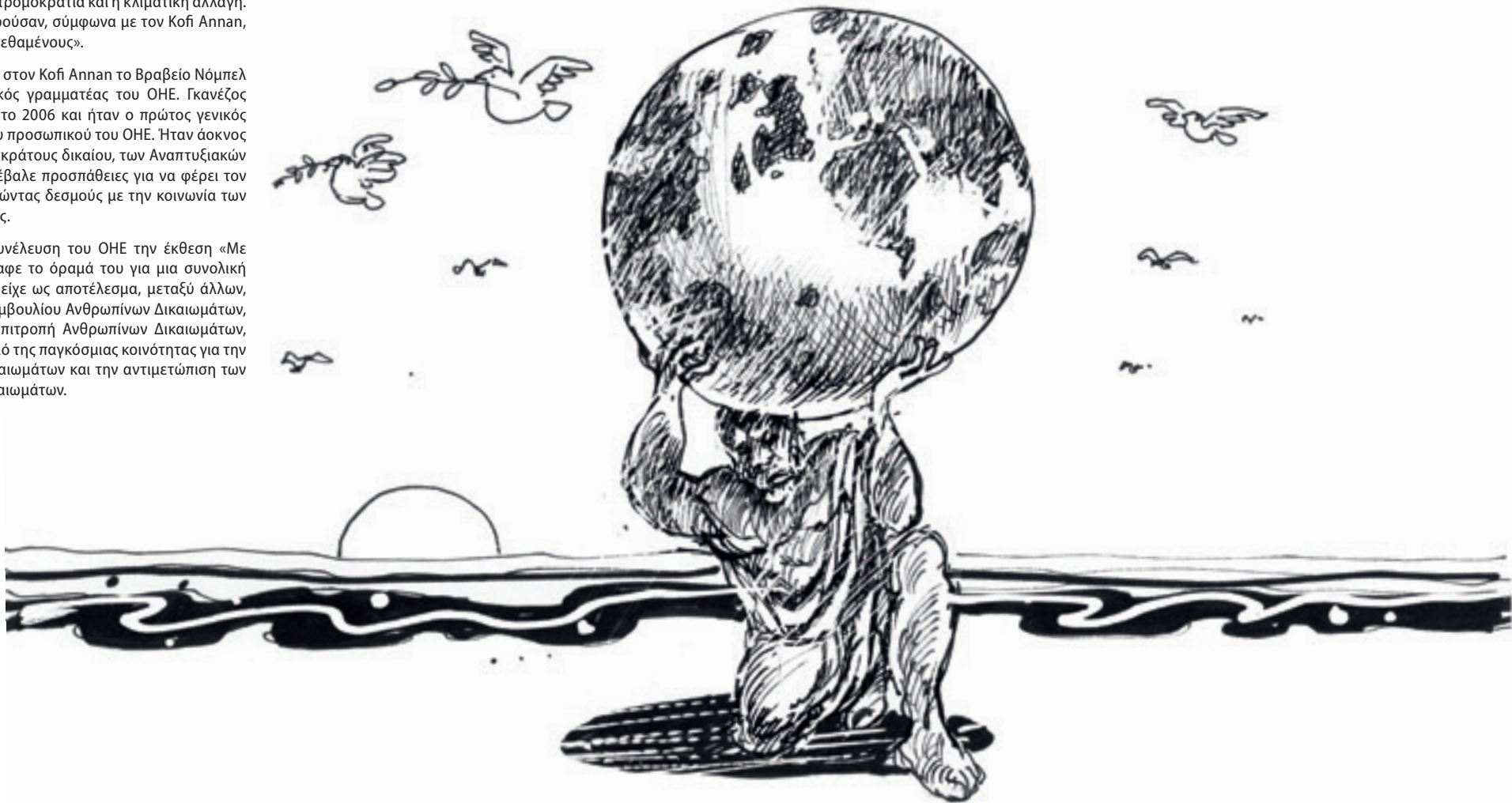
Το Βραβείο Ζαχάρωφ τίμησε ιδιαίτερα τους υπαλλήλους των Ηνωμένων Εθνών που εργάζονται άοκνα για την παγκόσμια ειρήνη, συχνά κάτω από δύσκολες συνθήκες. Το βραβείο απενεμήθη ως φόρος τιμής στη μνήμη του Sergio Vieira de Mello, Ύπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ενός από τους αξιότερους εκπροσώπους του ΟΗΕ, ο οποίος, ως ειδικός απεσταλμένος του Κοφί Ανναν στο Ιράκ, ήταν ένα από τα θύματα της επίθεσης στα κεντρικά γραφεία του ΟΗΕ στη Βαγδάτη το 2003.

Ο ΟΗΕ, ο μοναδικός παγκόσμιος φορέας, όχι μόνον εξακολουθεί να αγωνίζεται για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της ειρήνης, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη θέσπιση του πλαισίου για διεθνή δικαιοσύνη, αλλά ασχολείται και με νέες διεθνείς προκλήσεις, όπως είναι το αναπτυξιακό θεματολόγιο για μετά το 2015, η τρέχουσα προσφυγική κρίση, η διεθνής τρομοκρατία και η κλιματική αλλαγή. Οι σοβαρές επιπτώσεις της τελευταίας θα μπορούσαν, σύμφωνα με τον Κοφί Ανναν, να κάνουν «τους ζωντανούς να ζηλεύουν τους πεθαμένους».

Το 2001 απονεμήθηκε από κοινού στον ΟΗΕ και στον Κοφί Ανναν το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης. Ο Κοφί Ανναν ήταν ο έβδομος γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Γκανέζος διπλωμάτης που υπηρέτησε από το 1997 έως το 2006 και ήταν ο πρώτος γενικός γραμματέας που αναδείχθηκε από τις τάξεις του προσωπικού του ΟΗΕ. Ήταν άοκνος υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου, των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας και της Αφρικής, και κατέβαλε προσπάθειες για να φέρει τον ΟΗΕ πιο κοντά στο παγκόσμιο κοινό δημιουργώντας δεσμούς με την κοινωνία των πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα και άλλους εταίρους.

Το 2005 ο Κοφί Ανναν υπέβαλε στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ την έκθεση «Με περισσότερη ελευθερία», στην οποία περιέγραφε το όραμά του για μια συνολική και εκτεταμένη μεταρρύθμιση του ΟΗΕ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τη σύσταση τον Μάρτιο του 2006 ενός νέου Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προκειμένου να αντικαταστήσει την παλαιά Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που θα είχε ως στόχο να ενισχύσει τον μηχανισμό της παγκόσμιας κοινότητας για την προαγωγή και προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση των κυριότερων καταπατητών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μετά τη συμπλήρωση δύο θητειών ως Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, το 2007, ο Ανναν δραστηριοποιήθηκε σε διάφορες οργανώσεις που επικεντρώνονται τόσο σε παγκόσμια όσο και σε αφρικανικά θέματα, μεταξύ των οποίων το δικό του Ίδρυμα Κοφί Ανναν. Σήμερα είναι πρόεδρος της οργάνωσης «The Elders», μιας ομάδας που συστάθηκε από τον Nelson Mandela το 2007, και η οποία αποτελείται από ανεξάρτητους παγκόσμιους ηγέτες που έχουν στόχο να συνεργαστούν για την ειρήνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ο OSWALDO JOSÉ PAYÁ SARDIÑAS (1952-2012), κουβανός αντιφρονών, είναι περισσότερο γνωστός ως ιδρυτής του σχεδίου Varela, μιας εκστρατείας υπέρ της διενέργειας δημοψηφίσματος, προκειμένου να κατατεθεί νομοσχέδιο που θα εγγυάται τα πολιτικά δικαιώματα, τις ελεύθερες πολυκομματικές εκλογές, την αποφυλάκιση όλων των πολιτικών κρατουμένων και τις οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις στην Κούβα.

Ενεργός μεταρρυθμιστής από νεαρή ηλικία, υπέστη επανειλημμένες διώξεις και καταδίκες λόγω της κριτικής που ασκούσε κατά των πολιτικών και των αδικιών του Fidel Castro, ωστόσο αυτό δεν τον εμπόδισε να ιδρύσει το 1988 το Χριστιανικό Κίνημα Απελευθέρωσης, το οποίο αποτέλεσε ένα από τα μεγαλύτερα αντιπολιτευτικά κινήματα στην Κούβα.

Το 1997 εκπόνησε το φιλόδοξο σχέδιο Varela, το οποίο περιελάμβανε τα πρώτα νομικά βήματα προς την ελεύθερη συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική και οικονομική ζωή της Κούβας, μέσω της ελευθερίας του λόγου και του συνέρχεσθαι και με την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων. Παρόλο που υποστηρίχθηκε από χιλιάδες Κουβανούς, το σχέδιο Varela του Payá παρεμποδίστηκε από μια αντίθετη πρωτοβουλία των κουβανικών αρχών που μονιμοποιούσε τον σοσιαλιστικό χαρακτήρα του κουβανικού κράτους, μια πρωτοβουλία για την οποία οι αρχές ισχυρίστηκαν ότι εγκρίθηκε από δημοψήφισμα. Πολλοί από όσους έκαναν εκστρατεία υπέρ του σχεδίου Varela φυλακίστηκαν κατά τη Μαύρη Άνοιξη του 2003, αλλά ο Payá δεν απογοητεύτηκε. Το 2008 κατέθεσε στην Εθνική Συνέλευση νομοσχέδιο για την αμνήστευση των πολιτικών κρατουμένων και το 2010 ξεκίνησε το φόρουμ Foro Todos Cubanos.

Ο Payá δεν φυλακίστηκε ποτέ, αλλά η οικογένειά του αναφέρει ότι δέχτηκε πολλές απειλές για τη ζωή του. Στις 22 Ιουλίου 2012 έχασε τη ζωή του σε ένα αμφιλεγόμενο αυτοκινητιστικό δυστύχημα στην Κούβα. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Martin Schulz, αποτίνοντας φόρο τιμής, εξέφρασε την πεποίθησή του ότι «οι ιδέες του Oswaldo Payá θα επιζήσουν, καθώς το έργο και η αφοσίωσή του ενέπνευσαν μια γενιά κουβανών ακτιβιστών που ακολουθούν το παράδειγμά του στον αγώνα για την προώθηση της πολιτικής ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Το Χριστιανικό Κίνημα Απελευθέρωσης εξακολουθεί να ζητεί διαλεύκανση των συνθηκών του θανάτου του. Η οικογένειά του απορρίπτει την επίσημη εκδοχή για αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Η κόρη του, Rosa María, απηύθυνε έκκληση για τη διεξαγωγή αμερόληπτης διεθνούς έρευνας σχετικά με τις συνθήκες θανάτου του πατέρα της ενώπιον του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και άλλων διεθνών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και κατήγγειλε τη δίωξη και τις απειλές που έχει δεχτεί η οικογένεια από πράκτορες της κρατικής ασφάλειας. Τον Ιούνιο του 2013, η οικογένεια του Payá μετακόμισε — προσωρινά κατά τα λεγόμενά της— στις ΗΠΑ.

Η κόρη του παρευρέθηκε το 2013 στη διάσκεψη της 25ης επετείου του Βραβείου Ζαχάρωφ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η τελική διακήρυξη της οποίας ζητούσε «να διενεργηθεί έρευνα σχετικά με τον θάνατο του Oswaldo Payá, βραβευμένου με το Βραβείο Ζαχάρωφ το 2002».

ο IZZAT GHAZZAWI (1952-2003) ήταν παλαιστίνιος συγγραφέας και ακαδημαϊκός, του οποίου το γραπτό έργο εστιάζει στα προβλήματα και τα βάσανα που προκάλεσε η ισραηλινή κατοχή των παλαιστινιακών εδαφών και στο προσωπικό του δράμα. Η ζωή του σηματοδεύτηκε από τον φόνο του δεκαεξάχρονου γιου του Ramy από τον ισραηλινό στρατό το 1993. Ο Ramy σκοτώθηκε στο προαύλιο του σχολείου του, ενώ προσπαθούσε να βοηθήσει έναν φίλο του που είχε τραυματιστεί. Παρά τη συντριβή του, ο Ghazzawi συνέχισε πάντοτε να επιδιώκει τον πολιτιστικό και πολιτικό διάλογο με τον ισραηλινό λαό.

Από γονείς πρόσφυγες και μια μεγάλη οικογένεια που είχε φύγει από τη Δυτική Όχθη το 1948, ο Ghazzawi έγραψε το πρώτο του θεατρικό έργο σε ηλικία 13 ετών. Απέκτησε δίπλωμα μάστερ (MA) στην αμερικανική και βρετανική λογοτεχνία και εργάστηκε ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Birzeit. Διετέλεσε πρόεδρος της Ένωσης Παλαιστινίων Συγγραφέων, έγραψε μυθιστορήματα και διηγήματα, υπήρξε κριτικός λογοτεχνίας και οργάνωσε και προήδρευσε στην πρώτη Διεθνή Διάσκεψη Συγγραφέων στην Παλαιστίνη το 1997.

Ο Ghazzawi ήταν επίσης μέλος του εκτελεστικού γραφείου του Παλαιστινιακού Συμβουλίου για τη Δικαιοσύνη και την Ειρήνη. Φυλακίσθηκε και διώχθηκε επανειλημμένα από τις ισραηλινές αρχές για την πολιτική του δράση. Εκείνη την περίοδο, το πιο δύσκολο ήταν ο αποχωρισμός από την οικογένειά του, ιδίως δε από τα έξι παιδιά του, εκ των οποίων μπορούσε να βλέπει μόνο δύο κάθε φορά, επί τριάντα λεπτά κάθε δεκαπενθήμερο.

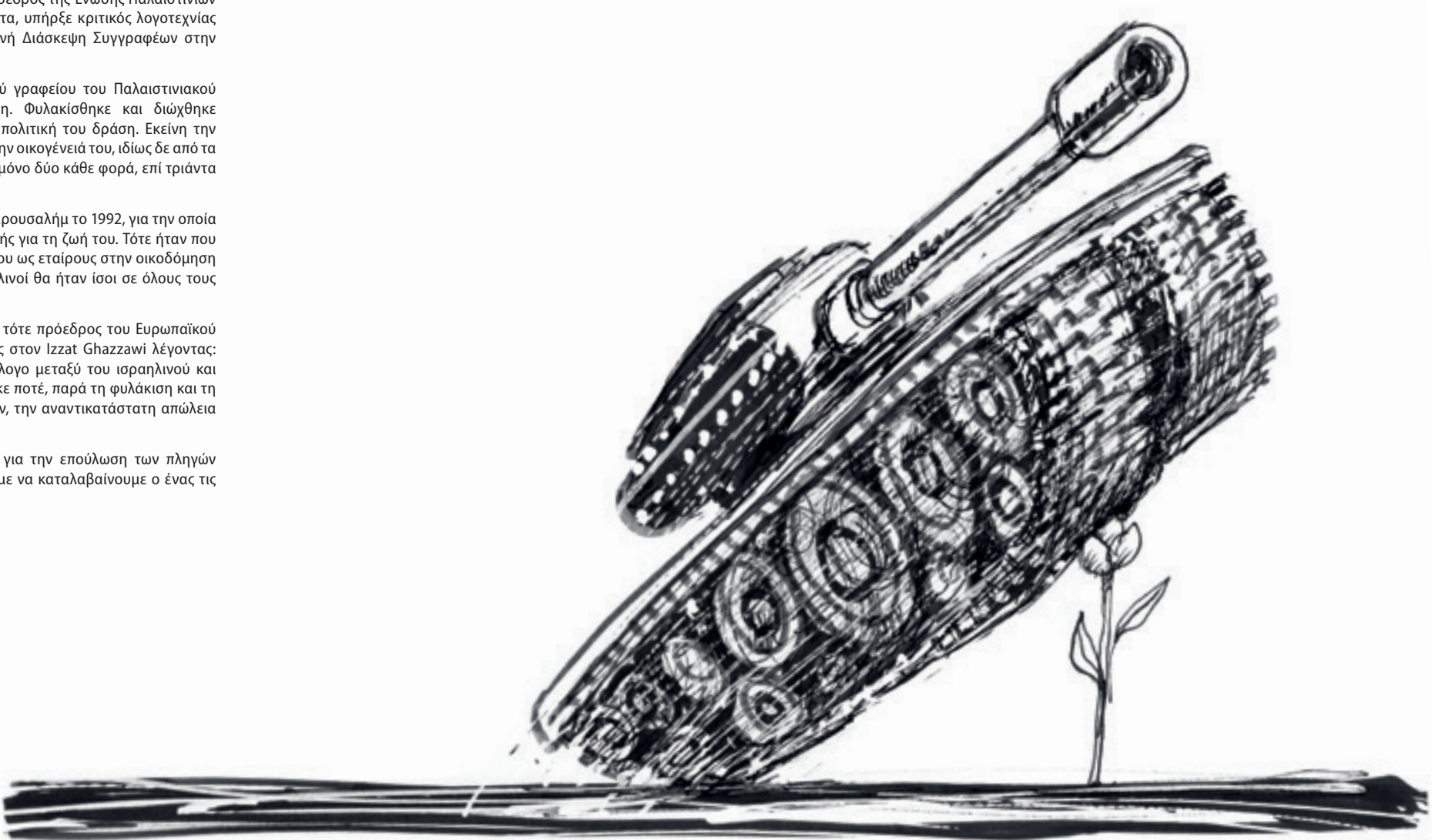
Μια συνάντηση με ισραηλινούς συγγραφείς στην Ιερουσαλήμ το 1992, για την οποία αρχικά είχε επιφυλάξεις, αποδείχτηκε σημείο καμπής για τη ζωή του. Τότε ήταν που άρχισε να βλέπει τους ισραηλινούς συναδέλφους του ως εταίρους στην οικοδόμηση ενός μέλλοντος στο οποίο Παλαιστίνιοι και Ισραηλινοί θα ήταν ίσοι σε όλους τους τομείς της ζωής.

Στην απονομή του Βραβείου Ζαχάρωφ το 2001, η τότε πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Nicole Fontaine απέτισε φόρο τιμής στον Izzat Ghazzawi λέγοντας: «Πρωθήσατε ακούραστα την ειρήνη και τον διάλογο μεταξύ του ισραηλινού και του παλαιστινιακού λαού. Ο ζήλος σας δεν μειώθηκε ποτέ, παρά τη φυλάκιση και τη λογοκρισία που υπομείνατε και, το χειρότερο όλων, την αναντικατάστατη απώλεια του δεκαεξάχρονου γιού σας Ramy».

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο Ghazzawi μίλησε για την επούλωση των πληγών που είμαστε σε θέση να πετύχουμε όταν «μπορούμε να καταλαβαίνουμε ο ένας τις ανάγκες του άλλου» (?).

Λίγο μετά τον θάνατο του γιου του, ο Ghazzawi δημοσίευσε, μαζί με τον ισραηλινό συγγραφέα Abraham B. Yehoshua και τον ιταλό φωτογράφο Oliviero Toscani, το βιβλίο *Enemies* (Εχθροί), το οποίο γνώρισε μεγάλη επιτυχία και είχε ως θέμα τις σχέσεις μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών.

Ο Izzat Ghazzawi πέθανε στις 4 Απριλίου 2003.

(?) 25 χρόνια Βραβείου Ζαχάρωφ: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στηρίζει την ελευθερία της σκέψης, Archive and Documentation Centre, European Parliament, Cardoc Journals, αριθ. 11 — Νοέμβριος 2013, σ. 55.

Η ισραηλινή **NURIT PELED-ELHANAN**, που γεννήθηκε το 1949, είναι καθηγήτρια πανεπιστημίου και συγγραφέας. Το 1997 η δεκαεπτάχρονη κόρη της Smadar έχασε τη ζωή της στη Δυτική Ιερουσαλήμ σε επίθεση αυτοκτονίας ενός Παλαιστίνιου.

«Το κοριτσάκι μου σκοτώθηκε επειδή ήταν Ισραηλινή από έναν νεαρό που ήταν καταπιεσμένος και εξοργισμένος σε σημείο που έβαλε τέλος στη ζωή του και ταυτόχρονα διέπραξε φόνο απλά και μόνο επειδή ήταν Παλαιστίνιος. Και οι δύο είναι θύματα της ισραηλινής κατοχής στην Παλαιστίνη. Τώρα το αίμα τους αναμείχθηκε στις πέτρες της Ιερουσαλήμ που ποτέ δεν νοιάστηκαν για το αίμα» είπε η Peled για τον θάνατο της κόρης της. Δεν επέτρεψε στις ισραηλινές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του πρωθυπουργού, να παραστούν στην κηδεία.

Κόρη του διάσημου στρατηγού Matti Peled, γνωστού για τους αγώνες του υπέρ της ειρήνης και της προόδου, η Nurit Peled έγινε σύμβολο για όσους πολεμούν στο Ισραήλ κατά της κατοχής και υπέρ της απελευθέρωσης της Παλαιστίνης.

Είναι επίσης ιδιαίτερα αφοσιωμένη στην αλλαγή νοοτροπίας της ισραηλινής κοινωνίας, ιδίως δε της νέας γενιάς. Το τελευταίο βιβλίο της με τίτλο *Palestine in Israeli school books: Ideology and propaganda in education* (Η Παλαιστίνη στα ισραηλινά σχολικά βιβλία: Ιδεολογία και προπαγάνδα στην εκπαίδευση) επισημαίνει την ύπαρξη ενός εκπαιδευτικού μοντέλου στα ισραηλινά σχολεία που ενισχύει τον ρατσισμό αντί την ανοχή και την πολυμορφία. Έχει ασκήσει έντονη κριτική κατά παγκόσμιων ηγετών, όπως ο George Bush, ο Tony Blair και ο Ariel Sharon, κατηγορώντας τους ότι «μολύνουν τους πολίτες τους με τον τυφλό φόβο των Μουσουλμάνων».

Η Nurit Peled Elhanan είναι συνιδρύτρια του Δικαστηρίου Russell, ενός διεθνούς λαϊκού δικαστηρίου που δημιουργήθηκε το 2009 για να εξετάσει τον ρόλο και τη συνενοχή τρίτων μερών στις παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου που διεπράχθησαν από τους Ισραηλινούς κατά του παλαιστινιακού λαού.

Υπερασπίζεται τα δικαιώματα των Παλαιστινίων και ζητεί στήριξη για την εκστρατεία «Μποϊκοτάζ, Αποεπένδυση και Κυρώσεις» (Boycott, Divestment and Sanctions campaign) κατά του Ισραήλ μέχρι να συμμορφωθεί με το διεθνές δίκαιο και να σεβαστεί τα δικαιώματα των Παλαιστινίων.

Η Peled είναι ιδιαίτερος δραστήρια όσον αφορά την υπεράσπιση των παιδιών της Παλαιστίνης και του δικαιώματός τους στην εκπαίδευση και τα έχει υποστηρίξει σθεναρά σε εκδηλώσεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ και σε συνεδριάσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μεταξύ άλλων στην Ιερουσαλήμ. Μετά τη σύγκρουση στη Γάζα το 2014, η Peled, σε μια συναισθηματικά φορτισμένη ομιλία σε ακρόαση της υποεπιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων σχετικά με την κατάσταση των παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις, κατηγόρησε το Ισραήλ για ολοκαύτωμα με θύματα τους Παλαιστίνιους της Γάζας.

Μαζί με άλλες δύο κατόχους του Βραβείου Ζαχάρωφ, την Salima Ghezali και την Taslima Nasreen, η Peled δημοσίευσε επίσης μια γνωμοδότηση με την οποία καλούνται οι ηγέτες και εκπρόσωποι της ΕΕ να ενθαρρύνουν ενεργά και ανοιχτά την Παλαιστινιακή Αρχή να προσχωρήσει στο ΔΠΔ.

ο DOM ZACARIAS KAMWENHO είναι ομότιμος αρχιεπίσκοπος του Lubango στην Ανγκόλα και ακτιβιστής υπέρ της ειρήνης, ο οποίος διαδραμάτισε καίριο ρόλο στην ειρηνευτική διαδικασία που οδήγησε στο τέλος του εμφύλιου πολέμου στην Ανγκόλα το 2002.

Γεννημένος στο Chimbundo το 1934, χειροτονήθηκε ρωμαιοκαθολικός ιερέας το 1961 και έγινε αρχιεπίσκοπος του Lubango το 1995.

Ο Kamwenho βρισκόταν στην πρωτοπορία ενός κινήματος το οποίο στα τέλη της δεκαετίας του 1990, μέσα από τις προσπάθειες τις δικές του και άλλων ηγετών της εκκλησίας και της κοινωνίας των πολιτών, ενίσχυσε την ευαισθητοποίηση του λαού της Ανγκόλας όσον αφορά την ανάγκη να αγωνιστούν για την ειρήνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προωθήσουν μια «εθνική συμφιλίωση χωρίς αποκλεισμούς».

Ήταν πρόεδρος της Οικουμενικής Επιτροπής για την Ειρήνη στην Ανγκόλα που ιδρύθηκε το 2000. Σε αυτό το οικουμενικό σώμα συμμετείχαν η Καθολική Επισκοπική Διάσκεψη της Ανγκόλας και του Σάο Τομέ, της οποίας ήταν επίσης πρόεδρος, η Ευαγγελική Συμμαχία της Ανγκόλας και το Συμβούλιο Χριστιανικών Εκκλησιών της Ανγκόλας.

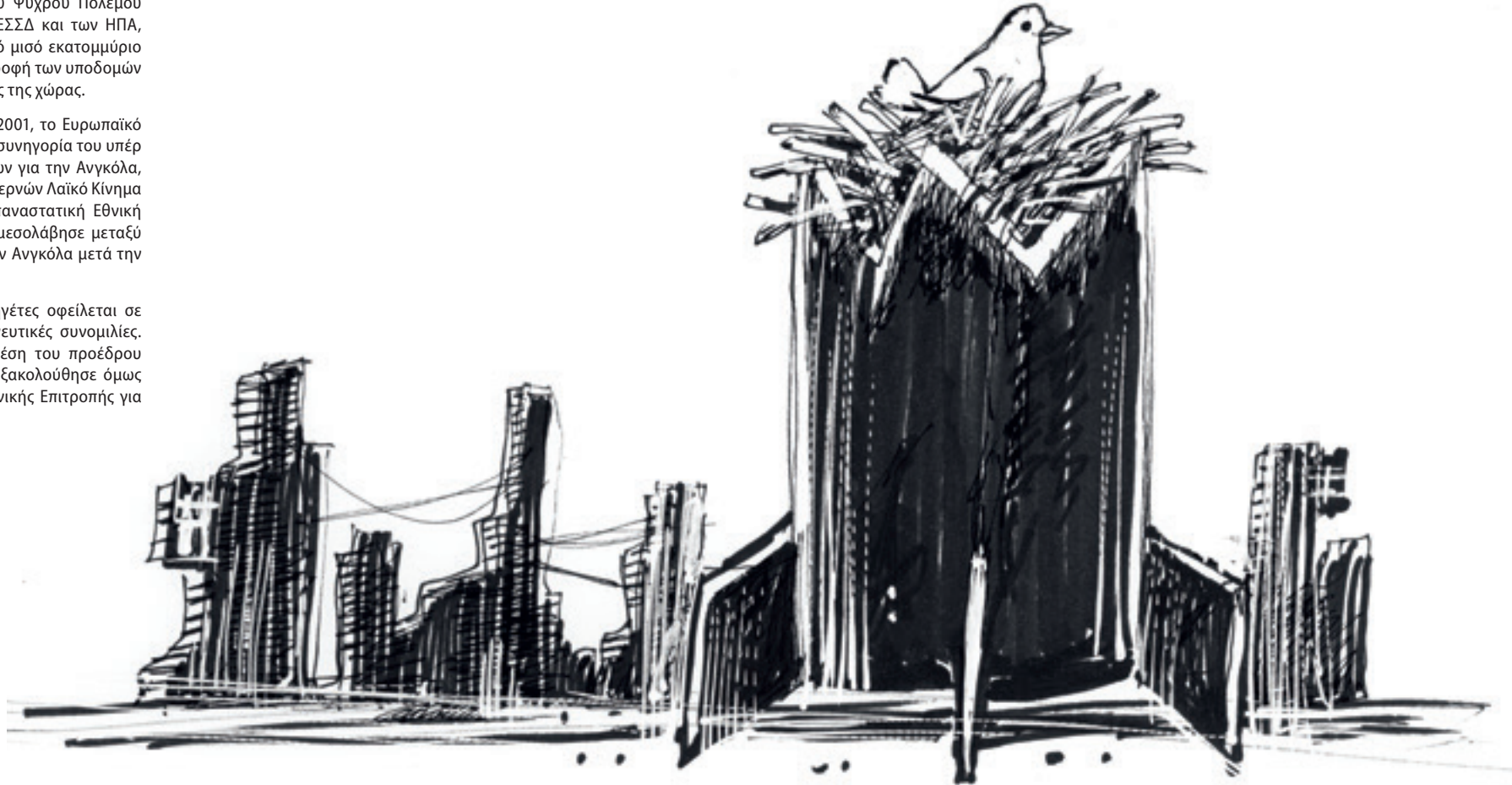
Ο Kamwenho μεσολάβησε μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών για να φέρει την ειρήνη σε μια χώρα που ταλανίστηκε από πολυετή σύγκρουση λόγω εθνικών και ιδεολογικών διαφορών, που λειτούργησε ως πεδίο μάχης του Ψυχρού Πολέμου με μεγάλη συμμετοχή της Κούβας, της Νότιας Αφρικής, της ΕΣΣΔ και των ΗΠΑ, και η οποία είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο περισσότερων από μισό εκατομμύριο ανθρώπων και τον εκτοπισμό εκατομμυρίων άλλων, την καταστροφή των υποδομών της Ανγκόλας και σοβαρή ζημία στην οικονομία και τους θεσμούς της χώρας.

Με την απονομή του Βραβείου Ζαχάρωφ στον Kamwenho το 2001, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναγνώρισε τη σθεναρή, αμερόληπτη και επίμονη συνηγορία του υπέρ της ειρήνης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την Ανγκόλα, καθώς ο αρχιεπίσκοπος Kamwenho επέκρινε άφοβα τόσο το κυβερνών Λαϊκό Κίνημα για την Απελευθέρωση της Ανγκόλας (MPLA) όσο και την επαναστατική Εθνική Ένωση για την Ολική Ανεξαρτησία της Ανγκόλας (UNITA), και μεσολάβησε μεταξύ τους για να δοθεί τέλος στον εμφύλιο πόλεμο που ξέσπασε στην Ανγκόλα μετά την ανεξαρτητοποίησή της από την Πορτογαλία το 1975.

Στον Kamwenho και σε άλλους θρησκευτικούς και λαϊκούς ηγέτες οφείλεται σε μεγάλο βαθμό η εκεχειρία το 2002 και οι επακόλουθες ειρηνευτικές συνομιλίες. Το 2003 ο αρχιεπίσκοπος Kamwenho παραιτήθηκε από τη θέση του προέδρου της Επισκοπικής Διάσκεψης της Ανγκόλας και του Σάο Τομέ, εξακολούθησε όμως να εργάζεται ενεργά μέσω της Επισκοπής του και της Οικουμενικής Επιτροπής για

την Ειρήνη στην Ανγκόλα για την πραγμάτωση της δημοκρατίας, τον σεβασμό των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την εφαρμογή του κράτους δικαίου, καθώς και για μια διαρκή εθνική συμφιλίωση.

Το 2009, έχοντας φτάσει στην ηλικία συνταξιοδότησης των 75 ετών, ο Kamwenho έγινε ομότιμος αρχιεπίσκοπος. Συνεχίζει να εργάζεται στην κοινότητά του, να μάχεται τη διαφθορά, την έλλειψη ηθικών αξιών και άλλες αντιξοότητες που είναι απόρροια του πολέμου, και συμμετέχει σε διασκέψεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ.

Η ¡BASTA YA! ήταν μια πρωτοβουλία πολιτών κατά της τρομοκρατίας και της πολιτικής βίας στη Χώρα των Βάσκων στην Ισπανία, που δημιουργήθηκε το 1999 από διανοούμενους, ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικούς ακτιβιστές, συνδικαλιστές και άλλους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών.

Η ¡BASTA YA!, της οποίας το όνομα μεταφράζεται ως «Φτάνει, πια!» ήταν η αντίδραση στην τρομοκρατία της βασκικής οργάνωσης ETA και στην απειλή που συνιστά αυτή, καθώς και άλλα πιο μετριοπαθή αλλά ολοένα και πιο εθνικιστικά και ξενοφοβικά κόμματα, για τις βασικές πολιτικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως των «μη εθνικιστών» πολιτών.

Τα μέλη της ¡BASTA YA! προήλθαν από διαφορετικά ιδεολογικά περιβάλλοντα, με τους κοινούς όμως στόχους του αγώνα κατά της οποιασδήποτε μορφής τρομοκρατίας, της στήριξης όλων των θυμάτων της τρομοκρατίας και της πολιτικής βίας, και της προάσπισης του κράτους δικαίου, του ισπανικού Συντάγματος και του καθεστώτος αυτονομίας της Χώρας των Βάσκων.

Η ¡BASTA YA! έτυχε πρωτοφανούς στήριξης σε ολόκληρη τη χώρα το 1999 και το 2000, καθώς ξέσπασε οργή σε εθνικό επίπεδο κατά της ETA, η οποία έως τότε είχε σκοτώσει χιλιάδες ανθρώπους σε διάφορα μέρη της Ισπανίας, και είχε χιλιάδες θύματα εκφοβισμού, εκβίασης και επιθέσεων, μεταξύ άλλων κατά οικογενειών και περιουσιών, σε ολόκληρη τη Χώρα των Βάσκων.

Η οργάνωση ήταν αντίθετη σε κάθε μορφής εθνικισμό και ασκούσε επίσης κριτική στις αρχές της Χώρας των Βάσκων για εθνικιστικές πολιτικές και ρητορική. Η ¡BASTA YA! προκάλεσε ένα κύμα χιλιάδων ανθρώπων που ξεχύθηκαν στους δρόμους του Σαν Σεμπαστιάν ζητώντας κατάλληλες πολιτικές για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και τον σεβασμό του Συντάγματος, σε δύο μεγάλες διαδηλώσεις το 2000.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναγνώρισε, το ίδιο έτος, το έργο της οργάνωσης με αφορμή τη δραστήρια εκστρατεία της για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και την ανεκτικότητα στη Χώρα των Βάσκων. Η ¡BASTA YA! ήταν η πρώτη, και η μόνη έως σήμερα, νικήτρια του Βραβείου Ζαχάρωφ που προέρχεται από χώρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το βραβείο αυτό δεν αποτέλεσε μόνο την αναγνώριση του έργου της οργάνωσης, αλλά ήταν και η αφορμή για να ξεκινήσει να συζητείται ως ευρωπαϊκό το πρόβλημα της τρομοκρατίας που υπάρχει στη Χώρα των Βάσκων, και όχι μόνον ως ισπανικό. Η ¡BASTA YA! κέρδισε την υποστήριξη διεθνών οργανώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ETA χαρακτηρίστηκε τρομοκρατική οργάνωση από άλλες χώρες.

Τα τελευταία χρόνια, η ¡BASTA YA! έχει αλλάξει χαρακτήρα καθώς η κατάσταση στην Ισπανία εξελίχθηκε και η ETA ανακοίνωσε το οριστικό τέλος της ένοπλης δράσης της το 2011.

Οι ηγέτες της ¡BASTA YA!, συμπεριλαμβανομένου του Fernando Savater, ο οποίος την εκπροσώπησε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις διασκέψεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ, ίδρυσαν το 2007 το πολιτικό κόμμα *Unión Progreso y Democracia*, με αρχηγό την Rosa Díez, βάσει μιας πλατφόρμας στήριξης για την ενότητα της Ισπανίας. Το κόμμα αυτό έγινε το τέταρτο μεγαλύτερο στην ισπανική Βουλή μετά τις εκλογές του 2011 και σήμερα εκπροσωπείται και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα μέλη της ¡BASTA YA! πιστεύουν ότι οι ιδέες και το πνεύμα της οργάνωσης ζουν μέσα από τον αγώνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, του οποίου ηγούνται τώρα άλλοι.

Γνωστός ως ο «Μαντέλα του Τιμόρ», ο XANANA GUSMÃO⁽³⁾ ηγήθηκε του αγώνα για την ελευθερία και την αυτοδιάθεση του Ανατολικού Τιμόρ. Ήταν ο πρώτος πρόεδρος του πρώτου νέου κράτους για τον αιώνα που διανύουμε και διετέλεσε επίσης πρωθυπουργός του Ανατολικού Τιμόρ.

Η πολιτική καριέρα του Gusmão ξεκίνησε με την προοπτική της ανεξαρτητοποίησης του Ανατολικού Τιμόρ από την αποικιοκρατική εξουσία της Πορτογαλίας, αλλά χρειάστηκαν πάνω από δύο δεκαετίες σκληρού αγώνα για να γεννηθεί το ανεξάρτητο Ανατολικό Τιμόρ, καθώς μόλις ημέρες μετά τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του, που πραγματοποιήθηκε μετά από τη μονομερή αποχώρηση των Πορτογάλων το 1975, η Ινδονησία εισέβαλε στη χώρα και κατέπνιξε με τη βία την αντίσταση. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι βιαιοπραγίες μετά την εισβολή είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο 200 000 ανθρώπων, αλλά αυτό δεν έκαμψε το αντιστασιακό φρόνημα του λαού.

Γνωστός με το πολεμικό του ψευδώνυμο Kay Rala, ο Gusmão προσχώρησε στο Επαναστατικό Μέτωπο για την Ανεξαρτησία του Ανατολικού Τιμόρ (FRETILIN) και, στο πλαίσιο του πρώτου εθνικού συνεδρίου, εξελέγη αρχηγός της αντίστασης και διοικητής των Ενόπλων Δυνάμεων για την Εθνική Απελευθέρωση του Ανατολικού Τιμόρ (FALINTIL).

Ως αρχηγός της αντίστασης, ο Gusmão κατάρτισε και εφάρμοσε μια πολιτική εθνικής ενότητας, η επιτυχία της οποίας οδήγησε στη δημιουργία του Εθνικού Αντιστασιακού Συμβουλίου του Τιμόρ (CNRT), όπου ο Gusmão κατόρθωσε να συνενώσει τις διάφορες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις.

Συνελήφθη από τις ινδονησιακές δυνάμεις το 1992, έναν χρόνο μετά τη σφαγή περισσότερων από 250 ανθρώπων που παρευρίσκονταν σε κηδεία στο Dili, γεγονός που επιτέλους τράβηξε την προσοχή της παγκόσμιας κοινότητας. Ο Gusmão κατηγορήθηκε για αποσχιστικές τάσεις και φυλακίστηκε στην Ινδονησία, όπου μελέτησε την επίσημη ινδονησιακή γλώσσα (Μπαχάσα), αγγλικά και δίκαιο. Έγραψε επίσης ποιήματα και φιλοτέχνησε πίνακες ζωγραφικής που πωλήθηκαν για να χρηματοδοτηθεί η αντίσταση, της οποίας εξακολουθούσε να είναι αρχηγός.

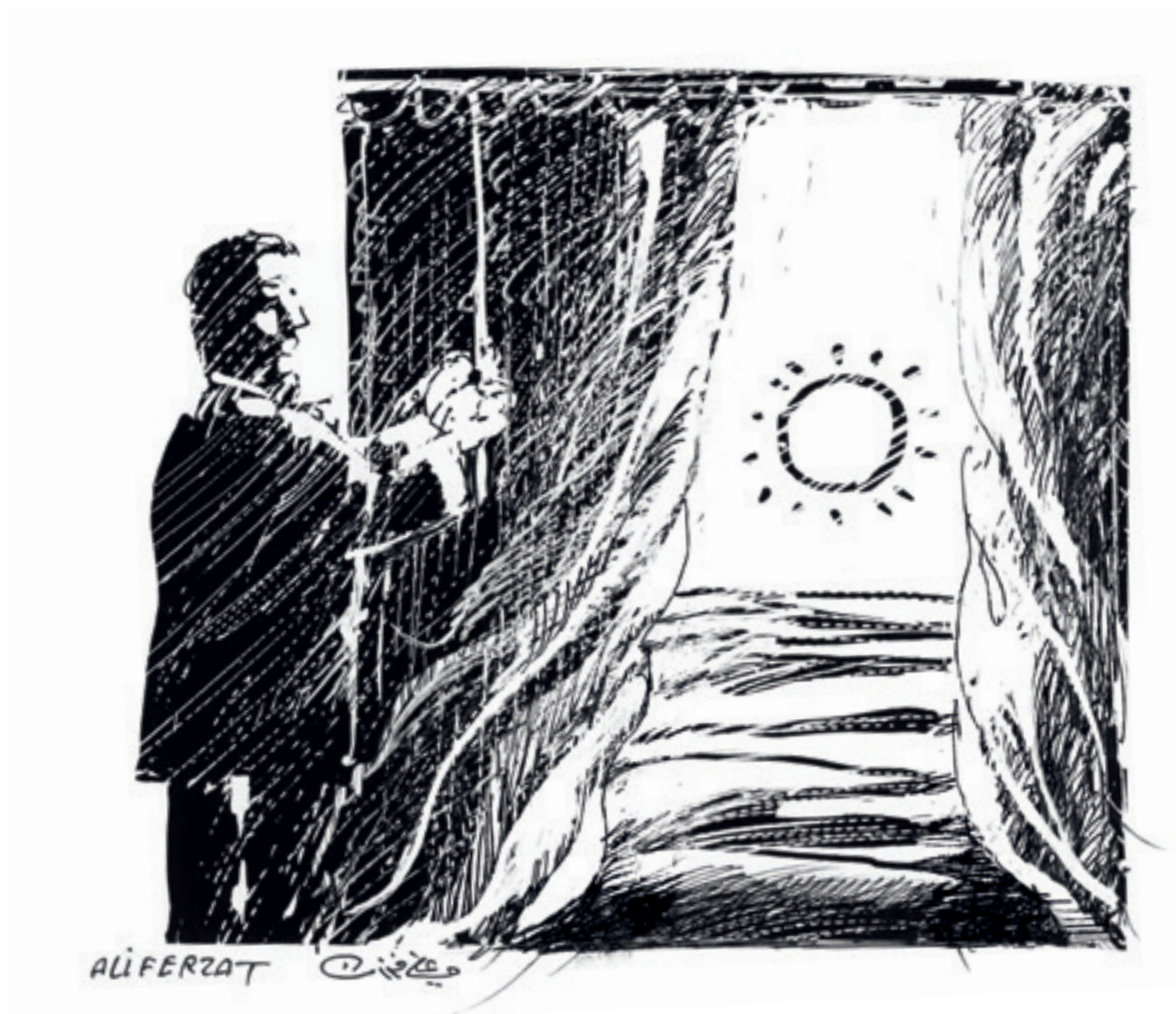
Μαζί με τον αντιπρόεδρο του CNRT, Jose Ramos Horta, ο Xanana Gusmão επιδίωξε να εξασφαλίσει μια ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης καταρτίζοντας ένα ειρηνευτικό σχέδιο που περιελάμβανε δημοψήφισμα υπό την εποπτεία του ΟΗΕ σχετικά με το μέλλον του Ανατολικού Τιμόρ. Στη φυλακή τον επισκέφθηκαν πολλές σημαντικές προσωπικότητες, μεταξύ άλλων ο πρόεδρος της Νότιας Αφρικής Nelson Mandela και εκπρόσωποι του ΟΗΕ και των ΗΠΑ, καθώς εξακολουθούσε να αποτελεί βασικό πρωταγωνιστή για τη λήξη του πολέμου με την Ινδονησία.

Ο Gusmão είχε μόλις αποφυλακιστεί μετά από τη μαζική διεθνή πίεση που ασκήθηκε, έχοντας εκτίσει τα επτά από τα 20 χρόνια κάθειρξης που του είχαν επιβληθεί, όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του απένειμε το Βραβείο Ζαχάρωφ τον Δεκέμβριο του 1999, αναγνωρίζοντάς τον ως ηγέτη της αντίστασης του Τιμόρ και σύμβολο του αγώνα του λαού του για την ελευθερία.

Όταν απελευθερώθηκε, λίγο μετά το δημοψήφισμα της 30ής Αυγούστου υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, στο οποίο το 80 % του πληθυσμού του Ανατολικού Τιμόρ ψήφισε υπέρ της ανεξαρτησίας σηματοδοτώντας το τέλος της ινδονησιακής κατοχής και την αρχή της διαδικασίας μετάβασης υπό την καθοδήγηση του ΟΗΕ, ο Gusmão δήλωσε: «υπόσχομαι να κάνω ό,τι μπορώ, ώστε να φέρω την ειρήνη στο Ανατολικό Τιμόρ και τον λαό μου».

Τον Απρίλιο του 2002, ο Gusmão κέρδισε με τεράστια λαϊκή υποστήριξη τις πρώτες ελεύθερες προεδρικές εκλογές που διεξήχθησαν στο Ανατολικό Τιμόρ. Στις 20 Μαΐου 2002, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Koffi Annan κήρυξε επισήμως την ανεξαρτησία της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ και ο Gusmão διετέλεσε πρόεδρος του Ανατολικού Τιμόρ έως τον Μάιο του 2007. Το 2008, ενώ ήταν πρωθυπουργός, επέζησε δολοφονικής απόπειρας εναντίον του. Παραιτήθηκε από την πρωθυπουργία τον Φεβρουάριο του 2015, επιθυμώντας να αφήσει χώρο για μια νεότερη γενιά ηγετών, και σήμερα είναι υπουργός Προγραμματισμού και Στρατηγικών Επενδύσεων.

Έχει συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε δράσεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ.

⁽³⁾ Ο Xanana Gusmão άλλαξε νομίμως το όνομά του από Jose Alexandre Gusmão σε Kay Rala Xanana Gusmão. Kay Rala ήταν το πολεμικό του ψευδώνυμο κατά τον αγώνα για την ελευθερία και την αυτοδιάθεση του Ανατολικού Τιμόρ, ενώ το Xanana ήταν ένα όνομα με το οποίο ήταν γνωστός όταν ήταν νέος.

ο IBRAHIM RUGOVA (1994-2006) ήταν συγγραφέας, ακαδημαϊκός και πολιτικός αφοσιωμένος στον ειρηνικό αγώνα για την ανεξαρτησία των Αλβανών του Κοσσυφοπεδίου. Διετέλεσε πρώτος πρόεδρος του Κοσσυφοπεδίου.

Γεννήθηκε στην Cerrca του Κοσσυφοπεδίου, στην τότε Γιουγκοσλαβία, και σπούδασε στην Πρίστινα και στη Σορβόννη. Δίδαξε λογοτεχνία, έγραψε δέκα βιβλία και προήδρευσε επίσης στην Ένωση Συγγραφέων Κοσσυφοπεδίου, η οποία βρισκόταν στην καρδιά του ενισχυόμενου ρεύματος εναντίωσης των Αλβανών στην εξουσία των Σέρβων στο Κοσσυφοπέδιο.

Το 1989 ίδρυσε τον Δημοκρατικό Σύνδεσμο του Κοσσυφοπεδίου, το πρώτο πολιτικό κόμμα που αμφισβήτησε ευθέως το κομμουνιστικό καθεστώς, καθώς ο γιουγκοσλάβος ηγέτης Slobodan Milosevic ανακάλεσε το καθεστώς αυτονομίας της περιφέρειας του Κοσσυφοπεδίου και επέβαλε σερβικό έλεγχο.

Αντιμέτωπος με την ολοένα και μεγαλύτερη καταπίεση, ο Rugova ηγήθηκε του πολιτικού κινήματος που οδήγησε στην αυτοανακηρυχθείσα Δημοκρατία του Κοσσυφοπεδίου. Το 1992 εξελέγη πρόεδρος μιας δημοκρατίας αναγνωρισμένης μόνον από την Αλβανία. Ενόψει της επακόλουθης καταστολής από σερβικής πλευράς, εισήγαγε ένα σύστημα εκπαίδευσης, νοσοκομείων και φορολόγησης για τον αλβανικό πληθυσμό του Κοσσυφοπεδίου που ήταν παράλληλο με το σερβικό σύστημα.

Ο πρσός πολιτικός με το χαρακτηριστικό μεταξωτό φουλάρι αντιπροσώπευε το μετριοπαθές, διανοούμενο πρόσωπο της αλβανικής αντιπολίτευσης στο καθεστώς του Βελιγραδίου, καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990.

Το 1998 εξασφάλισε τη δεύτερη θητεία του ως πρόεδρος, ακόμη και καθώς κλιμακωνόταν η ένοπλη σύγκρουση μεταξύ των σερβικών δυνάμεων και του Απελευθερωτικού Στρατού του Κοσσυφοπεδίου (ΥÇΚ), μιας αλβανικής αντάρτικης ομάδας, και οδηγούσε με ταχύ ρυθμό σε βίαιη στρατιωτική καταστολή από τους Γιουγκοσλάβους.

Κατά την αποδοχή του Βραβείου Ζαχάρωφ που του απένειμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1998 ως φόρο τιμής σε έναν άνθρωπο ο οποίος αγωνίστηκε με συνέπεια για την αρχή της ειρηνικής αντίστασης κατά της βίας, ο Rugova δήλωσε ότι «αυτό το βραβείο αντιπροσωπεύει για εμένα και για όλους τους ανθρώπους στο Κοσσυφοπέδιο την αναγνώριση του ειρηνικού αγώνα και των θυσιών μας».

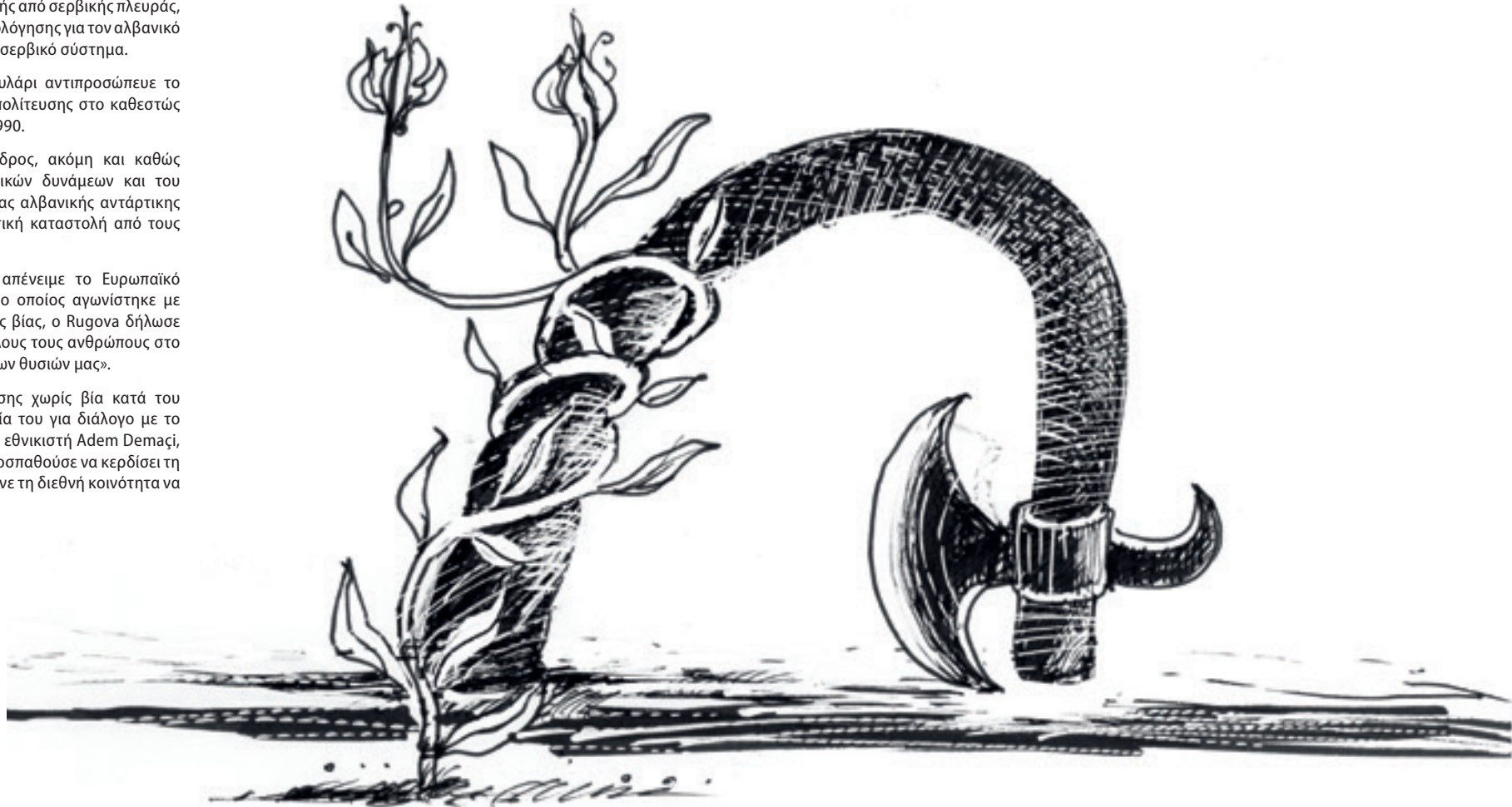
Παρέμεινε σταθερός στη θέση του υπέρ μιας αντίστασης χωρίς βία κατά του σερβικού καθεστώτος, δηλώνοντας πάντοτε την προθυμία του για διάλογο με το Βελιγράδι, γεγονός που τον έφερνε σε αντίθεση με τον πιο εθνικιστή Adem Demaçi, κύριο πολιτικό του αντίπαλο. Ο «Γκάντι των Βαλκανίων» προσπαθούσε να κερδίσει τη συμπάθεια της παγκόσμιας κοινής γνώμης, καθώς παρότρυνε τη διεθνή κοινότητα να προσφέρει προστασία στο Κοσσυφοπέδιο.

Ο Rugova, ως αρχηγός της διαπραγματευτικής ομάδας του Κοσσυφοπεδίου, υπέγραψε στις 18 Μαρτίου 1999 την ειρηνευτική συμφωνία του Ραμπουγιέ, με τη μεσολάβηση της διεθνούς κοινότητας, αλλά η άρνηση του Βελιγραδίου να την κυρώσει είχε ως αποτέλεσμα να ξεκινήσουν νατοϊκοί βομβαρδισμοί.

Καθώς το Κοσσυφοπέδιο βρέθηκε υπό τη διοίκηση του ΟΗΕ, ο Rugova, ο οποίος είχε φύγει προσωρινά από το Κοσσυφοπέδιο το 1999 και βρισκόταν στην Ιταλία, επέστρεψε στην πολιτική σκηνή έχοντας την εξουσία από κοινού με τους ηγέτες του ΥÇΚ που κρατούσαν τώρα τα ηνία του Δημοκρατικού Κόμματος.

Το 2002 ο Rugova επανεξελέγη και διετέλεσε πρόεδρος μέχρι τον θάνατό του από καρκίνο των πνευμόνων το 2006, μόλις μερικές ημέρες πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για το τελικό καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου.

Για πολλούς ήταν ο «Πατέρας του Έθνους».

Η SALIMA GHEZALI είναι αλγερινή δημοσιογράφος, συγγραφέας και υπέρμαχος των δικαιωμάτων των γυναικών και της δημοκρατίας στην Αλγερία. Η θαρραλέα στάση της υπέρ της ειρήνης κατά τον εμφύλιο πόλεμο της Αλγερίας δέχθηκε τα πυρά τόσο της κυβέρνησης όσο και των ισλαμιστών, και η αλγερινή εβδομαδιαία εφημερίδα *La Nation*, της οποίας ήταν αρχισυντάκτρια η Ghezali, έκλεισε με παρέμβαση των αρχών.

Η Ghezali, επί του παρόντος πρόεδρος της Ένωσης για τη Χειραφέτηση των Γυναικών, ανέλαβε δράση τη δεκαετία του 1980 στο φεμινιστικό κίνημα της Αλγερίας, μεταξύ άλλων ως ιδρυτικό μέλος της Ένωσης «Γυναίκες της Ευρώπης και του Μαγκρέμπ» και ως αρχισυντάκτρια του γυναικείου περιοδικού NYSSA, το οποίο ίδρυσε η ίδια.

Αρχικά δασκάλα και αργότερα δημοσιογράφος, η Ghezali έγινε το 1994 αρχισυντάκτρια της γαλλόφωνης *La Nation*, της πιο δημοφιλούς εβδομαδιαίας εφημερίδας στην Αλγερία. Η *La Nation*, μέχρι το 1996 που έκλεισε, ήταν η μόνη εφημερίδα που επέκρινε τόσο την κυβέρνηση όσο και τις ισλαμιστικές ομάδες και υποστήριζε τον πολιτικό διάλογο μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερία της έκφρασης για όλους. Το 1991, μετά από την ακύρωση των πρώτων πολυκομματικών εκλογών στην Αλγερία λόγω του φόβου μιας νίκης των ισλαμιστών, ξέσπασε 11ετής εμφύλιος πόλεμος που κόστισε τη ζωή σε δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους.

Όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναγνώρισε, το 1997, το θάρρος της στην υπεράσπιση της ελευθερίας του λόγου και το έργο της για τα δικαιώματα των γυναικών, η Ghezali ανήκε σε μια κοινότητα υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων «που έμοιαζε μικρή και αδύναμη» στην Αλγερία. Όταν παρέλαβε το Βραβείο Ζαχάρωφ έφερε στο προσκήνιο τη δραματική κατάσταση της Αλγερίας μετά από χρόνια πολέμου, με εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά να ζουν μέσα στον φόβο καθώς «ένας διπλός τρόμος τους στερεί την πρωταρχική ελευθερία, την ελευθερία να ζήσουν».

Το 2011, ενώ τα μηνύματα αφύπνισης από την Αραβική Άνοιξη δονούσαν τις γειτονικές χώρες, η Ghezali συνέχισε την έκδοση της *La Nation* στο διαδικτυακό καθώς, όπως έγραψε, «δεν μπορούμε να αδιαφορούμε μπροστά στη δυναμική των νέων ανθρώπων στον αραβικό κόσμο που μάχονται για την αξιοπρέπεια και την ελευθερία. Δεν μπορούμε να αδιαφορούμε για ό,τι συμβαίνει στη χώρα μας. Θέλουμε οι Αλγερινοί να είναι ευτυχισμένοι, επειδή τους αξίζει. Θέλουμε ισχυρούς θεσμούς, καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό σε μια πραγματική δημοκρατία και την ύπαρξη κράτους δικαίου.» Από το 2000 η Ghezali συμμετέχει και στην πολιτική ως μέλος του Front des Forces Socialistes (FFS, Μέτωπο Σοσιαλιστικών Δυνάμεων) και σύμβουλος του ιστορικού ηγέτη του FFS, Hocine Aït Ahmed.

Μαζί με άλλες δύο κατόχους του Βραβείου Ζαχάρωφ, τη Nurit Peled και την Taslima Nasreen, η Ghezali δημοσίευσε μια γνωμοδότηση με την οποία καλούνται οι ηγέτες και εκπρόσωποι της ΕΕ να ενθαρρύνουν ενεργά και ανοιχτά την Παλαιστινιακή Αρχή να προσχωρήσει στο ΔΠΔ.

Η Salima Ghezali συνεργάζεται με το Κοινοβούλιο και το Δίκτυο για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης.

ο WEI JINGSHENG «πατέρας του κινεζικού δημοκρατικού κινήματος» ζει εξόριστος, αλλά παραμένει δραστήριος ηγέτης της αντίστασης κατά του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Κίνα.

Είναι συγγραφέας του βιβλίου *The Courage to Stand Alone: letters from Prison and Other Writings* (Το κουράγιο της ανεξαρτησίας: επιστολές από τη φυλακή και άλλα γραπτά), μια συλλογή άρθρων που έγραψε αρχικά σε χαρτί τουαλέτας στη φυλακή και έχουν δημοσιευτεί πλέον σε περισσότερες από δώδεκα γλώσσες.

Καταδικάστηκε σε φυλάκιση δύο φορές για 29 χρόνια συνολικά και εξέτισε πάνω από 18 χρόνια για τις δραστηριότητες και τα γραπτά του υπέρ της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένου του ανατρεπτικού δοκιμίου του *The Fifth Modernization: Democracy* (Ο πέμπτος εκσυγχρονισμός: Δημοκρατία) το 1978. Αυτό ξεκίνησε ως μια ενυπόγραφη αφίσα στον «Τοίχο της Δημοκρατίας» στο Πεκίνο, όπου εργάτες, καλλιτέχνες και διανοούμενοι ασκούσαν το δικαίωμά τους στην ελευθερία της έκφρασης. Το δοκίμιο του Wei προκάλεσε αίσθηση, όχι μόνο επειδή έβαλε ανοιχτά κατά της «λαϊκής δημοκρατικής δικτατορίας» των κομμουνιστών, αλλά επειδή τόλμησε να το υπογράψει με το πραγματικό του όνομα και στοιχεία επικοινωνίας.

Στο παράνομο περιοδικό *Exploration*, ιδρυτής και συντάκτης του οποίου ήταν ο Wei, έγραψε το *Democracy or a New Dictatorship?* (Δημοκρατία ή νέα δικτατορία;) όπου κατονόμαζε τον τότε ηγέτη των κομμουνιστών Deng Xiaoping ως τον νέο δικτάτορα. Ο Wei συνελήφθη μερικές ημέρες αργότερα και καταδικάστηκε για αντεπαναστατικά εγκλήματα με αποτέλεσμα να φυλακιστεί για 15 χρόνια. Πρώτα καταδικάστηκε σε θάνατο, μετά κρατήθηκε σε απομόνωση και στη συνέχεια μεταφέρθηκε σε στρατόπεδα καταναγκαστικών έργων υπό αυστηρή επιτήρηση μέχρι το 1993, οπότε και αφέθηκε ελεύθερος καθώς η Κίνα είχε αποφασίσει να διεκδικήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2000.

Μέσα σε έξι μήνες από την απελευθέρωσή του συνελήφθη για δεύτερη φορά, δικάστηκε εκ νέου και καταδικάστηκε σε 14ετή φυλάκιση για αντεπαναστατικά εγκλήματα.

Όταν του απονεμήθηκε το Βραβείο Ζαχάρωφ, το 1996, βρισκόταν ακόμα στη φυλακή. Το 1997, κατόπιν επίμονων διεθνών πιέσεων, μεταξύ άλλων και από τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ Bill Clinton, ο Wei αποφυλακίστηκε, απελάθηκε άμεσα και μεταφέρθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Υποστηρίζει ότι δεν απελευθερώθηκε, αλλά ότι η εξορία του αποτελεί περαιτέρω τιμωρία του.

Από την Ουάσινγκτον, ο Wei ηγείται του Ιδρύματος Wei Jinsheng, του Κινεζικού Συνασπισμού του Εξωτερικού για τη Δημοκρατία (Overseas Chinese Democracy Coalition) και του Ασιατικού Συνασπισμού για τη Δημοκρατία (Asia Democracy Alliance), και εξακολουθεί να είναι μια ισχυρή φωνή υπέρ της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα.

Έχει συμμετάσχει ενεργά σε διασκέψεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ, ζητώντας ευρωπαϊκή και διεθνή στήριξη για την απελευθέρωση προασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που κρατούνται στην Κίνα.

Η **LEYLA ZANA** ήταν η πρώτη γυναίκα κουρδικής καταγωγής που εξελέγη, το 1991, βουλευτής του τουρκικού κοινοβουλίου, ενώ αργότερα έμεινε για περισσότερα από δέκα χρόνια στη φυλακή για τον φιλοκουρδικό πολιτικό ακτιβισμό της.

Τον Ιούνιο του 2015 έγραψε ξανά ιστορία ως μέλος του πρώτου φιλοκουρδικού πολιτικού κόμματος που κατάφερε να εισέλθει στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση, με ένα πρόγραμμα για την ειρήνη και την ένταξη των μειονοτήτων. Εξέτισε ποινή δέκα ετών για τον φιλοκουρδικό πολιτικό της ακτιβισμό, καθώς τα τουρκικά δικαστήρια έκριναν ότι υπονόμει την ενότητα της χώρας. Επρόκειτο να είναι ξανά υποψήφια τον Νοέμβριο του 2015, σε νέες εκλογές που προκηρύχθηκαν επειδή δεν έγινε δυνατός ο έγκαιρος σχηματισμός κυβέρνησης.

Γεννήθηκε το 1961 και σε ηλικία 14 ετών παντρεύτηκε τον δήμαρχο του Diyarbakir, Mehdi Zana, ο οποίος ήταν πολιτικός κρατούμενος στη δεκαετία του 1980, επί στρατιωτικού καθεστώτος. Η Zana φυλακίστηκε για δύο μήνες, όταν ηγήθηκε διαμαρτυρίας των οικογενειών των κρατουμένων που δεν μπορούσαν να επισκεφθούν τους συγγενείς τους στη φυλακή λόγω απαγόρευσης. Στο διάστημα αυτό έμαθε τουρκικά και για να μπορεί να επισκέπτεται τον σύζυγό της στη φυλακή, καθώς οι δυνάμεις ασφαλείας κακοποιούσαν εκείνους που μιλούσαν κουρδικά. Ξεκίνησε το σχολείο στα 23, απέκτησε το απολυτήριο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσα σε τρία χρόνια και τελικά ανέλαβε, χωρίς να το επιδιώξει η ίδια, ηγετικό ρόλο.

Εξελέγη, το 1991, στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση με συντριπτική πλειοψηφία και στην ορκωμοσία της, σε μια εποχή που ήταν ακόμη ποινικό αδίκημα να μιλάει κάποιος κουρδικά δημοσίως, δήλωσε στα κουρδικά: «δίνω αυτόν τον όρκο για τη συναδέλφωση μεταξύ του τουρκικού και του κουρδικού λαού».

Αυτό έγινε αιτία να της αφαιρεθεί η κοινοβουλευτική ασυλία και, το 1994, καταδικάστηκε σε 15ετή κάθειρξη για «προδοσία και συμμετοχή στο ένοπλο Εργατικό Κόμμα του Κουρδιστάν (PKK)». Στην ανάγνωση της καταδικαστικής απόφασης, η Zana δήλωσε: «Δεν αποδέχομαι καμία από αυτές τις κατηγορίες. Και, εάν ήταν αληθινές θα αναλάμβανα την ευθύνη, ακόμη και αν αυτό μου κόστιζε τη ζωή μου. Έχω υπερασπιστεί τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αδελφοσύνη μεταξύ των λαών. Και θα συνεχίσω έτσι για όσο ζω.» Επελέγη από το Κοινοβούλιο για να τιμηθεί με το Βραβείο Ζαχάρωφ το 1995 ως σύμβολο του ειρηνικού αγώνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια του κουρδικού λαού.

Το 2004 η Zana αποφυλακίστηκε λόγω μη τήρησης τυπικών όρων και μπόρεσε επιτέλους να απευθυνθεί στο Κοινοβούλιο.

Έκτοτε, έχουν ασκηθεί διάφορες προσφυγές εναντίον της, αλλά δεν έχει εκτίσει περαιτέρω ποινή φυλάκισης. Το 2014 το Ανώτατο Εφετείο έκρινε ότι τα στοιχεία για την εικαζόμενη συμμετοχή της Zana στο PKK ήταν «μη αξιόπιστα».

Το 2009 της επιβλήθηκε πενταετής απαγόρευση προσχώρησης σε οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα, αλλά ωστόσο επανεξελέγη ως ανεξάρτητη το 2011.

Όταν το 2014 εξέπνευσε η απαγόρευση που της είχε επιβληθεί, προσχώρησε στο Λαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα (HDP), το οποίο στις εκλογές του 2015 έγινε το πρώτο φιλοκουρδικό κόμμα που ξεπέρασε το όριο του 10 % για την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση.

Η Zana συμμετείχε ενεργά στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις που οδήγησαν τον ηγέτη του PKK, Abdullah Öcalan, να απευθύνει, το 2013, την ιστορική του έκκληση προς το PKK να κάνει τη μετάβαση από την ένοπλη αντίσταση στον δημοκρατικό πολιτικό αγώνα μετά από τρεις δεκαετίες συγκρούσεων. Καθώς η εκκεντρική κατέρρευσε στην πορεία προς τις νέες εκλογές του 2015, η Zana απεύθυνε έκκληση για τερματισμό των φόνων.

Η Leyla Zana συνεργάζεται ενεργά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δίκτυο του Βραβείου Ζαχάρωφ.

Η εξόριστη συγγραφέας από το Μπανγκλαντές μετέβη στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2015, μετά από απειλές που δέχτηκε για τη ζωή της από εξτρεμιστές της Αλ Κάιντα που συνδέονταν με τις άγριες δολοφονίες τριών μπλόγκερ, υπέρμαχων του κοσμικού χαρακτήρα του κράτους, στο Μπανγκλαντές κατά το πρώτο μισό του 2015.

Η **TASLIMA NASREEN** ζούσε εξόριστη στην Ινδία πριν από αυτή τη μετακίνηση, καθώς είχε εκδιωχθεί από τη χώρα της από θρησκευτικούς εξτρεμιστές λόγω των γραπτών της και των απόψεων που εξέφραζε υπέρ του κοσμικού κράτους.

Η Taslima Nasreen γεννήθηκε το 1962 στο Μπανγκλαντές και άρχισε να γράφει σε ηλικία 13 ετών. Είναι ιδιαίτερα γνωστή για τα έργα της κατά της καταπίεσης των γυναικών και την έντονη κριτική της κατά της θρησκείας, παρά την αναγκαστική εξορία και την έκδοση πολυάριθμων φετφάδων που την καταδικάζαν σε θάνατο. Είναι βραβευμένη συγγραφέας και τα έργα της έχουν μεταφραστεί σε 30 γλώσσες.

Η Nasreen είναι επίσης ιατρός, εμφορούμενη από τις ιδέες του κοσμικού ουμανισμού και ακτιβίστρια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έχει βαθιά συναίσθηση της εθνικής της ταυτότητας. Ωστόσο, εξαιτίας των σκέψεων και των ιδεών της, ορισμένα βιβλία της έχουν απαγορευθεί στο Μπανγκλαντές, ενώ η ίδια έχει εξοριστεί από την επαρχία της Βεγγάλης. Πριν από τη μετακίνησή της στις ΗΠΑ ζούσε στο Νέο Δελχί, καθώς αναγκάστηκε το 2011 να εγκαταλείψει την περιοχή της Δυτικής Βεγγάλης που ανήκει στην Ινδία, και την οποία θεωρεί δεύτερη πατρίδα της, εξαιτίας ενός φετφά που εκδόθηκε από κληρικούς της Καλκούτας.

Όταν της απονεμήθηκε το Βραβείο Ζαχάρωφ το 1994, είχε καταφύγει ήδη στην Ευρώπη και ζούσε ως εξόριστη στη Γαλλία και τη Σουηδία. Στην ευχαριστήρια ομιλία της κατά την απονομή του βραβείου, ανέφερε ότι προέρχεται από ένα μέρος του κόσμου στο οποίο οι κοινωνικές εντάσεις και οι ανθρώπινες δυσχέρειες είναι αφόρητες και ότι, ως συγγραφέας, δεν μπορούσε να κλείσει τα μάτια μπροστά στην καθημερινή δυστυχία και τη λιμοκτονία.

Αγωνιζόμενη εναντίον του θρησκευτικού εξτρεισμού σε όλες τις θρησκείες, η Nasreen έχει συνεργαστεί με το Κοινοβούλιο και το Δίκτυο του Βραβείου Ζαχάρωφ για την ελευθερία της έκφρασης και των πεποιθήσεων, και ζήτησε την υποστήριξη των κοσμικών κινημάτων στο Μπανγκλαντές προκειμένου να αντισταθμιστεί η άνοδος των ισλαμιστών φονταμενταλιστών. Μαζί με άλλες δύο κατόχους του Βραβείου Ζαχάρωφ, τη Nurit Peled και την Taslima Nasreen, η Ghezali δημοσίευσε μια γνωμοδότηση με την οποία καλούνται οι ηγέτες και εκπρόσωποι της ΕΕ να ενθαρρύνουν ενεργά και ανοιχτά την Παλαιστινιακή Αρχή να προσχωρήσει στο ΔΠΔ.

Το 2015 δημοσίευσε κείμενο για την ανάγκη μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού του Ισλάμ μετά τις επιθέσεις στα γραφεία του γαλλικού περιοδικού «Charlie Hebdo» στο Παρίσι. Η Taslima Nasreen δήλωσε ότι «οι αρχές της ελευθερίας της έκφρασης από μόνες τους δεν αρκούν. Πρέπει να γνωρίζουμε ποια ιδέα κινεί τους τρομοκράτες και τους κάνει να παίρνουν τα όπλα. Είναι σημαντικό να σταματήσει η κατήχηση των παιδιών στην παράλογη θρησκευτική πίστη στο σπίτι ή σε ιδρύματα όπως τα ιεροδιδασκαλεία ή τα τζαμιά».

Η OSLOBODJENJE

είναι καθημερινή βοσνιακή εφημερίδα. Το όνομά της σημαίνει Απελευθέρωση. Στην πολιορκία του Σεράγεβο μεταξύ 1992 και 1996, κατά τη διάρκεια του πολέμου στην πρώην Γιουγκοσλαβία, αντιπροσώπευε μια σανίδα σωτηρίας για τους πολιορκημένους, και κατάφερε να τυπώσει φύλλο κάθε μέρα εκτός από μία.

Η *Oslobodjenje* απασχολούσε Βόσνιους, Σερβοβόσνιους και Κροατοβόσνιους. Κανείς τους δεν έφυγε από την εφημερίδα όταν άρχισε ο πόλεμος, παρόλο που είχαν την ευκαιρία. Ήμειναν και αγωνίστηκαν για να διατηρήσουν την ενότητα και την εθνοτική πολυμορφία της πόλης και της χώρας τους, διαψεύδοντας την προπαγάνδα περί Μεγάλης Σερβίας, σύμφωνα με την οποία είναι αδύνατο να συνυπάρχουν ειρηνικά Σέρβοι, Κροάτες και Μουσουλμάνοι.

Έως το τέλος του πολέμου, από τους 75 θαρραλέους δημοσιογράφους που καθημερινά διακινδύνευαν τη ζωή τους, σκοτώθηκαν 5 και τραυματίστηκαν 25. Όλοι υπέστησαν προσωπικές τραγωδίες, όπως τον θάνατο αγαπημένων τους ανθρώπων. Οι θάνατοι σε καθημερινή βάση τους τραυμάτιζαν ψυχικά.

Τα γραφεία της *Oslobodjenje*, σε μια από τις πιο επικίνδυνες ζώνες συγκρούσεων του Σεράγεβο, μετατράπηκαν σε ερείπια. Τα μέλη του προσωπικού μεταφέρθηκαν σε ένα καταφύγιο, όπου χρησιμοποιούσαν αυτοσχέδιες γεννήτριες φτιαγμένες από κινητήρες παλαιών Lada, και διέσχιζαν καθημερινά τη «Λεωφόρο των ελεύθερων σκοπευτών» για να πάνε στη δουλειά τους, σε τόσο μικρή απόσταση από τους σκοπευτές που τους άκουγαν να συζητούν και να τραγουδούν.

«Οι προσπάθειές μας στρέφονταν κατά του θανάτου και κατά του διαμελισμού ή ακόμη και της πλήρους εξάλειψης της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης από τον χάρτη» είπε ο Zlatko Dizdarević, ένας από τους τότε συντάκτες.

Το προσωπικό της *Oslobodjenje* ανήγαγε την καθημερινή του δουλειά σε σύμβολο αντίστασης. Οι δημοσιογράφοι μοίραζαν τις εφημερίδες όταν οι οδηγοί το έβρισκαν πολύ επικίνδυνο, και όταν το δίκτυο 700 περιπτέρων της *Oslobodjenje* σε ολόκληρη τη Βοσνία κήκε, έκοβαν τις σελίδες και τις έστελναν με φαξ, και μετά τις ξανακολλούσαν για να μπορέσουν να τις διαβάσουν οι πολίτες σε άλλες καθημαγμένες πόλεις όπως το Μοστάρ.

Στο προσωπικό της *Oslobodjenje* απονεμήθηκε το 1993 ο τίτλος International Editors of the Year από το World Press Review για «το θάρρος, την προσηλωση και την αφοσίωσή τους στις αρχές της δημοσιογραφίας». Στη συνέχεια κέρδισαν αρκετά ακόμα δημοσιογραφικά βραβεία.

Το 2006 η εφημερίδα αγοράστηκε από δύο από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της πόλης και τώρα στον ιστότοπό της δηλώνεται ότι, παρά τη μεγάλη αλλαγή του οργανισμού, «η δέσμευση στην ελευθερία και τη δικαιοσύνη παραμένει ισχυρή».

Η συντάκτρια Vildana Selimbegović αντιπροσώπευσε την *Oslobodjenje* σε διασκέψεις του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ. Ανήκε στο προσωπικό της εφημερίδας από τα χρόνια του πολέμου και, παρόλο που η εμπειρία τη σημάδεψε, εξακολουθεί να είναι αφοσιωμένη στη δουλειά της.

1993
OSLOBODJENJE

Το κίνημα αυτό γεννήθηκε από την προσπάθεια που έκαναν οι αργεντινές μητέρες για να βρουν τα παιδιά τους που «εξαφανίστηκαν» στη διάρκεια του «βρώμικου πολέμου» της Αργεντινής (1976-1983), περίοδο κατά την οποία το στρατιωτικό καθεστώς απήγαγε, βασάνισε και σκότωσε χιλιάδες πολιτικούς αντιπάλους, κλέβοντας παιδιά που είχαν γονείς κρατούμενους και εξαφανίζοντας κάθε ίχνος των θυμάτων.

ΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ, στην πλειοψηφία τους απολιτικές νοικοκυρές, ήταν εκείνες που τόλμησαν να διαμαρτυρηθούν την περίοδο που η δικτατορία βρισκόταν στην ακμή της και, μετά την πτώση του καθεστώτος, συνέβαλαν στην προσαγωγή σε δίκη των εμπλεκόμενων στρατιωτικών, εκατοντάδες εκ των οποίων καταδικάστηκαν.

Το κίνημα γεννήθηκε στις 30 Απριλίου 1977, όταν 14 μητέρες ξεκίνησαν την πρώτη διαμαρτυρία στην Plaza de Mayo (Πλατεία του Μαΐου), μπροστά από την προεδρική κατοικία, την Casa Rosada. Παρόλο που διατάχθηκαν να διαλυθούν, οι θαρραλέες μητέρες ξεκίνησαν να περπατάνε πιασμένες χέρι-χέρι γύρω από την πλατεία. Κάθε εβδομάδα συμμετείχαν όλο και περισσότερες μητέρες στις διαμαρτυρίες, καθώς όλο και περισσότεροι αριστεροί ακτιβιστές και άτομα που κατηγορούνταν ως συνεργάτες τους «εξαφανίζονταν».

Οι Μητέρες της Πλατείας του Μαΐου, με τις εμβληματικές λευκές μαντίλες τους, τις φωτογραφίες και τα ονόματα των εξαφανισμένων παιδιών τους και τις εκκλήσεις για την επιστροφή τους, άρχισαν να προσελκύουν τη διεθνή προσοχή και, για να δώσει ένα τέλος σε αυτό το κίνημα, το καθεστώς σκότωσε τρία από τα ιδρυτικά μέλη. Τον Δεκέμβριο του 1977, το καθεστώς απήγαγε και βασάνισε την Azucena Villaflor de Vincenti, την Mary Ponce de Bianco και την Esther Ballestrino de Careaga, και στη συνέχεια τις έριξε ζωντανές από ένα αεροπλάνο. Άλλες μητέρες υπέστησαν ξυλοδαρμούς και φυλακίσεις, αλλά συνέχισαν την ειρηνική τους αντίσταση.

Έστρεψαν την προσοχή τους στην απαίτηση για δικαιοσύνη καθώς οι μαζικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η κρίση στην οικονομία και η ήττα στον πόλεμο των Φόκλαντ έδωσαν τέλος στο στρατιωτικό καθεστώς το 1983.

Οι Μητέρες της Πλατείας του Μαΐου διασπάστηκαν το 1986 και τα ιδρυτικά μέλη χωρίστηκαν στην Ιδρυτική Γραμμή, η οποία εστίασε τις προσπάθειές της στη νομοθεσία και στην επιστροφή των υπόλοιπων εξαφανισμένων, και στην Ένωση, η οποία ήταν πιο ριζοσπαστική και πολιτική και δεν δεχόταν να αναγνωρίσει τους θανάτους των εξαφανισμένων μέχρι να προσαχθούν όλοι οι ένοχοι ενώπιον της δικαιοσύνης.

Όταν το Κοινοβούλιο αναγνώρισε τη δράση του κινήματος με την απονομή του Βραβείου Ζαχάρωφ το 1992, η Ένωση αγωνιζόταν σθεναρά κατά του τέλους των δικών για εγκλήματα που διαπράχθηκαν στη διάρκεια της δικτατορίας.

Η Hebe de Bonafini, η οποία είχε εκλεγεί αρχηγός του κινήματος το 1979, πριν από τη διάσπαση, και εξακολουθεί να ηγείται της Ένωσης, δέχτηκε το Βραβείο Ζαχάρωφ στο όνομα των εξαφανισμένων παιδιών των Μητέρων «που ήταν τα πρώτα που αγωνίστηκαν για την ελευθερία». Οι Μητέρες χρησιμοποίησαν το χρηματικό ποσό του βραβείου για να χρηματοδοτήσουν τις διάφορες κοινωνικές πρωτοβουλίες τους, οι οποίες περιλαμβάνουν το Universidad Popular Madres de Plaza de Mayo, και η de Bonafini συμμετείχε στην ιδρυτική διάσκεψη του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ το 2008.

Η Ένωση και η Ιδρυτική Γραμμή υποστηρίζουν αμφότερες τη δίωξη των κατηγορουμένων για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας από την τωρινή κυβέρνηση της Αργεντινής.

Οι Μητέρες συνεχίζουν τις πορείες τους κάθε Πέμπτη στην Πλατεία του Μαΐου, με τη συνοδεία πλήθους υποστηρικτών και με τα ερωτήματα που παραμένουν αναπάντητα σχετικά με τη μοίρα των χαμένων παιδιών τους.

1992

ΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΗΣ
ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ
(LAS MADRES DE PLAZA
DE MAYO)

ο ADEM DEMAÇI είναι σύμβολο του αγώνα για την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου. Υπήρξε ηγετικό στέλεχος στην πολιτική σκηνή της χώρας για πολλά χρόνια, ενώ ήταν επίσης πολιτικός κρατούμενος και πέρασε συνολικά 28 χρόνια στη φυλακή επειδή κατήγγειλε την αντιμετώπιση που είχαν οι πολίτες αλβανικής εθνοτικής καταγωγής και άσκησε κριτική στο κομμουνιστικό καθεστώς του Γιουγκοσλάβου δικτάτορα Josip Broz Tito.

Ο Demaçi γεννήθηκε στην Πρίστινα, στο Κοσσυφοπέδιο, το 1936, και δημοσίευσε τα πρώτα του διηγήματα όταν ήταν ακόμα στο σχολείο. Σπούδασε λογοτεχνία, νομική και παιδαγωγικά και εξέδωσε, στο διάστημα μεταξύ 1953 και 1958, περίπου 20 διηγήματα και ένα μυθιστόρημα με τίτλο «Gjarpinjtë e gjakut» (Τα φίδια του αίματος) που είχε ως αντικείμενο τις αιματηρές βεντέτες στο Κοσσυφοπέδιο και στην Αλβανία, με το οποίο απέκτησε φήμη ως λογοτέχνης. Τα έργα του Demaçi είχαν ως αποτέλεσμα να συλληφθεί για πρώτη φορά το 1958. Στη συνέχεια, μέχρι το 1990, πέρασε μεγάλο μέρος της ζωής του στη φυλακή επειδή αγωνιζόταν για τα θεμελιώδη δικαιώματα των Αλβανών στο Κοσσυφοπέδιο και είχε καταστήσει γνωστή την πικρή αλήθεια για την καταπίεση των δύο εκατομμυρίων Αλβανών στο Κοσσυφοπέδιο από τους Σέρβους.

Αναγνωρίστηκε από την κοινότητα των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως κρατούμενος συνείδησης και έγινε γνωστός ως ο «Μαντέλα των Βαλκανίων». Μετά την απελευθέρωσή του, ο Demaçi ανέλαβε την προεδρία του Συμβουλίου για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Ελευθεριών.

Το 1991 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του απένειμε το Βραβείο Ζαχάρωφ για την ακεραιότητα που επέδειξε αντιτιθέμενος σε «ένα αυταρχικό και μισαλλόδοξο καθεστώς». Ο Demaçi δήλωσε, αποδεχόμενος το βραβείο ως φόρο τιμής στον λαό του Κοσσυφοπεδίου, ότι «η ελευθερία του λόγου είναι το πρώτο απαραίτητο βήμα προς τη δημοκρατία». Χωρίς ελευθερία του λόγου δεν υπάρχει διάλογος, χωρίς διάλογο δεν μπορεί να εξευρεθεί η αλήθεια και χωρίς την αλήθεια είναι αδύνατη η πρόοδος».

Το 1996 ο Demaçi ξεκίνησε την πολιτική του σταδιοδρομία στο Κοινοβουλευτικό Κόμμα του Κοσσυφοπεδίου αναλαμβάνοντας την προεδρία του. Απηύθυνε κάλεσμα για ανοικτές διαμαρτυρίες εναντίον του σερβικού καθεστώτος λέγοντας ότι η μη βία δεν σημαίνει παθητικότητα. Ξεκίνησε μια εμφανή, αλλά μη βίαιη εκστρατεία διαμαρτυρίας κατά της εξουσίας των Σέρβων, καλώντας τους Κοσοβάρους να μείνουν ακίνητοι στο δρόμο, ταυτόχρονα, για ένα λεπτό ακριβώς.

Ως ηγέτης του δεύτερου μεγαλύτερου κόμματος στο Κοσσυφοπέδιο, ο Demaçi αρνήθηκε να θέσει υποψηφιότητα απέναντι στον βασικό του αντίπαλο, Ibrahim Rugova, στις παράτυπες εκλογές που είχαν προγραμματιστεί για το 1998, καθώς θεώρησε ότι δεν ήταν σωστό «να παίζει πολιτικά παιχνίδια» τη στιγμή που κλιμακωνόταν η ένοπλη σύγκρουση με τη Σερβία επιτιθέμενη στο Κοσσυφοπέδιο.

Ο Demaçi, το 1998, προσχώρησε στον Απελευθερωτικό Στρατό του Κοσσυφοπεδίου (UÇK) ως πολιτικός του εκπρόσωπος, έχοντας καταλήξει ότι η πολιτική της μη βίας δεν επιτύχανε την ελευθερία για τον λαό του Κοσσυφοπεδίου που είχε δικαίωμα να αντισταθεί στη σκληρή καταπίεση.

Ο Demaçi αποχώρησε από τον UÇK το 1999 σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την απόφασή του να παρευρεθεί στις ειρηνευτικές συνομιλίες του Ραμπουγιέ για τερματιστεί η σύγκρουση με τη Σερβία. Άσκησε κριτική στη συμφωνία που προτάθηκε διότι δεν εξασφάλιζε την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου.

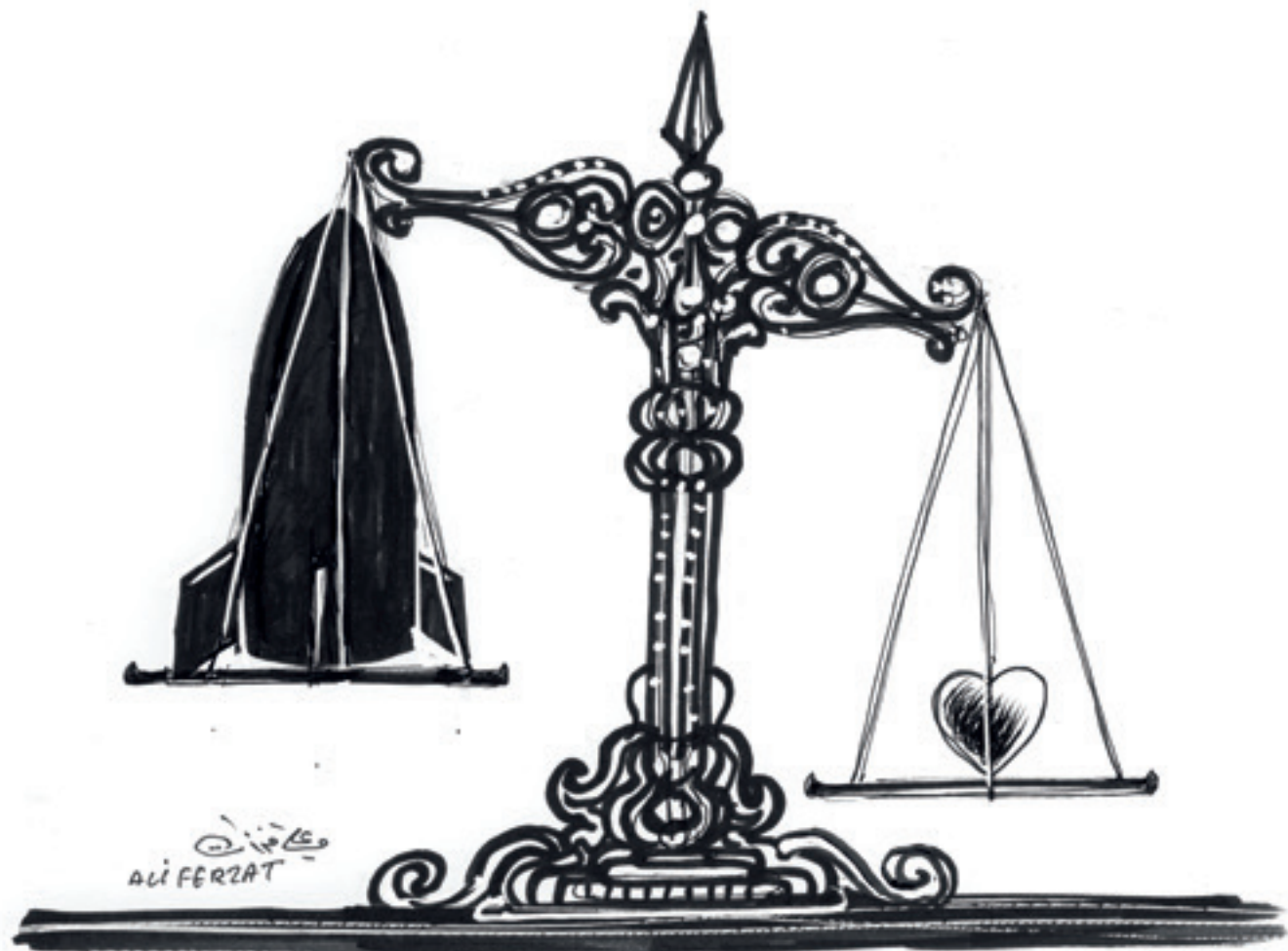
Παρέμεινε στο Κοσσυφοπέδιο κατά τη διάρκεια της αναζωπύρωσης της σύγκρουσης μετά την αποτυχία των συνομιλιών το 1999, και άσκησε κριτική κατά άλλων ηγετών, συμπεριλαμβανομένου του Rugova, για το γεγονός ότι έφυγαν από τη χώρα σε μια ιστορική στιγμή. Ο Demaçi περιέγραψε το Κοσσυφοπέδιο κατά τη διάρκεια του

πολέμου ως την «μεγαλύτερη φυλακή στην Ευρώπη». Ο ίδιος συνελήφθη δύο φορές από τις σερβικές αρχές.

Μετά τον πόλεμο, ασχολήθηκε κυρίως με την εθνική συμφιλίωση και την επιστροφή των προσφύγων. Έγινε πρόεδρος της Επιτροπής για την Αμοιβαία Κατανόηση, την Ανεκτικότητα και τη Συνύπαρξη, στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι όλων των εθνοτικών ομάδων του Κοσσυφοπεδίου «διότι το Κοσσυφοπέδιο ανήκει σε όλους» και «επιθυμούμε μια ελεύθερη, δημοκρατική και πολυεθνική κοινωνία».

Εξακολουθεί να είναι παράγοντας διαμόρφωσης της γνώμης στην πολιτική σκηνή του Κοσσυφοπεδίου, και υποστήριξε, το 2015, την αλλαγή του εκλογικού συστήματος στο Κοσσυφοπέδιο, στο πλαίσιο συνομιλιών που ξεκίνησαν εκ νέου μεταξύ Πρίστινας και Βελιγραδίου.

Ο Demaçi συμμετείχε στην ιδρυτική διάσκεψη του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ το 2008.

Ο αγώνας για τη δημοκρατία στη Μιανμάρ/Βιρμανία με επικεφαλής την Aung San Suu Kyi αναγνωρίστηκε με το Βραβείο Ζαχάρωφ το 1990. Εικοσιτρία χρόνια αργότερα,

στις 22 Οκτωβρίου 2013, η **AUNG SAN SUU KYI** μπόρεσε τελικά να παραλάβει αυτοπροσώπως το Βραβείο Ζαχάρωφ για την ελευθερία της σκέψης.

Σε επίσημη τελετή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η επί πολλά χρόνια πολιτική κρατούμενη, απευθυνόμενη στους εκλεγμένους αντιπροσώπους 28 κρατών μελών, υποστήριξε με πάθος τις δημοκρατικές αξίες, τονίζοντας ότι η μετάβαση της Μιανμάρ/Βιρμανίας προς αυτές κάθε άλλο παρά έχει ολοκληρωθεί. Το ισχύον Σύνταγμα, είπε, εξασφαλίζει προνομιακό ρόλο για τον Στρατό, ο οποίος πρέπει να μεταρρυθμιστεί προκειμένου να εξασφαλιστεί το δικαίωμα των βιρμανών πολιτών «να ζουν σύμφωνα με τη συνείδησή τους» και «να διαμορφώνουν το πεπρωμένο τους». Ζήτησε την υποστήριξη της διεθνούς κοινότητας και τη συνέχιση της βοήθειάς της για την ανάπτυξη της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Μιανμάρ/Βιρμανία, και αναγνώρισε την επί μακρόν υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στον αγώνα της.

Κόρη του Aung San, εθνικού ήρωα της ανεξάρτητης Μιανμάρ/Βιρμανίας, ο οποίος δολοφονήθηκε όταν εκείνη ήταν δύο ετών, και της Khin Kyi, διακεκριμένης διπλωμάτη από τη Μιανμάρ/Βιρμανία, η Suu Kyi ήταν μάρτυρας της ωμής καταστολής διαδηλωτών που αντιτάσσονταν στο στρατιωτικό καθεστώς του U Ne Win όταν επέστρεψε, το 1988, στη Βιρμανία για να φροντίσει την ετοιμοθάνατη μητέρα της. Οι σφαγές αυτές ώθησαν την Suu Kyi, γνωστή ως «η Κυρία», να ξεκινήσει τον μη βίαιο αγώνα της για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 1990 οδήγησε το κόμμα της, την Εθνική Ένωση για τη Δημοκρατία, σε σαρωτική νίκη στις εκλογές που έγιναν στη χώρα, αλλά η στρατιωτική χούντα όχι μόνον αρνήθηκε να παραδώσει την εξουσία, αλλά και επιτέθηκε στους υποστηρικτές της Ένωσης προβαίνοντας σε συλλήψεις και αιματηρά αντίποινα.

Η Suu Kyi πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της εικοσαετίας μετά το 1990 στη φυλακή ή σε κατ' οίκον περιορισμό και κατά την περίοδο αυτή οι αρχές αρνήθηκαν την έκδοση βίζας στον βρετανό σύζυγό της, ο οποίος είχε διαγνωστεί με καρκίνο, για να την επισκεφθεί στη Μιανμάρ/Βιρμανία. Αντιθέτως, την προέτρεψαν να εγκαταλείψει τη χώρα, αλλά εκείνη, έχοντας καταλάβει ότι δεν θα της επέτρεπαν να επιστρέψει, αρνήθηκε και δεν ξαναείδε ποτέ τον σύζυγό της, ο οποίος απεβίωσε τελικά το 1999.

Το 2010, κατά τις πρώτες εκλογές μέσα σε 20 χρόνια, η Κυρία τελούσε ακόμη υπό κατ' οίκον περιορισμό, αλλά αφέθηκε ελεύθερη έξι ημέρες αργότερα.

Η Suu Kyi συμμετείχε ως υποψήφια σε επαναληπτικές κοινοβουλευτικές εκλογές τον Απρίλιο του 2012, στις οποίες το κόμμα της κατέλαβε 43 από τις 45 διαθέσιμες έδρες και έτσι έγινε ηγέτης της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης όταν η χώρα ξεκίνησε δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις.

Ως ηγέτης της αντιπολίτευσης, η Aung San Suu Kyi έκανε εκστρατεία για αλλαγή του Συντάγματος της χώρας προκειμένου να μπορέσει να είναι υποψήφια στις προεδρικές εκλογές, από τις οποίες αποκλείεται εξαιτίας μιας διάταξης που εξαιρεί υποψηφίους οι οποίοι έχουν ισχυρούς δεσμούς με κάποιον αλλοδαπό. Οι γιοι της Suu Kyi είναι Βρετανοί.

Η προσπάθειά της να θέσει υποψηφιότητα στις εκλογές που προγραμματίστηκαν για τον Νοέμβριο του 2015 τερματίστηκε με μια ψηφοφορία του βιρμανικού κοινοβουλίου τον Ιούνιο του 2015, με την οποία απορρίφθηκαν προτεινόμενες αλλαγές του Συντάγματος, παρόλο που το κόμμα της Suu Kyi, η Εθνική Ένωση για τη Δημοκρατία αναμενόταν να λάβει μεγάλα ποσοστά.

ο ALEXANDER DUBČEK (1921-1992) ήταν η ηγετική μορφή του μεταρρυθμιστικού κινήματος που έγινε γνωστό με το όνομα «Άνοιξη της Πράγας» το 1968 στην Τσεχοσλοβακία.

Γεννημένος σε οικογένεια προσηλωμένη στην οικοδόμηση του σοσιαλισμού στη Σοβιετική Ένωση, ο Dubček το 1939 έγινε κρυφά μέλος του κομμουνιστικού κόμματος και της αντίστασης κατά του φιλογερμανικού σλοβακικού κράτους.

Το 1968 ο Dubček, πιστός κομμουνιστής, έγινε ο νέος Πρώτος Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Τσεχοσλοβακίας και προσπάθησε να φιλελευθεροποιήσει το κομμουνιστικό καθεστώς. Ξεκίνησε μια σειρά μεταρρυθμίσεων, δίνοντας στον Τύπο μεγαλύτερη ελευθερία έκφρασης, αποκαθιστώντας θύματα των πολιτικών εκκαθαρίσεων της σταλινικής εποχής και δρομολογώντας οικονομικές μεταρρυθμίσεις και ευρύ εκδημοκρατισμό της πολιτικής ζωής της Τσεχοσλοβακίας. Ωστόσο, οι μεταρρυθμίσεις του προκάλεσαν ανησυχία στη Μόσχα και οι προσπάθειές του να δώσει στον σοσιαλισμό ένα ανθρώπινο πρόσωπο συνετρίβησαν στις 21 Αυγούστου 1968 από τα τανκς του Συμφώνου της Βαρσοβίας που κατέλαβαν την Πράγα. Ο Dubček απήχθη από την KGB, μεταφέρθηκε στο Κρεμλίνο και κρατήθηκε για μικρό χρονικό διάστημα.

Το 1970 κατηγορήθηκε για προδοσία, στερήθηκε όλων των αξιωμάτων του και διαγράφηκε από το Κομμουνιστικό Κόμμα της Τσεχοσλοβακίας. Έζησε ως απλός εργάτης για 15 χρόνια και επέστρεψε στην ενεργό πολιτική ζωή ως ακτιβιστής για τα πολιτικά δικαιώματα το 1988.

Όταν του απονεμήθηκε το Βραβείο Ζαχάρωφ στις 22 Νοεμβρίου 1989, ο Dubček ήταν ακόμα ένας πολίτης που του είχαν στερήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα (*), αλλά λίγες μόνο μέρες αργότερα, στις 28 Νοεμβρίου, το Κομμουνιστικό Κόμμα Τσεχοσλοβακίας έχασε τον έλεγχο της εξουσίας, καθώς ανατράπηκε από τη Βελούδινη Επανάσταση.

«Είμαι πεπεισμένος ότι η “ανάσα ελευθερίας” που αισθάνθηκαν οι Τσέχοι και οι Σλοβάκοι όταν ήταν ηγέτες τους ο Ντούμπτσεκ αποτέλεσε έναν πρόλογο των ειρηνικών επαναστάσεων που συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στην Ανατολική Ευρώπη και στην ίδια την Τσεχοσλοβακία» έγραψε ο Ζαχάρωφ σε ένα μήνυμα προς το Κοινοβούλιο στις 10 Δεκεμβρίου 1989, τέσσερις μόνο μέρες πριν πεθάνει.

Μετά την επανάσταση του 1989 στην Τσεχοσλοβακία, ο Dubček εξελέγη πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης από το 1989 έως το 1992. Απευθυνόμενος στο Κοινοβούλιο τον Ιανουάριο του 1990, καθώς παραλάμβανε το Βραβείο Ζαχάρωφ, ο Dubček παρατήρησε ότι «ακόμα και στις πιο δύσκολες στιγμές της ιστορίας τους, τα έθνη που απαρτίζουν την πατρίδα μου δεν έπαψαν ποτέ να νιώθουν κομμάτι του μεγάλου αγώνα της ανθρωπότητας για ελευθερία» και ότι από την Άνοιξη της Πράγας έως τη Βελούδινη Επανάσταση «τα ιδανικά της ελευθερίας, της κυριαρχίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης παρέμειναν ζωντανά».

Ο Alexander Dubček σκοτώθηκε σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα το 1992.

(*) 25 χρόνια Βραβείου Ζαχάρωφ: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στηρίζει την ελευθερία της σκέψης, Archive and Documentation Centre, European Parliament, Cardoc Journals, αριθ. 11 — Νοέμβριος 2013, σ. 55.

«Αυτό που μετρά στη ζωή δεν είναι απλά να έχουμε ζήσει. Είναι η διαφορά που έχουμε κάνει στις ζωές των άλλων» είπε κάποτε ο NELSON ROLIHLAHLA MANDELA.

Ο Nelson Mandela πέθανε στις 5 Δεκεμβρίου 2013 στο σπίτι του στο Γιοχάνεσμπουργκ, σε ηλικία 95 ετών. Ο θάνατός του προκάλεσε παγκόσμιες εκδηλώσεις πένθους αλλά επίσης και τον γιορτασμό μιας ζωής αφιερωμένης στην ελευθερία, τη δημοκρατία και την ισότητα.

Ήταν ο πρώτος, μαζί με τον σοβιετικό αντιφρονούντα Anatoly Marchenko, που τιμήθηκε με το Βραβείο Ζαχάρωφ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 1988. Την εποχή της βράβευσής του βρισκόταν ακόμη σε κατ' οίκον κράτηση από το καθεστώς του apartheid της Νότιας Αφρικής, που τον είχε φυλακίσει επί 27 χρόνια για τον αγώνα του ενάντια στον ρατσισμό.

Ο Mandela ήταν ενεργό μέλος του Αφρικανικού Εθνικού Κονγκρέσου και συνιδρυτής του πρώτου δικηγορικού γραφείου μαύρων στη Νότια Αφρική, και γινόταν πιο μαχητικός όσο το καθεστώς του apartheid γινόταν πιο καταπιεστικό. Καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη το 1964 και τελικά απελευθερώθηκε το 1990 καθώς το καθεστώς του apartheid άρχισε να λυγίζει κάτω από τη διεθνή και εγχώρια πίεση.

Λίγο μετά την απελευθέρωσή του, ο Mandela μίλησε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ανάγκη για μια δίκαιη και μακροπρόθεσμη λύση που θα μετασχημάτιζε τη Νότια Αφρική σε μια «ενωμένη, δημοκρατική και χωρίς φυλετικές διακρίσεις χώρα». Οτιδήποτε άλλο θα αποτελούσε «προσβολή στη μνήμη αμέτρητων πατριωτών στη Νότια Αφρική και στην υπόλοιπη περιοχή μας, που θυσίασαν ακόμα και τη ζωή τους για να φτάσουμε σήμερα να λέμε με σιγουριά ότι πλησιάζει το τέλος του apartheid».

Κατά τη δεκαετία του 1990, ο Mandela καθοδήγησε τη μετάβαση της Νότιας Αφρικής από το apartheid σε μια δημοκρατία χωρίς φυλετικούς αποκλεισμούς. Ως πρόεδρος, κατά την περίοδο 1994-1999, ήταν υπέρμαχος της «αλήθειας και συμφιλίωσης» ως δρόμου για την ειρήνη.

Μετά τον θάνατό του, το 2013, ακολούθησε πλήθος εκδηλώσεων ως φόρος τιμής, μεταξύ άλλων από το Δίκτυο του Βραβείου Ζαχάρωφ. «Σήμερα η Νότια Αφρική χάνει τον πατέρα της, ο κόσμος χάνει έναν ήρωα. Αποτίω φόρο τιμής σε έναν από τους σημαντικότερους ανθρώπους της εποχής μας. Ο Nelson Mandela πεθαίνει σήμερα, αλλά η κληρονομιά του θα διαρκέσει για πάντα» είπε ο Martin Schulz, πρόεδρος του ΕΚ και συμπρόεδρος του Δικτύου του Βραβείου Ζαχάρωφ.

«Μας έκανε να καταλάβουμε ότι κανείς δεν πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση για το χρώμα του δέρματός του ή για τις συνθήκες στις οποίες γεννήθηκε. Επίσης, μας έκανε να καταλάβουμε ότι μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο αλλάζοντας στάση, αλλάζοντας αντιλήψεις» είπε η Aung San Suu Kyi.

«Ο Nelson Mandela έζησε μια μοναδική ζωή, με θυσίες, αξιοπρέπεια και πολιτική μεγαλοφυΐα, χάρη στην οποία κατόρθωσε να δώσει ειρηνικό τέλος σε ένα από τα μεγαλύτερα δεινά της σύγχρονης εποχής» είπε ο Kofi Annan.

«Η ηρωική ζωή του Marchenko και το έργο του αντιπροσωπεύουν μια τεράστια συνεισφορά στις υποθέσεις της δημοκρατίας, του ανθρωπισμού και της δικαιοσύνης» έγραψε ο ίδιος ο Αντρέι Ζαχάρωφ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προτείνοντάς τον

για το Βραβείο. ο **ANATOLI MARCHENKO** (1938-1986) ήταν ένας από τους γνωστότερους αντιφρονούντες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Πέθανε στη φυλακή της Τσιστοπόλ μετά από τρίμηνη απεργία πείνας για την απελευθέρωση όλων των σοβιετικών κρατουμένων συνείδησης. Ο Marchenko ήταν μόλις 48 ετών όταν πέθανε, αλλά είχε περάσει πάνω από μια 20ετία στη φυλακή και σε εσωτερική εξορία. Η διεθνής κατακραυγή που ακολούθησε τον θάνατό του υπήρξε σημαντικός παράγοντας προκειμένου να αναγκαστεί τελικά ο Mikhail Gorbachev, τότε γενικός γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος, να εγκρίνει τη μαζική απελευθέρωση πολιτικών κρατουμένων το 1987.

Ο Marchenko έγινε ευρύτερα γνωστός με την αυτοβιογραφία του με τίτλο *My Testimony* (Η μαρτυρία μου), έργο του 1966 στο οποίο εξιστορούσε τις εμπειρίες του στα σοβιετικά στρατόπεδα εργασίας και τη φυλακή. Το βιβλίο αυτό, το οποίο αντιγράφηκε με το χέρι, κρυφά, από αντιφρονούντες και στη συνέχεια εκδόθηκε στη Δύση, ήταν το πρώτο στο οποίο γινόταν λόγος για τα στρατόπεδα και τις φυλακές της μετασταλινικής περιόδου, κάνοντας τους πάντες να συνειδητοποιήσουν ότι τα γκουλάγκ δεν είχαν τελειώσει με τον Στάλιν.

Η έκδοσή του οδήγησε τον Marchenko και πάλι στη φυλακή για αντισοβιετική προπαγάνδα, αλλά πριν φυλακιστεί ξανά το 1968 εκδήλωσε ανοιχτά τη διαφωνία του, καταδικάζοντας δημόσια τις συνθήκες φυλάκισης των πολιτικών κρατουμένων. Σε ανοιχτή επιστολή που έστειλε στα μέσα ενημέρωσης τον Ιούλιο του 1968, προειδοποιούσε ότι η Σοβιετική Ένωση δεν θα επέτρεπε στην Άνοιξη της Πράγας να συνεχιστεί, μια πρόβλεψη που επαληθεύτηκε τον Αύγουστο, όταν τανκς του Συμφώνου της Βαρσοβίας εισέβαλαν στην Τσεχοσλοβακία και ο Marchenko καταδικάστηκε για μια ακόμα φορά σε φυλάκιση και μετά σε εξορία.

Όμως, όσο περισσότερο εντεινόταν η καταστολή τόσο μεγάλωνε η θέληση για δράση του Marchenko. Έγινε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της σημαίνουσας Ομάδας Ελσίνκι της Μόσχας, μαζί με τον Andrei Sakharov και τη Lyudmila Alexeyeva, που ηγείται σήμερα της οργάνωσης. Η οργάνωση ιδρύθηκε το 1976 για να παρακολουθεί τη συμμόρφωση της Σοβιετικής Ένωσης με τις ρήτρες ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι του 1975, που ήταν η πρώτη πράξη της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και είχε στόχο τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ του κομμουνιστικού στρατοπέδου και της Δύσης.

Ο Marchenko συνελήφθη και φυλακίστηκε για τελευταία φορά το 1980, επειδή εξέδωσε το τελευταίο βιβλίο του, το *Να ζεις σαν τον καθένα*. Δεν πρόλαβε να εκτίσει την δεκαπενταετή ποινή του. Ο θάνατός του στη φυλακή δεν διερευνήθηκε ποτέ δημοσίως.

Η χήρα του, Larissa Bogoraz, ακτιβίστρια και υποψήφια για Βραβείο Ζαχάρωφ, παρέλαβε εξ ονόματός του το Βραβείο που του απονεμήθηκε μετά θάνατον, το 1988, όταν θεσπίστηκε το Βραβείο Ζαχάρωφ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με σφυγμομετρήσεις, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιστεύουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι η αξία που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί στις Συνθήκες της Ένωσης και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, καθώς και στις πολιτικές της ΕΕ που αφορούν τις εξωτερικές σχέσεις, μεταξύ άλλων στο Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2020). Όσον αφορά τις σχέσεις της με τρίτες χώρες, η ΕΕ δεσμεύεται να προάγει τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και την τήρηση των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προάσπιση και την προαγωγή της δημοκρατίας, της ελευθερίας του λόγου, των αδιάβλητων εκλογών και των οικουμενικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν απονέμει απλώς το ετήσιο Βραβείο Ζαχάρωφ, αλλά υπερασπίζεται και προασπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω ψηφισμάτων σχετικά με επείγουσες καταστάσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, μιας ετήσιας έκθεσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στον κόσμο και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του θέματος, κοινοβουλευτικού διαλόγου και διπλωματίας με ομολόγους και αρχές σε τρίτες χώρες, ακροάσεων σχετικά με θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις επιτροπές του, καθώς και μέσω συμμετοχής σε για την παρακολούθηση των εκλογών σε ολόκληρο τον κόσμο.

Στα ψηφίσματά του σχετικά με επείγουσες καταστάσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και εγκρίνονται σε κάθε σύνοδο της ολομέλειας στο Στρασβούργο, το Κοινοβούλιο φέρνει στο προσκήνιο παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο και λαμβάνει θέση. Επαναλαμβάνει επίσης τις κατηγορηματικές του θέσεις για την αποτροπή των βασανιστηρίων και κατά της θανατικής ποινής, για την προστασία των ατόμων που προασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, την πρόληψη των συγκρούσεων, την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών, την προστασία των μειονοτήτων, τα δικαιώματα των ιθαγενών λαών και των ανθρώπων με αναπηρίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συχνά λειτουργούν ως βάση για διαβήματα του Συμβουλίου Υπουργών της Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, και ορισμένες φορές έχουν άμεσο αντίκτυπο στις ενέργειες των εμπλεκόμενων κυβερνήσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολουθεί τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, καθώς οι νομοθετικές του αρμοδιότητες του δίνουν τη δυνατότητα να εμποδίσει τη σύναψη συμφωνιών με τρίτες χώρες σε περίπτωση που υφίστανται σημαντικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών. Το Κοινοβούλιο απαιτεί την αυστηρή τήρηση των ρητρών περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται συστηματικά σε τέτοιες συμφωνίες. Τον Απρίλιο του 2011, το Κοινοβούλιο κάλεσε την ΕΕ να αναστείλει τις διαπραγματεύσεις για μια Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Συρίας και, τον Σεπτέμβριο του 2011, η Συμφωνία Συνεργασίας της ΕΕ με τη Συρία ανεστάλη εν μέρει μέχρι «οι συριακές αρχές να τερματίσουν τις συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Η σύγκρουση στη Συρία συνεχίζεται.

Στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και στην πολιτική της συνεργασίας για την ανάπτυξη, το δίκαιο της ΕΕ ορίζει ότι στόχος του είναι «η ανάπτυξη και εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών». Η ρητή ενσωμάτωση αυτού του στόχου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κάθε

χρόνο το Κοινοβούλιο εγκρίνει την έκθεσή του σχετικά με την ετήσια έκθεση της Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις κύριες πτυχές και βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της ΚΕΠΠΑ, το Κοινοβούλιο επαγρυπνεί για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ στην τελευταία του έκθεση σχετικά με την ΚΕΠΠΑ ζητεί από την ΕΕ να συνεχίσει την οικοδόμηση και την ενίσχυση, από κοινού με τους εταίρους της, της βασιζόμενης σε κανόνες, πλουραλιστικής παγκόσμιας πολιτικής, οικονομικής και οικονομικής τάξης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η υποεπιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων (DROI) είναι η κυρίως αρμόδια για το κοινοβουλευτικό έργο σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και παρέχει ένα τακτικό φόρουμ στο οποίο οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διεθνείς παράγοντες, εμπειρογνώμονες και φορείς της κοινωνίας των πολιτών θίγουν θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιολογούν τη δράση της ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα σχετικά με αυτά. Η DROI επίσης συμμετέχει τακτικά από κοινού με άλλες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή τις προσκαλεί για συζητήσεις τέτοιων θεμάτων. Οι εκθέσεις και τα ψηφίσματά της υιοθετούνται από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, που είναι η κύρια επιτροπή από την οποία εξαρτάται η DROI. Η Επιτροπή Ανάπτυξης επίσης οργανώνει τακτικές συζητήσεις σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Αντιπροσωπείες της επιτροπής αντιμετωπίζουν θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κατά τη διάρκεια επισκέψεων σε χώρες.

Το Κοινοβούλιο έχει επίσης ενισχύσει τον ρόλο του όσον αφορά την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω της υποστήριξης της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και του κοινοβουλευτικού πολιτικού διαλόγου, της διεξαγωγής ακροάσεων από μόνιμες αντιπροσωπείες του με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών από τρίτες χώρες και της αποστολής αντιπροσωπειών ad hoc για επιτόπια εκτίμηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα κύρια φόρα πολιτικού διαλόγου μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπροσώπων χωρών που δεν ανήκουν στην ΕΕ είναι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης ΕΕ–ΑΚΕ, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Ένωσης για τη Μεσόγειο, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ευρώπης–Λατινικής Αμερικής EuroLat, και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση Eurobest με τους εταίρους από την Ανατολική Ευρώπη.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του επί θεμάτων προϋπολογισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ήδη αυξήσει σημαντικά τις πιστώσεις για προγράμματα εκδημοκρατισμού και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και αγωνίστηκε με επιτυχία για τη διατήρηση του Ευρωπαϊκού Μέσου για τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (EIDHR), ενός βασικού οικονομικού και πολιτικού μέσου για τη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών και των προασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως δε εκείνων που διατρέχουν κίνδυνο για τη ζωή τους.

Συμπληρώνοντας το έργο του για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δεσμευθεί να στηρίζει τη διεξαγωγή ελεύθερων και αδιάβλητων εκλογών σε χώρες εκτός ΕΕ εφόσον αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκαθίδρυση της δημοκρατίας, την αποκατάσταση της νομιμότητας και της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς. Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τακτικά έχουν ηγετικό ρόλο και συμμετέχουν σε αποστολές της ΕΕ για την παρακολούθηση εκλογών, με στόχο να διασφαλίσουν την τήρηση του δικαιώματος των πολιτών να επιλέγουν τους ηγέτες τους.

© Amnesty International

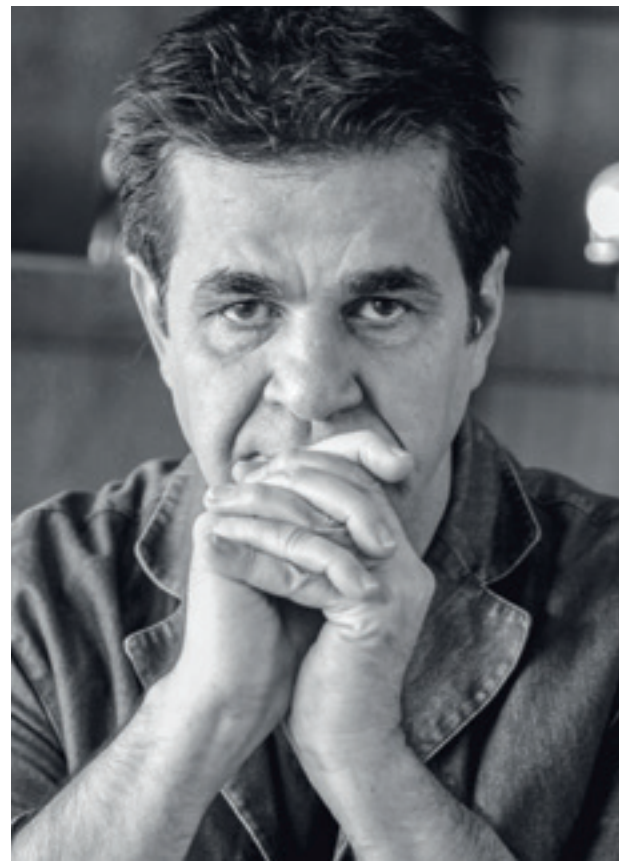
© Stichting Vluchteling

Raif Badawi
Denis Mukwege
Malala Yousafzai

Nasrin Sotoudeh
Jafar Panahi
Mohamed Bouazizi

Ali Ferzat
Asmaa Mahfouz

Ahmed El Senussi
Razan Zaitouneh
Guillermo Fariñas

Razan Zaitouneh

Memorial
Hu Jia
Salih Mahmoud Mohamed Osman

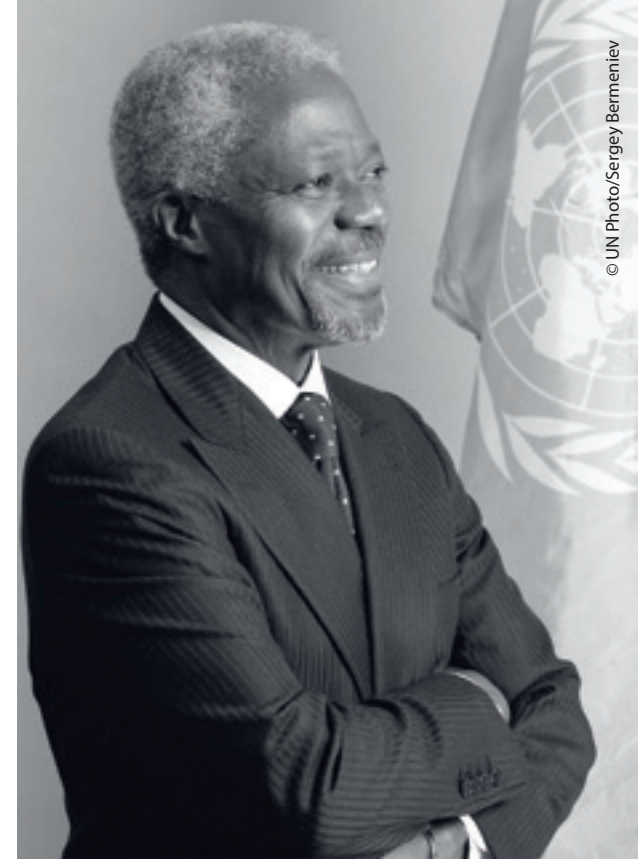
Aliaksandr Milinkevich
Δημοσιογράφοι Χωρίς
Σύνορα
Κυρίες με τα Λευκά

**REPORTERS
SANS FRONTIERES**
POUR LA LIBERTE DE L'INFORMATION

© Javier GALEANO/AP Photos/EU-EP

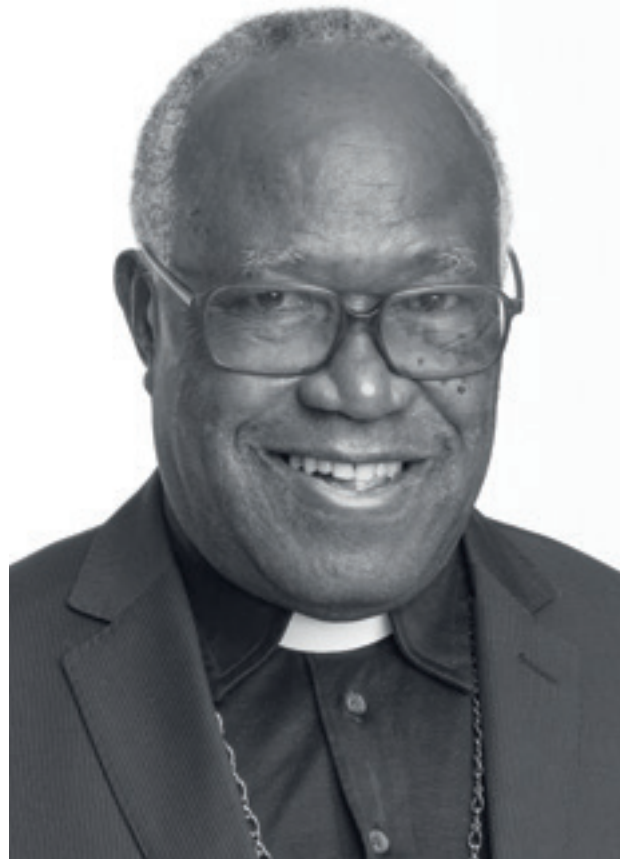
Hauwa Ibrahim
Ένωση Δημοσιογράφων
της Λευκορωσίας
Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Κofi
Annan και ολόκληρο το προσωπικό
των Ηνωμένων Εθνών

© UN Photo/Sergey Bermeniev

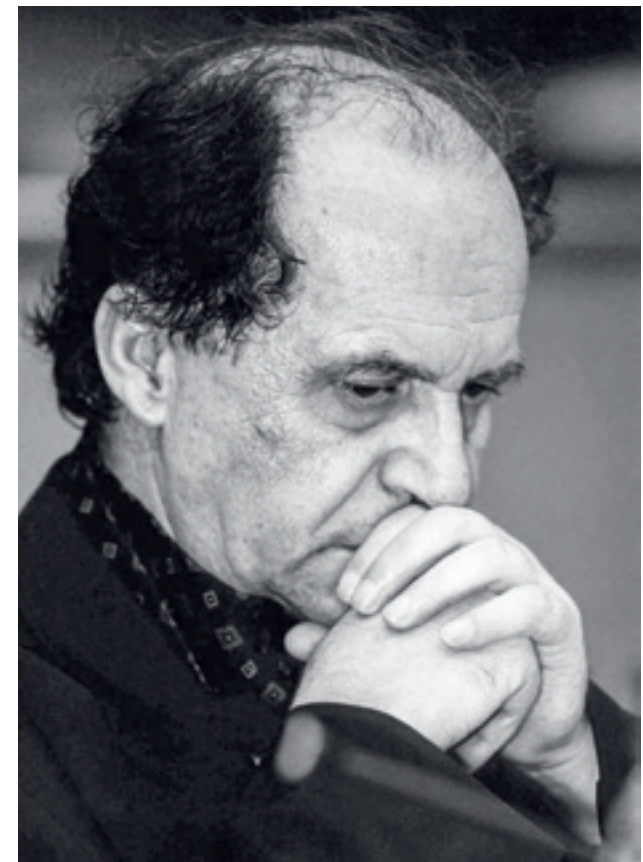
Oswaldo José Payá Sardiñas
Nurit Peled-Elhanan

Izzat Ghazzawi
Dom Zacarias Kamwenho
¡BASTA YA!

Xanana Gusmão
Ibrahim Rugova

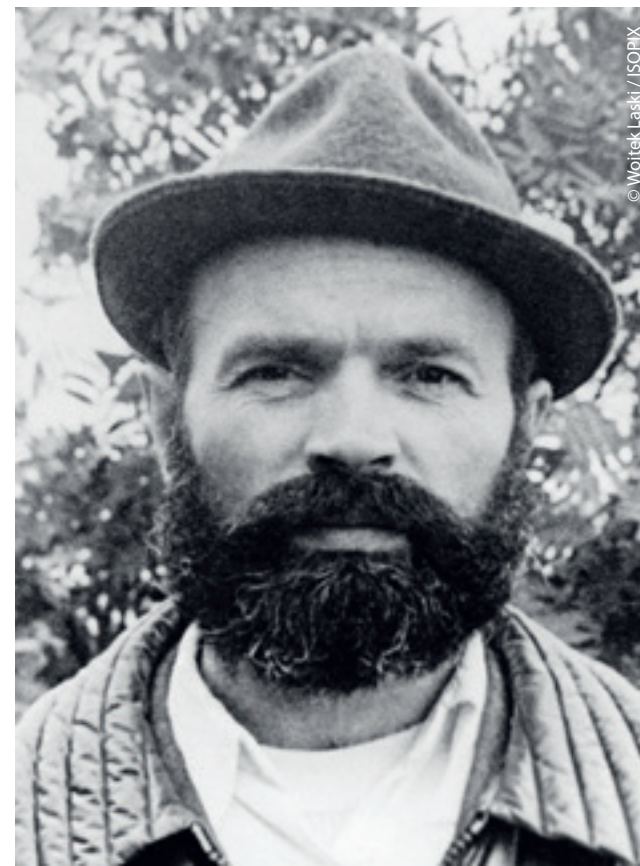

Salima Ghezali
Wei Jingsheng

Leyla Zana
Taslima Nasreen
Oslobodjenje

Οι Μητέρες της Πλατείας του Μαΐου
Adem Demaçi
Aung San Suu Kyi

Alexander Dubček
Nelson Rolihlahla Mandela
Anatoli Marchenko

PARLEMENT EUROPEEN | EUROPEES PARLEMENT
Rue Wiertz 60/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussels
BELGIQUE/BELGIË
Τηλ. +32 22842111

PARLEMENT EUROPEEN
Plateau du Kirchberg
2929 Luxembourg
LUXEMBOURG
Τηλ. +352 4300-1

PARLEMENT EUROPEEN
1, avenue du Président Robert Schuman
67070 Strasbourg Cedex
FRANCE
Τηλ. +33 38817 4001

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον ιστότοπο:
europarl.europa.eu
europarl.europa.eu/sakharov

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct
(http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την
Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

